

**ГЕРХАРД ХОЛЦ-БАУМЕРТ
АЛФОНС ТРЕПЕРИБУЗКОВ
ВЕСЕЛИТЕ ИСТОРИИ НА
ЕДИН НЕУДАЧНИК**

Превод от немски: Веселина Ганева, 1986

chitanka.info

КНИГА ПЪРВА

Добър ден!

Казвам се Алфонс Треперибузков и съм ваш връстник. Сигурно ще запитате как се реших да напиша книга, след като съчиненията ми съвсем не са от най-добрите. Един ден отидох в детското издателство. Бях прочел вестник „Робинзон“ и исках да взема участие в обявения конкурс викторина. Отидох в издателството лично, за да не се изгуби отговорът ми по пощата. На пропуски седеше един мъж.

— Добър ден — казах, — искам да отида до „Робинзон“ да предам нещо.

Мъжът погледна в един списък.

— Не работи при нас.

— Ама, разбира се, че „Робинзон“ е тук, в детското издателство — казах ядосан.

Но мъжът не искаше да ме пусне. Изчервих се. Винаги когато се ядосам, се изчервявам. Не знаех просто какво да кажа. За мой късмет в този момент покрай нас мина красива млада жена.

— Колежке — каза портиерът, — това момче настоява да отиде при Робинзон. Да не би колежата да работи в счетоводството?

Но колежката само се засмя и ме поведе веднага със себе си.

— Разбира се, че Робинзон работи тук, на третия етаж — каза тя и ми смигна, — аз ще те заведа.

Зарадвах се и казах точно така, както винаги ме е учила мама да се представям пред чужди хора:

— Казвам се Алфонс Треперибузков.

Жената беше така любезна и отвърна:

— А аз се казвам Цвой.

Дамата Цвой (мама казва, че непознатите жени са дами) смяташе да вървим по стълбите. Аз обаче забелязах, че има асансьор. Предпочитах да се изкачим с него.

— Добре, да се качим с асансьора — съгласи се дамата Цвой — и ти ще ни повозиш.

Затворих вратата и натиснах няколко копчета. Той потегли нагоре.

— По-разкошно и от лунапарк — казах, — никога не съм се возил на такъв хубав асансьор.

И по погрешка натиснах още едно копче. Изведнъж се чу трясък и асансьорът спря. Дамата Цвой беше съвсем пребледняла. И аз се изплаших, защото в асансьора бе доста тъмно.

Попитах:

— Сега дали няма да паднем?

Госпожа Цвой въобще не ме слушаше. Тя непрекъснато натискаше най-различни копчета, но асансьорът не помръдваше.

— Край! Сега има да стоим тука — каза тя най-после съвсем натъжена.

Аз вече се бях поуспокоил. Може би ще трябва да дойде пожарната команда и да ни спаси със стълба. Как ми се искаше да се кача някой път на пожарникарска стълба! Никой от нашия клас не е правил подобно нещо. Най-важното е да не паднем.

— Имате ли нещо за ядене — попитах, — ако работата се проточи?

— Ах, боже мой! — каза дамата Цвой. — Но аз имам такова важно заседание.

— Загазихте ли? — попитах.

— И още как, директорът ни е толкова точен.

Аз казах:

— Нашите учители в училище също.

Дамата Цвой удряше по стената и викаше:

— Имам заседание, няма ли кой да ни помогне?

— Успокойте се — рекох, — аз пък трябваше да си предам отговора за викторината, но ако останем тук два дни, няма да спазя срока и сигурно не ще получа никаква награда.

За известно време настъпи тишина.

Госпожа Цвой каза:

— Алфонс, разкажи ми нещо. Ние сме съвсем като Робинзон на самотния остров и трябва да се развличаме по някакъв начин.

— Добре — отвърнах и се чувствах наистина като Робинзон в своята пещера. Започнах да ѝ разказвам. Първо за приключенията с папагалчето ми, после за постоянните неприятности с фамилното ми име. Понеже ѝ хареса, разказах ѝ случката за „Змията“ и сладкиша по раменете ѝ, за първоаприлската лъжа, за неприятностите с джобното ми ножче и всички други неща.

Дамата Цвой се смееше високо и викаше:

— Ще направим това, Алфонс, ще го направим...

Не я разбрах какво точно искаше да каже.

Но тя не ме остави на мира и трябваше да ѝ разкажа и случката с чичовата емайлрана кана, която се превърна в пощенска марка. Отведнъж асансьорът тръгна, стана светло и профучахме нагоре. Пред асансьора чакаха вече двама господата. Единият имаше вид на учител, а другият бе по-дребен, с очила и много пронизателен поглед.

Първият господин каза:

— Колежко Цвой, повикахме ви точно за два часа. — И той извади джобния си часовник и го погледна навъсено.

Тя прошепна:

— Нашият директор.

— Извинете, господин директор, но вината е моя. Мога да го докажа.

По-младият господин с очилата ми каза:

— Не сме те питали за това, момчето ми. Почакай, докато ти дойде редът.

— Но, колеги — каза моята приятелка, — та това е Алфонс Треперибузков.

— Е и? — запита по-дребният господин с очилата и се изсмя подигравателно.

Директорът продължаваше да гледа часовника си и тихо каза:

— Но аз ви моля! — И направо помъкна със себе си симпатичната госпожа Цвой.

И тъй сега седя в детското издателство и от скука записвам всичко, което току-що бях казал. Няма да помръдна от мястото си, преди да се върне госпожа Цвой и да се освободя от отговора си за Робинзоновата викторина.

„Хубава работа — си мислех ядосан, — най-напред те затварят в асансьора, карат те да разкажеш всичко, а нямат даже и една лимонада да те почерпят.“

ИМАМ ПОСТОЯННИ НЕПРИЯТНОСТИ С ФАМИЛИЯТА СИ

Който ме познава, знае, че не обичам да се бия. Кротък съм и кавги не търся.

Неотдавна обаче се бих и имах големи неприятности с възрастните. И всичко това заради фамилията ми. И без това Алфонс ми стига напълно.

На съучениците ми в класа им звучи много смешно Алфонс и ме наричат често Алфонсиус. Но с Треперибузков е още по-зле. Да започваше със З или В, а то истински — трепери и бузков. Всички намират това чисто и просто за смешно. Постоянно се кикотят в класа, а когато дойде нов учител и аз трябва да си произнеса името, той непременно ще се усмихне.

Най-лоши обаче са децата от моята улица. Винаги викат подире ми:

— Треперибузков — Треперигъ...(просто се срамувам да го произнеса).

Но много ме заболява, когато ги чуя. Тогава тръгвам надолу по улицата, подсвирквам си и си измислям фамилни имена, които бих искал да нося: Алфонс Цепелин, Алфонс Мюлер, ако ще и Алфонс Кнебелбарт, но Треперибузков?...

Така си вървах, а онези от моята улица отново викаха след мен:

— Треперибузков — Треперигъ...

Не, не можех повече да се преструвам, че не ги чувам. Обърнах се, изкрещях нещо, забравих вече какво, и замахах ядосано с ръце.

Едва тогава хорът подхвана с пълна сила, даже и малките от първи клас се включиха. Тичах известно време. Всички след мен. Смееха се и викаха. Спрях се. И те се спряха. В този момент довтаса един малчуган, около четиригодишен, който беше чул какво викаха другите. Застана до мен, засмя се и изрече съвсем ясно, така както го беше чул от другите:

— Треперибузков... Треперигъ...

Не можа да продължи по-нататък. Лепнах му един шамар. Не много силен, но все пак се чу как изплющя. И докато се опомня, някой ми фрасна и на мене един. Беше майката на момчето.

— Как не те е срам — каза тя, — голямо момче си, а биеш малките.

Последва и втори шамар.

— Направил ли ти е нещо?

Надойдоха и други хора. Децата, които ме предизвикаха, бяха офейкали. Стоях обкръжен от възрастните, които ме гледаха гневно и някак отгоре.

— Удари детето... ще посяга той... ама че хлапак!

Рекох си какво ли да им отговарям: дрънкат каквото им падне, и не разбират изобщо нищо. Ами ако някой вземе да вика такова нещо след тях? Тогава открих Фреди, най-нахалния от нашата улица, зад един от възрастните. Съвсем тихо, почти недоловимо, той произнасяше с устни:

— Треперибузков — Треперигъ...

Заканих му се с юмрук. Фреди изчезна. Но хората излязоха извън себе си.

— Изглежда, не му стига, трябва да съобщим на родителите му.

Но аз се измъкнах.

Вечерта казах на татко:

— Не ми харесва повече фамилията ми.

Татко отвърна:

— Какво ти става? Колко са ония, дето се казват така? Всеки може да се нарича Шулце, но Треперибузков...

Когато човек е толкова голям като татко, може да се казва и Треперибузков, но когато е на 10 години, може само да се ядосва на фамилията си и без да ще, ръката му се отплесва.

— Треперибузков значи — мърмореше татко, дори когато се хранехме. — Фамилното му име не му харесвало на него.

Видях колко много се ядоса.

— Първо порасни истински. Ние, Треперибузкови, сме все яки мъже, а ти я се виж. Де да се беше сбил поне веднъж така, както правехме ние, Треперибузкови, като бяхме момчета, а ти?

„Ех да знаеше само как пламтят още шамарите по бузите ми! — си помислих. — Не! Не мога повече да понасям фамилията си.“

КАКВО СЕ СЛУЧИ С МЕН И ПАПАГАЛЧЕТО МИ ПУЦИ

ЧАСТ I

За рождения си ден получих от леля Зигрид едно папагалче. Това беше най-хубавият ми подарък.

— Благодаря — казах, — сега имам една хубава птичка.

Нарекох го Пуци. Реших да го опитомя и да го науча да говори. Смятах да започна още на другия ден. Мама беше отишла на пазар. Застанах до кафеза и отворих съвсем предпазливо малката решетъчна вратичка. Искрах само да взема Пуци върху ръката си, за да свикне с миризмата ми. Разправят, че животните познавали господаря си по миризмата. Преди още да посегна, Пуци изхвъркна навън. Той кръжеше из стаята. Колкото повече тичах след него, толкова по-бърз ставаше. Седнех ли аз... Пуци се курдисваше на корниза. Промъкнех ли се по-наблизо, Пуци подскачаше насам-натам и преди да се добера до него, хвъркваше. Така двамата се дебнахме доста време. Изведнъж се позвъни. Изтичах в коридора. Пуци след мен. Той кацна върху черния газомер. Помислих си: „Отворя ли вратата, Пуци ще изхвъркне навън и никога вече няма да го хвана“. И така аз попитах:

— Кой е, моля?

— Инкасаторът, момче, идвам за парите за газта.

Ах, да, мама ги беше приготвила върху кухненската маса.

Извиках пред отвора за писма:

— Момент, моля! — И се върнах в стаята.

Пуци полетя след мен. Светкавично се обърнах, изтичах навън и затворих вратата. Но Пуци бе профучал вече обратно в коридора.

— Почакай — казах, — мирно, заповядва господарят ти.

Ала Пуци не слизаше от газомера. Тогава се отправих към вратата на стаята и си мушнах само главата. Щом Пуци влетеше, просто щях да я захлопна. Но Пуци не се помръдна.

— Отвори най-после, момче! Нямам време за губене — каза инкасаторът зад входната врата.

— Почакайте още съвсем малко — му извиках отвътре.

Аз наистина не знаех какво да правя. Опитах още веднъж същия трик. Стоях ли в стаята, и Пуци беше в стаята. Изтичах ли като луд в

коридора, Пуци беше вече там преди мен. Тръгнах към вратата.

— За съжаление не мога да ви отворя, моят Пуци е полудял — извиках аз.

— Ще отвориш ли, или не? — сърдито попита инкасаторът.

Той чукаше и звънеше. Чух го как си тръгна, като ругаеше. Ако имаме после неприятности и ни спрат газта, защото не сме платили, Пуци ще види тогава. Взех една метла и го подгоних здравата. За съжаление се блъснах в голямата сватбена снимка на мама и татко. Тя падна на земята и се счупи малко. При гонитбата Пуци полетя към вазата с цветя и разсипа всичката вода върху бюфета. Аз скочих върху кушетката. Пуци кацна върху гардероба.

Навън някой затвори външната врата, мама си беше дошла. Ако сега тя отиде в кухнята и после влезе тук, Пуци ще изхвъркне, защото прозорецът на кухнята стои винаги отворен. Аз държах вратата. Мама дърпаше дръжката и блъскаше вратата:

— Остави шегите, Алфи! — каза тя от коридора.

— Но аз не се шегувам, мамо! Моля те, не отваряй вратата! — извиках аз.

Мама продължи да натиска.

— Моля те, не отваряй, отнася се за Пуци — настоях.

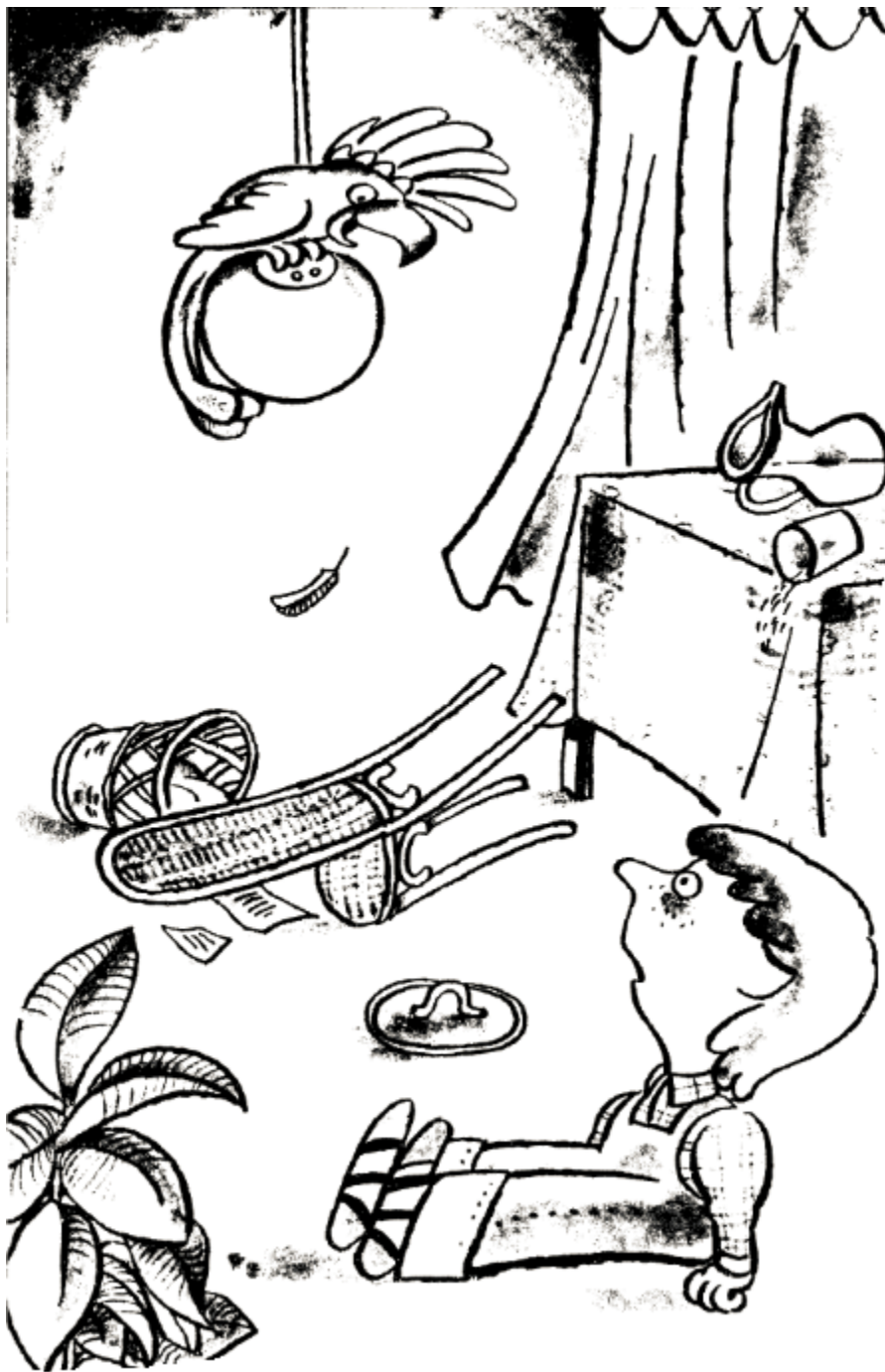
Мама престана да натиска повече дръжката.

— Пуци ще изхвъркне навън, ако отвориш.

Мама отиде в кухнята.

Пуци стоеше на корниза.

— До гуша ми дойде — извиках аз побеснял. Запълзях към гардероба, покатерих се на печката и скочих от кушетката на масата. Не можах да хвана Пуци.

Тъкмо лежах върху гардероба и бях принуден да кихна от прахта горе, и мама влезе. За щастие Пуци стоеше върху печката и ме гледаше подозрително, тъй че не забележа отворената врата. Мама затвори бързо вратата, но не видя никого.

— Аз съм тук, горе — извиках тихо.

Тя ме забележа и плесна с ръце.

Погледна тъжно към увисналите накриво пердета, падналата фотография, катурнатата ваза — навсякъде.

— Не мога да го хвана — казах аз, — какво да се прави?

Размахвах метлата наоколо, Пуци забръмча като перка на самолет и кацна върху печката. Мама ми помагаше сега да го хвана. Аз го гонех тук, тя там. За щастие, мама беше тази, която събори чашата от масата. О, ако бях аз!

— Никога няма да го хванем — казах и ми идеше да ревна. Виждах вече Пуци изхвърчал нанякъде, да се кара с врабците и косовете.

Един час по-късно си дойде татко. Приблужи се до вратата, но сега пък мама я държеше отвътре.

— Моля те, Паул, не отваряй — каза тя. — Пуци е изхвъркнал от кафеза.

— Татко, почакай, моля — извиках аз от печката.

Татко измърмори нещо, че е гладен и че трябва да се преоблече.

Мама каза през ключалката:

— Затвори всички врати.

Татко го направи.

Едва тогава можеше да влезе. Сега той се спря ужасен, както преди малко мама. Поклати глава и избърса прахта от лицето на мама.

— Мислех, че сте ми подготвили голяма изненада, а всъщност сте се заели да разрушавате жилището.

— Трябва да ни помогнеш, татко — казах аз.

Татко ми подаде ръка нагоре към печката и каза:

— Та какво трудно има в това.

Взе паничката за храна и я показа на Пуци, който отново стоеше на корнизата. Като видя паничката, той заподскача насам-натам. Татко я постави в кафеза. Пуци направи един кръг и се покатери внимателно през вратичката в кафеза. Татко залости вратичката.

Беше горд.

— А сега да започваме с разтребването — каза той.

Пуци си ядеше зрънцата, а ние разтребвахме до вечерта. След това всички бяхме много огладнели.

Малко преди лягане мама откри, че парите за газта все още стояха върху кухненската маса.

— Не е ли идвал инкасаторът? — ме попита тя.

Аз тъкмо четях вестник „АБЦ“ и се скрих зад него.

— Не знам — запънах се аз, — трябва да си е отишъл.

След една седмица пристигна съобщение от фабриката за газ. Инкасаторът се оплакваше, че не бил допуснат да влезе, че семейство Треперибузкови не са си платили таксата и че ако това не бъде направено в срок от три дни, газта ще бъде спряна.

Това беше подло. Мама тъкмо искаше да ме попита как така инкасаторът не е влязъл, но в този момент Пуци успя да отвори вратичката на кафеза и се понесе из стаята. Хвърлих се веднага да го гоня. Сега вече мама не можеше да ме разпитва.

Тя извика изплашено:

— Внимавай! Картината! Внимавай! Вазата! Внимавай! Чашата!

Утре ще напиша писмо до фабриката, че папагалът ми Пуци е виновен за всичко. И това ми било хубавият подарък от леля Зигрид!

ЧАСТ II

Бях чувал, че папагалите можели да говорят добре. И моят папагал Пуци трябваше да говори.

Най-напред исках да го науча да говори немски. После ще учи с мен руски. Ще може вероятно тогава да ме изпитва и на непознатите думи.

Тъй започнах да уча Пуци да говори. Седнах пред кафеза и казах:

— Мили Пуци, внимавай, край на игрите, сега ще учим прилежно. Имаш ли желание за това?

Погледнах го втренчено. Може би щеше да каже или да направи нещо. Всъщност Пуци беше станал много умен и кротък, но нямаше голямо желание да учи. Той се покатери по паничката и започна да яде.

— Първо работата, после яденето — казах аз.

Пуци не ме послуша. Какво пък, нашите учители как имат търпение с нас! Изчаках го, докато се нахрани, и започнах:

— Повтори след мен: Казвам се Пуци Треперибузков.

Пуци се разхвърча наоколо и крясна два пъти.

Добро начало.

— Отлично — рекох, — сега още веднъж. Казвам се...

Пуци само крещеше, понеже мама беше влязла в стаята. Помолих я да не остава тук, защото имаме работа с Пуци. Мама ме погледна особено, но после излезе. След като повторих това изречение повече от 100 пъти, Пуци се настани удобно, пъкна главичката си под крилото и заспа. Това не беше хубав отговор.

На другия ден се залових отново. Но той не разбираше нищо и постепенно започнах да се съмнявам дали папагалите въобще могат да говорят. Но аз с положителност го бях чел някъде. Тогава се сетих, че Робинзон също е имал на своя остров папагал, само че малко по-голям, а трябваше ли моят Пуци да е по-глупав от другите?

Повече от седмица говорех всеки ден с Пуци. А когато дойде новият учител по физическо, господин Филкендорф, и всички трябваше да си кажем имената, аз рекох:

— Казвам се Пуци Треперибузков.

Класът се смя страшно много.

Господин Филкендорф си отбеляза нещо и можех да си представя какво мнение си е съставил за мен. При това аз го казах, без да искам. След междучасието, особено когато Петър, отрядният председател, засегна честолюбието ми, отидох при господин Филкендорф и казах:

— Господин Филкендорф... моля за извинение, това не беше никаква шега. Аз всъщност не се казвам Пуци, а Алфонс, а Пуци трябва да се научи да говори. Понеже непрекъснато повтарям Пуци, тази дума не ми излиза от ума.

Господин Филкендорф явно не ме разбра. Позапънах се още малко и после направо избягах.

Не, повече не можеше да продължава така. Говорих с Ервин. Той също има животни в къщи, а и се грижи за животните на класа ни от живия кът.

— Много просто — каза Ервин, — всичко е само дресура, трябва правилно да го дресиращ.

И той не знаеше повече. Каза ми още, че трябва да внимавам да не получа пситакоза^[1]. Била много опасна болест. Изплаших се здравата. Може би в пситакозата е причината, дето постоянно казвам на другите хора и на себе си „Пуци“.

През следващите дни внимавах много дали болестта няма да се развие още. Но всичко вървеше добре. Обмислях как бих могъл правилно да дресирам Пуци. От Ервин имах още едно предложение. Би трябвало да има книги по дресура. Изпразних си спестовната касичка и отидох в една книжарница.

— Е, малкият — каза продавачката, — какво искаш, книжка с картинки или някоя хубава книжка с приказки?

Не знаех просто какво да отговоря и се изчервих целият. Аз не съм вече малък. Гледахме се известно време мълчаливо.

— Е, кажи какво искаш? — попита тя.

След като продължих да мълча, заради думите „малкият“ и „книжка с картинки“, тя сне от рафта една книга.

— Виж, тук има хубави разкази и приказки!

Тогава аз се обърнах и просто избягах навън.

Дали наистина не съм болен от пситакоза?

Няколко улици по-нататък се намираще друга книжарница.

Влязох и казах веднага на продавачката:

— Добър ден! Необходима ми е книга по дресура на животни.

Имаше цял куп хубави книги за мравки, коне, лъвовете, жаби, но нито една за папагали. Тя ми показа също и книга за пойни птички и орли.

— А за папагали? — попитах аз.

Нямаше такава.

По дресура изобщо имаше само една „Как да дресирам кучето си“.

Но Пуци не беше куче. Не ми беше удобно да си отида и оттук просто така. Купих я и си тръгнах. Струваше 3.80 марки. В къщи я прочетох цялата. Може би ще си взема и куче. Кучето може да върви до мен, да сяде по команда, а когато загубя нещо, да ми го намира. Освен това може да хапе враговете ми. Да видим тогава ще посмее ли някой да ме дразни заради фамилията ми!

Може би ще мога да упражнявам Пуци по тази книга. Започнахме с:

— Тук! Седни!

Но и сега той не ме слушаше. Не, по тая книга не можех да науча моя Пуци да говори.

Започнах пак отначало. Две седмици наред всеки ден в продължение на един час му повтарях:

— Пуци, Пуци, Пуци...

После се разболях. Получих пареза на мекото небце. Лекарят каза, че съвсем съм се преуморил. Върнах се в къщи и бях много ядосан на Пуци.

— Ти си глупак — извиках аз.

Пуци кимна, погледна ме със своите малки, черни като въгленчета очи и изкряска:

— Глупак, глупак, глупак...

Полетях към кухнята.

— Мамо, Пуци говори, научих го да говори.

Но Пуци не каза нищо повече.

Следващия път той проговори едва когато у нас дойде леля Анна.

— Ау, какво хубаво птиченце имаш! — каза тя.

— Хм, това е Пуци — отговорих.

Пуци стоеше послушно на пръста ми и гледаше леля Анна.

— Е, ела, ела тук, Пуценце — примамваше го тя.

Като стоеше съвсем тихо, Пуци погледна леля Анна и изкряска:
— Глупак, глупак...

Това предизвика ужасни неприятности. Мама каза, че така съм щял да пропъдя всичките роднини. Реших да не дресирам повече Пуци. Но ако си купя куче, ще ми се да опитам пак. Вчера срещнах на улицата леля Анна. Когато я поздравих с „Добър ден“, тя само ми кимна. Не ми продума повече нито дума.

[1] Болест, предавана на човека от папагали. — Б.пр. ↑

ЧАСТ III

Измина доста време, откакто Пуци бе тъй неучтив към леля Анна. По-нататък той не научи нищо повече. Все повтаряше тази единствена глупава дума, и то я казваше винаги тогава, когато не трябваше да я казва. Във всеки случай имах големи неприятности с него и мнозина мислеха, че съм го научил на това само за да обижда хората. Но аз въобще не съм си помислял такова нещо.

Иначе той съвсем се опитоми. Хвърчеше из стаята, кацаше по раменете ми, щипеше ме по ухото и обичаше да сяда на главата ми. На обяд идваше на масата и кълвеше в чинията ми.

Свирнех ли два пъти, долиташе веднага при мен. Знаеше си, че му нося някакво лакомство.

Веднъж в града ни пристигна цирк. Аз, разбира се, отидох. Всичко много ми хареса. Особено се интересувах от номерата с животните. Там имаха един слон, който правеше стойка, няколко лъва, които скачаха през обръчи, тюлени, които жонглираха с топки, и много коне.

В къщи ми дойде на ум, че нямат нито един номер с папагал. Помислих си, че ако отида с Пуци там и им покажа как на едно мое подсвиркване идва при мен и по команда ме ощипва по ухото, а може би и ако изкрещи по микрофона им, ще бъде много интересно. Ако пък ми кажеха как да приуча папагалчето си и на някои други номера, може би ще мога някой път да изляза на цирковата арена. Може и да не е в цирка, а на някоя „вечер на викторината“ в пионерската стая или на родителска среща. Помислих си това и реших някой път да отида в цирка с Пуци.

Това стана още на другия ден. Мама не си беше в къщи по обяд. Тя със сигурност нямаше да ми позволи да тръгна така из улиците с Пуци. Взех една кутия за обувки, пръснах вътре малко храна, увих я в една кърпа за лице и тръгнах към цирка.

Циркът беше затворен. Обиколих го, някъде се чуваха гласове. После направо прескочих оградата и тръгнах между колите към

голямата палатка. Едва бях изминал няколко крачки и някой ме хвана за яката.

— Пуснете ме! — извиках аз и се обърнах.

Но що да видя? Не беше човек. Зад мен стоеше един слон, който ме докосваше с дългия си хобот и ми духаше в лицето.

— Помощ! — извиках аз, изтървах кутията с Пуци и хукнах. Профучах край едно, две, три къшета и се блъснах силно в един дебел човек с черна брада. От представлението знаех, че това е директорът.

— Опала — каза той, — защо тъй бързо?

— Аз... слонът... хвана ме с хобота... — смотолех.

Но директорът само се засмя и попита:

— Емир ли те изплаши така? Но той не прави никому нищо лошо. Само е искал да му дадеш някое лакомство.

Отново се изплаших. Ами ако вземе кутията с Пуци за лакомство и я налапа?

— Но аз... Пуци... ще го изяде...

Директорът се засмя, поглади брадата си и каза:

— Успокой се най-после! Хубаво е, че си дошъл. Да отидем веднага на арената и да започнем упражненията.

От една уплаха преминах към друга. Откъде знаеше той за плана ми? Тогава си спомних, че тук имаха и един фокусник. Може би той беше отгатнал мислите ми.

Директорът извика:

— Аугуст, излез!

От една кола се измъкна млад човек, който ми каза любезно „Добър ден“ и имаше много сериозен вид.

— Това е Аугуст, клоунът.

Въобщо не можах да го позная. А директорът ме представи на Аугуст:

— Това е нашият нов сътрудник.

Не казах нищо и реших да си мълча. Искях първо да видя какво ще стане по-нататък.

Трябваше да си призная, че в този момент съвсем забравих за Пуци в кутията. Всичко беше така вълнуващо.

Отидохме на арената. Наоколо изглеждаше много голо и миришеше малко на животни. На арената се упражняваха няколко жонгльори.

Директорът нареди:

— Колеги, излезте за малко да видим дали момчето е подготвено да изпълни един номер.

— Така ли ще опиташ, или имаш екип?

Отвърнах:

— Ако сте съгласни, ще изляза така.

— Да не си изцапаш дрехите — каза клоунът сериозно.

— И тъй, да опитаме — извика директорът. — Темпо, темпо, доведете понито!

Директорът беше извънредно дейна натура и не даваше никому думата. Всичко трябваше да върви много бързо.

— И тъй — каза ми той, — ясно е, че ти ще излезеш на сцената заедно с един клоун. Най-добре ще е да си сред зрителите в залата и да се появиш на арената едва когато Аугуст е изиграл номера си докрай. Седни сега там отзад!

Послушах го и седнах на една пейка. Вкараха едно пони. Аугуст клоунът се опита да го възседне. Той подскочи много смешно и се свлече веднага надолу от другата страна на понито. След това направи опит отзад, но се прекатури презглава в пясъка.

Страшно много се смях. После понито избяга, Аугуст след него. Но, разбира се, не можа да го стигне и се хвана здраво за опашката му, като се преметна два пъти един след друг във въздуха. Накрая се задържа все пак отгоре му.

Но така смешно лежеше върху понито, което галопираше лудо в кръг заедно с него. Накрая падна долу, преметна се и избяга от арената.

— Браво! — извика директорът. — Много добре, Аугуст, сега трябва да дойде нашият Бамбино.

Бях много любопитен що за животно е това. Но не дойде никакво животно.

Директорът извика:

— Сега е твой ред.

„Какво, но аз не съм никакъв Бамбино — помислих си. — Всъщност исках само да попитам дали не бих могъл да направя един цирков номер с Пуци.“

— Но аз... мога само... — казах.

Директорът, както изглежда, изобщо не ме слушаше. Той извика:

— Сега не бива да се губи нито минута, иначе публиката ще изгуби търпение. Трябва да дойдеш веднага на арената. Скачай и възседни понито!

Какво можех да направя? Подчиних се. Слязох долу, понито препусна покрай мен и тогава се опитах да скоча върху него. Хванах се здраво за гривата му и действително можах да го възседна.

Директорът извика:

— Добре, Бамбино, правиш го, сякаш никога досега не си се качвал на кон. Зрителите вече се смеят. А сега се изправи.

„Какво? — помислих си аз. — И без това едва се държа върху него. А сега отгоре на всичко и да се изправлям.“

— Темпо, темпо, не губи време — викаше директорът.

Опитах се. Но едва се изправих малко, загубих равновесие и паднах в пясъка.

— Случва се — извика директорът, — веднага скачай горе, темпо, темпо.

Засилих се отново и понеже понито тичаше съвсем спокойно, а изглежда беше и напълно опитомено, успях да го възседна и се опитах да се изправля. Коленичих съвсем внимателно върху него, повдигнах единия си крак, после другия. Но едва се бях изправил и отново се подхлъзнах надолу. Зави ми се свят и скочих. За съжаление паднах в краката на директора и го съборих.

— По дяволите! — извика той и подръпна черната си брада. — Какво става с теб, защо си упражнявал толкова време? Държиш се като истински новак, Бамбино!

Лежах в пясъка и гледах нагоре към него.

— Но аз само заради Пуци...

В този момент в палатката влетя друго момче. Беше малко, грациозно и имаше дълга черна коса. С няколко скока стигна до арената и хоп, изправи се с разперени ръце върху понито и извика силно:

— Але хоп, хоп.

— Гръм и мълния! — извика директорът. — Кой си ти и откъде идваш?

Другото момче тъкмо правеше стойка на глава върху понито и се обади отдолу:

— Вие сте ме били повикали. Аз съм Бамбино, родителите ми ще дойдат след един час. Нали щяхме да опитваме новия номер.

При това той се изправи и затанцува на един крак.

— Да, а ти кой си? — попита директорът смаян.

— Аз съм Алфонс Треперибузков — казах аз, лежейки все още в пясъка.

— Треперибузков? Значи от семейство на клоуни.

— О, не — казах аз, — баща ми ходи истински на работа.

Но директорът въобще не ме слушаше, плесна с ръце и извика:

— Браво, Бамбино, превъзходно! Сега ще упражним само още излизането ти от арената, то трябва да е особено вълнуващо.

Изпълнях внимателно встрани.

— И после ще пуснем вътре лъвовете — каза директорът.

„Какво? — помислих си аз. — След като наоколо се разхождат слонове, сигурно и лъвовете ще пристигнат на арената без клетка. И тъй като не ме познават, може да ме вземат за някоя мръвка.“ Скочих и избягах от палатката също тъй бързо, както бе влязъл в нея истинският Бамбино.

Тогава се сетих за Пуци.

Трябваше да го спася. Погледнах крадешком иззад ъгъла. Слонът Емир стоеше зад колата. Пред него лежеше пакетът и Емир тъкмо се канеше да развърже кърпата. Навярно, за да види какво има в нея. Приблжих се бавно, но много предпазливо.

— Мога ли да си получа обратно пакета, Емир? — попитах слона.

В никакъв случай не исках да го ядосам. Слонът вдигна хобота си и протръби тихо. Но какво можеше да означава това? Да или не? Потърсих в джобовете си и намерих един лепкав бонбон.

— Искаш ли да се разменим? — казах аз. — Ти ще ми дадеш Пуци, а аз ще ти дам един хубав бонбон.

Слонът приближи хобота си и много внимателно взе от ръката ми лепкавия бонбон. В това време аз посегнах към вързопа и чух отвътре Пуци да крещи: „Глупак“! Направих дълбок поклон пред слона (което иначе никога не правя) и заотстъпвах назад съвсем бавно. Слонът си люлееше хобота и ме погледна с малките си очи. Имах чувството, че се смее.

След като прескочих оградата и се озовах на улицата, извадих носната си кърпа, избърсах обляното си в пот чело и си тръгнах към къщи.

За съжаление все още не зная как да дресирам правилно Пуци. И от това всъщност няма да излезе вече нищо. В класа обаче, откакто разказах за моето преживяване (точно така, както си беше, без преувеличения), ме наричат самохвалко. При това всичко е вярно. А върху афишите на цирка стои надписът за супер номера „Бамбино малкият цирков ездач“. Непременно искам да го видя. Но никой няма да ми повярва, че в един момент директорът ме бе взел за Бамбино и че аз изпълних чудесни циркови номера върху понито.

КАКВИ НЕПРИЯТНОСТИ МИ СЪЗДАДЕ МОЯТА ПЪРВОАПРИЛСКА ЛЪЖА

Беше рано сутринта. Облякох се. Татко влезе в стаята. Преди да излезе от къщи, той винаги ми казва довиждане.

— Алфонс — каза той намръщено, — имаш на чорапа си грамадна дупка.

Аз въобще не мога да търпя скъсани чорапи и погледнах веднага, но не видях никаква дупка.

— По-нагоре — извика татко вече от вратата, — малко понататък, вляво. Е, не виждаш ли каква голяма дупка?

Почти си изкривих врата, но колкото и да търсех, не можах да открия никаква дупка.

— Първи април, първи април... — каза татко, изсмия се високо и затвори бързо вратата.

Хубаво ме метна и това ми беше първото ядосване за деня. Най-добре щеше да бъде сега да излъжа и аз някого, за да мога и аз самият да се посмея.

По пътя към училище няколко малки момченца ми подвикнаха:

— Хей, изгубил си си носната кърпа!

Въобще не се обърнах, само се чукнах с показалец по челото и си помислих: „Тези ме мислят за глупак, втори път няма да допусна да ми погоди номер никой“.

После в училище, когато ми се наложи да кихна силно, забелязах, че действително съм си изгубил носната кърпа. И ядовете започнаха отново. Едва влязох в класа и Ервин ми каза, че много се страхувал днес по география. Господин Бок искал да правим класно.

— Днес? — попитах учуден.

Ервин кимна натъжено. Хич и не бях чувал за такова нещо. Бързо си извадих учебника и се помъчих да запомня още преди биенето на звънеца най-различни неща. Господин Бок не ни даде никакво класно.

Погледнах въпросително към Ервин.

Той се ухили и изговори само с устни:

— Първи април, първи април...

Никой не го чу, но аз много добре го разбрах.

Сега се опитах и аз да пробувам някоя първоаприлска лъжа. Казах на Пит, че му е скъсан чорапът.

Не ме погледна въобще, а само измърмори:

— Ти си вече шестият с тази изтъркана глупост. Откажи се!

При Ервин опитах номера с изгубената носна кърпа. Той я измъкна веднага от джоба на панталона си, мушна ми я под носа и каза:

— Грешка, Алфонс. Идея като тази с класното по география не може да ти хрумне никога. На теб ти идват само изтъркани номера наум.

Реших, че първи април е един извънредно глупав ден и не опитах повече с никаква първоаприлска лъжа. С мен опитвах обаче още доста често: два пъти със „скъсания чорап“, четири пъти с „изгубената носна кърпа“ и веднъж с „дупка на костюма“. Прекъсвах ги моментално още щом започнеха.

— Не ми минават тия, не с такива изтъркани номера! — казвах аз.

Полека-лека първоаприлските лъжи позагълхнаха в нашия клас. До следобед всичко вървеше добре. Бях нащрек и не позволих повече да ме изиграят.

В къщи мама ме изпрати в зимника да донеса корени за супа.

— Защо корените за супа са в зимника? — попитах аз учуден.

— Там се съхраняват по-добре. Когато се държат дълго време на светло, те прорастват, Алфи.

Взех големия ключ и отидох в мазето. Всеки път се мъча много, докато отключа бравата. Но там не намерих никакви корени за супа. Само съборих при търсенето купчина въглища.

— Търсих навсякъде, но корените ти за супа ги няма — казах, като се върнах от зимника, целият почернял от въглищния прах.

— Не може и да ги има — отвърна съвсем сериозно мама и после избухна в смях. — Само на първи април са там долу.

Тя седна на кухненското столче.

— Корени за супа в зимника... иначе ще прораснат... — повтаряше отново и отново тя, като бършеше сълзите от очите си.

Излязох от кухнята, седнах до масата в стаята и потънах в мисли. Искаше ми се да измисля някоя страшно хубава първоаприлска лъжа. Все още чувах мама да се смее навън. „Корени за супа в зимника...“

Реших да нанеса своя голям удар по време на вечерята.

Татко се върна. Мама нямаше по-важна работа от това да му разкаже веднага случката с корените за супа в зимника.

По време на вечерята мълчах. Татко се учуди.

— Да не са ти потънали гемиите, Алфонс? — попита той. — Имам предвид в зимника.

Понечих да го погледна заканително, но се отказах и продължих да гребя с лъжицата.

— Нещо се е случило — каза татко на мама. — Неприятности ли имаш в училище? — ме попита той.

След вечеря обикновено си показвах тетрадките. И той помисли, че съм толкова кротък, защото в някоя от тях имам четворка или петица^[1].

— Е, говори! — каза татко.

Престорих се на тъжен и започнах да заеквам.

— Всъщност... днес получих... знаеш ли... именно... забележка.

Татко се изкашля. Това беше лош знак. Първата забележка през цялото ми ученичество. Иначе имах винаги примерно поведение, само понякога „добро“.

— Така, забележка значи, защо? — попита татко кратко.

— Аз... аз избягах четири пъти от училище и нарекох учителя „дръвник“.

Мама отмести стола си ужасена. Отначало не можеше да повярва на думите ми.

— Бягал си от училище и... — Тя се запъна. — И си нарекъл учителя си „дръвник“?

Гледах в чинията си и кимах. Но това ми се видя недостатъчно.

— Също и плюх в класната стая. Сега ще изхвъркна сигурно от училище.

Едва успях да кажа това и татко удари с юмрук по масата.

— Това е невероятно, ти се държиш в училище като дивак!

Мама беше съвсем преbledняла. Тя само питаше непрестанно:

— И къде си мислил само... и къде си мислил?

Сега исках да им кажа: „Ех, първи април, първи април. Ама че се хванахте“, но не успях.

Мама и татко направо ми проглушиха ушите с приказки. Татко така ми стисна ръката, че ме заболя. Не можах абсолютно нищо да кажа и да обясня случая. Не ми даваха думата.

— Може би следващия път ще наречеш и мен „дръвник“ — каза разгневен татко и стисна още по-силно ръката ми.

— Марш в леглото! — извика мама, която сигурно си помисли, че татко може да се ядоса още повече.

Бутнаха ме в стаята. Вратата се захлопна след мен. Исках да се посмея сега на първоаприлската си лъжа, с която този път успях. Обаче желанието ми беше изчезнало. Ако се засмея, татко ще чуе и ще си помисли, че първо казвам „дръвник“, плюя в клас, а отгоре на всичко му се и присмивам. След известно време се върнах при тях. Исках наистина да им обясня всичко.

— Аз исках само...

Татко ме прекъсна веднага:

— Не ми се слушат никакви извинения, Алфонс.

Мама и тя кимна.

— И изобщо изпратихме те да спиш, защо не си се съблякъл още?

Тряс! Вратата се затръшна и аз трябваше да си легна. Постепенно започнах и аз да се ядосвам. „Е, добре, тогава няма да ви казвам нищо“ — помислих си най-накрая.

Чух още как мама и татко разговаряха в стаята доста дълго за мен. Не разбрах точно какво говореха, само дочух, че за в бъдеще трябва да ме държат по-изкъсо.

Събудих се посред нощ. Бях сънувал лош сън. В съня си бях плюл в стаята и татко ме беше затворил за наказание в едно мазе, но с подправки за супа.

Сега се събудих и си спомних веднага за моята първоаприлска лъжа. Станах тихо, взех хартия и писалка и отидох в банята. Запалих лампата и написах една бележка с едри букви.

ЗАБЕЛЕЖКАТА ЗА „ДРЪВНИК“ И БЯГАНЕТО ОТ
ЧАС — ВСИЧКО Е ПЪРВОАПРИЛСКА ЛЪЖА

ВАШ АЛФОНС

Поставих бележката пред огледалото, където сутрин татко се бръсне. После си легнах доволен.

На другата сутрин не го видях. Беше излязъл, без да каже обичайното си довиждане! Мама ми постави на масата мълчаливо закуската. Започнах да умувам дали ми се сърдят за първоаприлската лъжа, или може би смятат, че наистина съм получил забележка и се опитвам да се оправдая с написаното.

През този ден, на 2 април, всички бяхме някак раздразнителни. Ето какво става, когато ти хрумне някоя действително хубава първоаприлска лъжа.

[1] В училищата в ГДР съществува петобална система, при която най-слабата оценка е 5. — Бел.пр. ↑

ПРЕЖИВЯВАНЕТО МИ ВЪВ ВЛАКЧЕТО НА УЖАСИТЕ

Веднъж в града ни пристигна лунапарк. Ние, момчетата, бяхме във възторг. Мама не ме пускаше да отида.

— Струва много пари — каза тя, — а освен това е и опасно на виенското колело.

Забелязах, че татко би дошъл с най-голямо удоволствие. Но щеше да има някакво съвещание. Скришом обаче ми даде една марка.

— Не казвай непременно на майка си — ми подшушна той.

Когато тръгнах, мама ми пхна в джоба една монета от 50 пфенига.

Бяхме четирима: Ервин, Петер, Бруно и аз. Най-напред обикаляхме само между панаирджийските бараки и люлките.

— Да започнем с виенското колело — каза Ервин.

Никак не ми се щеше, тъй бързо ми се завива свят.

— Май те е страх, а, Треперибузков? — казаха другите.

Престорих се, че не съм чул нищо. После продължихме до американската железница^[1].

— Хайде да се качваме — извика Ервин.

В момента покрай нас изтрака една железница и момчетата крещяха силно.

— Скъпичко ми се вижда — казах аз, — за деца по 50 пфенига. Ще ми останат само за една голяма ябълка и захарен памук.

Ервин се ядоса.

— Нали ти казах, че нямаш кураж да се качиш.

Но и Петер също нямаше особено желание и обяви, че и за него е доста скъпо.

Продължихме нататък и стигнахме до влакчето на ужасите. Там имаше голяма барака със светец надпис отгоре:

КОЙТО НЕ СЕ Е НАУЧИЛ ВСЕ ОЩЕ ДА ТРЕПЕРИ

ОТ СТРАХ, ТУК СИГУРНО ЩЕ СЕ НАУЧИ!
ВЛАКЧЕТО НА УЖАСИТЕ НА ЦЕЗАР ТЕЛМАН
КАРА И НАЙ-СИЛНИТЕ МЪЖЕ ДА ХЛИПАТ И ДА
ИМ НАСТРЪХВА КОЖАТА ОТ УЖАС

Прочетох го високо на глас и усетих как една студена ръка бавно полази по гърба ми. Петер и Бруно млъкнаха, само Ервин мрънкаше.

Бараката имаше две врати. Между тях минаваха релси, по които се движеха малки вагончета. Човек се качва, вагончето потегля отведнъж, едната врата се затръшва и изчезваш. След доста време излизаш през другата врата.

Но как!

Жените и момичетата се криеха непрекъснато зад гърбовете на мъжете, а мъжете бяха нахлузили шапките си до носовете. От високоговорителя на бараката се носеше вой и крясък. Ние стояхме все още отпред и не продумвахме нищо.

Тогава Ервин каза:

— Смятам, че 30 пфенига са доста за едно пътуване.

— Страх те е, а? — попитах аз.

Помислих, че ще каже „да“, и тогава щяхме да продължим нататък, без да има нужда да влизаме в тази барака на ужасите. Ервин го беше яд още отпреди и викна:

— Ти самият си страхливец!

— Аз, страхливец? — казах. — Аз имам кураж да се кача във влакчето на ужасите, но ти — не!

Всъщност нямах голямо желание и татко казва често, че не съм достатъчно смел за един истински Треперибузков. Но не можех да позволя толкова често да ме наричат страхливец.

— Хайде, ела! — казах аз. — Да тръгваме!

— Добре — отвърна мрачно Ервин и изрови от джоба си парите.

Отидохме на касата. Петер и Бруно изостанаха. Смятаха да наблюдават какво ще стане с нас.

Касиерът каза:

— Влизайте! Тук ще чуete тракането на зъбите си, тук ще треперите като кучета през зимата.

Усетих как студената ръка отново полази по гърба ми. Ервин и аз се качихме в едно вагонче. Когато минавахме покрай Петер и Бруно, им махнахме с ръка, като им се усмихвахме. Чувствах как тази усмивка болезнено опъва страните ми. Вагончето потегли рязко. Край ушите ни се затръшна една голяма врата и ние потеглихме в мрака. Навсякъде се разнасяше вой и скимтене. Движехме се зигзагообразно и трябваше да се държим здраво, за да не изхвъркнем от вагончето. Изведнъж нещо ни изненада с бляскащи кървавочервени очи и ние профучахме под една кукумявка. Отново се блъснахме в няколко врати и аз се свих на седалката, защото се страхувах, че ще ми пострадат ушите. Тогава се появи изведнъж един синкавочервен призрак и ни се закани.

— Скачай! — изкрещя Ервин. — Да се махаме оттук.

Но как можехме да слезем, когато вагончето не спираше да се движи нататък и всичко едва сега започваше!

В този миг дълги, треперещи пръсти посегнаха към главите ни и докоснаха лицата ни.

— Мъртвешки пръсти — изревах аз и затворих очи.

После до нас падна гръм и се разнесе грохот. За да си отворим очите, някаква светлина ни ослепи и две вещици затанцуваха около вагончето ни. Сега дойде най-лошото. Пътуването изведнъж стана побавно, малко просветна. Ние се спогледахме и тъкмо искахме да си поемем дъх, го открихме. В една осветена ниша стоеше скелет и ни махаше с ръка. Пътувахме съвсем бавно право към целта. Все по-близо и по-близо. Косите ми настръхнаха. Сkochих и изкрещях:

— Не мога повече...

Ервин поиска да ме задържи, но в този момент вагончето подскочи, аз се проснах на студения пясък и повече не виждах нищо. Само чувах как Ервин плачеше отдалеч:

— Помощ! Треперибузков, къде си?

Бях сам в бараката на ужасите. Искях да изляза навън и започнах да се съвземам. Когато станах, край мен пробуча друго вагонче и някакъв женски глас извика:

— Евалд, отново призрак!

Тя имаше предвид мен. Придвижвах се напред бавно, пипнешком. При светлината на следващото вагонче забелязах, че стоя точно до скелета.

Изплаших се ужасно и се строполих на земята заедно с него. Пу, дявол да го вземе! Вдигна се прах, скелетът беше строшен. Само в главата му все още светеше зелена електрическа крушка. „Шарлатанство — помислих си аз, — ще ми свети с електрическа крушка!“

Продължавах да опипвам пътя си и внимавах непрекъснато за малките електрически лампички, които светеха ту тук, ту там, а се пазех също и да не ме прегази някое вагонче. При това не бях забелязал, че съм стигнал вече до призрака и се омотах в широката му бяла мантия.

— Ама че тъп призрак — казах аз, — всичко е само картон.

В този момент покрай мен мина едно вагонче с две момичета.

— Той е жив, движи се — захленчиха те и ревейки силно, изчезнаха отново в мрака.

Аз продължих да се лутам по-нататък и открих също и мъртвешките пръсти от преди това. Ха-ха! Това бяха добре усукани тънки шнурове, които се спускаха от тавана. Ама че измама беше целият страх тук. Но колкото и да се лутах наоколо, не можах да открия изхода. Тогава ми хрумна при следващия удобен случай да скоча в едно вагонче и така най-послед да се измъкна от това глупаво влакче на ужасите. При скелета вагончетата се движеха винаги бавно, реших там да скоча. След дълго лутане стигнах до него и зачаках.

Първо пристигна едно вагонче, в което местата бяха заети. В него седяха някакъв младеж и едно момиче, които непрекъснато се целуваха.

— Хей, ще идете в ада — извиках аз, за да ги ядосам. Но те изобщо не се смутиха.

Със следващото вагонче имах повече късмет. Очите ми бяха привикнали с тъмнината и видях в здрача, че във вагончето седи сама една доста възрастна пълна дама.

Когато скочих при нея във вагончето, исках да ѝ кажа: „Добър ден, моля за извинение, аз съвсем се обърках в това влакче на ужасите“.

Но изобщо не се стигна до това. Жената се разкрещя тъй, както не съм чувал през живота си да вика човек.

След това притихна и се стовари върху мен, така че с труд успях да се задържа да не изхвъркна навън. Тя бе в безсъзнание.

Аз не се страхувах повече от следващите трикове в бараката. Кървящата ръка върху масата и люлеещите се от тавана крака на един обесен не бяха в състояние да ме уплашат.

— Всичко е картон, всичко е пълна глупост — казах ядосан.

После излязохме навън. Отначало светлината ме заслепи. Но след това видях Петер и Бруно да стоят. Гледаха ме като вцепенени с облещени очи. Няколко момичета близо до тях ме видяха и почнаха да пищят. Дамата до мен дишаше тежко и хлипаше в носната си кърпа. Поогледах се надолу. Целият бях посивял от прах, а върху раменете ми висеше едно голямо парче от бялата мантия на призрака. В ръката си стисках, това съвсем не бях го забелязал, счупената ръка на картонения скелет.

Скочих светкавично от вагончето и хукнах да бягам.

Успях да извикам само на Бруно и Петер:

— Да изчезваме, бързо!

Те хукнаха след мен и потънахме в парка.

— Къде е Ервин? — попитах задъхан аз.

— Той излезе от бараката съвсем пребледнял и ни извика: „Призракът отвлече Алфонс“. После хукна, та се не видя.

Бруно и Петер се били спрели уплашени до бараката и точно се канели да вдигнат полицията на крак за отвличане на дете, когато аз съм излязъл.

— Зле ли беше? — попита Бруно и посочи счупените фалшиви кости.

— Бая работа имах — казах аз.

Захвърлих картонената ръка и парчето мантия на призрака. Петер и Бруно ме молеха да съм им разкажел още някои неща за бараката. Но аз казах само:

— Сега видяхте ли кой е страхливият, Ервин или аз? Когато нещо едва започва, той офейква.

В къщи татко каза:

— Е, как мина, Алфи?

— Оох — отвърнах, — всъщност доста скучно. Ти щеше само да се ядосваш, ако беше дошъл в този лунапарк.

Мама каза:

— Иди в зимника и донеси въглища, Алфонс!

Никак не ми се щеше. Честно казано, вечер се страхувам много да слизам в мазето. И зашикалкавих, докато татко не дойде с мен.

Там долу има толкова паяжини, навярно и плъхове, а кой знае и какво още може да се крие там.

[1] Железница в увеселителен парк, която се движи с огромна скорост и описва осморки. — Б.пр. ↑

КОГАТО СЕ ПРАВЕХ НА ПИЯН

Този път нямах рожден ден аз, а Бруно. Бяха му позволили приятелите му да отидат при него следобед на кафе. Бяхме сами в жилището, защото родителите на Бруно ходят на работа. Майка му беше подредила масата много хубаво със сметанова торта и една голяма кана кафе, с пъстър капак-кученце. Беше чудесен рожден ден!

След като се нахранихме, започнахме да играем. Най-напред на индианци! Бруно беше вождът, нали е рожденик. Иначе той е най-обикновен индианец и се нарича Кривогледата змия. Днес му беше позволено да се казва Зоркото око. Аз бях лечител магьосник и се наричах Бялата електрическа змиорка. Лулата на мира, която трябваше непрекъснато да пуша като лечител, ми беше неприятна. Бруно я беше изровил от нещата на баща си. Разбира се, в нея нямаше тютюн, но въпреки това ми стана лошо (и като възрастен никога няма да пуша лула).

После играхме на пирати. Също беше много хубаво. Диванът бе пиратският кораб, а килимът — другият кораб. Бруно беше произведен в чин капитан, пак заради рождения му ден.

За съжаление по време на битката се счупи единият крак на дивана и ни се наложи да прекратим играта. Бруно намери изход. Взе една купчина книги от библиотеката на баща си и диванът стана постабилен.

Сега не знаехме на какво друго да играем.

— Аз знам — извиках, — отгатнете на какво ще играем.

— На пожарна команда? — попита Бруно.

Само се изсмях.

— На лекар и болен?

— На криеница?

— На влак?

— На граничари?

Не, никой не позна.

— Ще играем на ресторант и ще празнуваме рождения ден на Бруно. След това ще бъдем пияни.

Всички се съгласиха веднага. Предрешихме се. Аз бях дядото на Бруно и получих шапка и ръкавици. Ервин беше келнер, а всички останали — клиенти, и седнахме на масата.

— Господин келнер — извиках аз.

Но Ервин, който ровеше нещо в кухнята, не идваше.

Аз извиках:

— Господин келнер, книгата за оплаквания, моля!

Сега Ервин дойде бързо. Беше метнал бяла кърпа през ръката си.

— Моят внук, Бруно, има рожден ден — казах аз бавно с дебел глас. — Моля, донесете ни пет чаши да се почерпим.

Ервин си записа нещо на едно листче и изчезна в кухнята. Върна се с табла и чаши, в които имаше някаква червена течност.

Чукнахме се и казахме:

— За твое здраве, Бруно!

И изпихме чашите до дъно. В тях имаше лимонада. Смяхме се страшно много, защото приличаше наистина на ракия. Петер поръча повторно. Пихме пак. Ервин кача, че и той иска да пие с нас. Но той беше келнер и това не е позволено.

Тогава се намеси Бруно:

— Той може спокойно да си донесе една чаша. На келнерите е позволено да се чукат с гостите при празнуването на рождени дни.

След като всеки беше изпил по пет чаши лимонадена ракия, аз казах:

— Сега всички сме пияни и ще танцуваме.

Кресяхме и танцувахме. Аз се заклатушках из стаята, пъхнах си една възглавница на корема и извиках:

— Още... ед... на чаша ра... кия, господин келнер.

Играта беше наистина чудесна.

Но майката на Бруно не бе на същото мнение. Тя беше влязла, без да я чуем. Съвсем се смая, като се заклатушках пред краката ѝ.

— Какво става тук? — попита тя високо.

Бруно ми смигна, искаше да си продължим играта.

— До... бър ден, ма... ман! — каза той съвсем смешно. — Ракия... я... та е тъй вкус... на.

Аз извиках:

— Господин келнер, още една чаш... ка!

Майката на Бруно изтича бързо към масата и погледна ракиените чашки.

— Но какво правите? Вие сте пияни!

Всички се засмяхме, дето играта бе излязла така сполучлива.

— Откъде взехте ракията, кой ви подучи?

Майката на Бруно ни помъкна към дивана.

— Мамо — каза Бруно, като непрекъснато се смееше, — нямаш представа колко е приятно.

— Приятно? Ще ви науча аз вас!

Беше толкова сериозна и сърдита, че ние прекратихме смеха и Бруно се опита да ѝ обясни всичко.

— Мамо, трябва да ти кажа... — но не можа да се доизкаже.

— Бруно, казвай, кой ви подучи да пиете ракия?

Бруно отново и отново искаше да ѝ обясни, че всичко това беше лимонада и че ние само си играем така, но майка му продължаваше да пита все по-сърдито и все по-силно:

— Кой беше! Кажете истината, Бруно, кой беше?

Тогава той посочи мен.

— Треперибузков.

Майката на Бруно кимна.

— Разбира се, толкова нещо ти не би направил никога.

Пламнах целият и по челото ми изби пот.

— Виж как си се зачервил от ракията! — каза майката на Бруно.

— Но ние не сме направили нищо лошо — запелтечих аз.

— Какво? Това не било нищо лошо? Веднага отиваме с теб у вас. Ще разкажа всичко на родителите ти!

Не посмяхме да кажем нищо повече. Всички трябваше да си вървим, а аз тръгнах с майката на Бруно при моите родители. Заканих се на Бруно и му прошепнах в ухото:

— Предател!

Мама пребледня съвсем, като се изправихме пред вратата с майката на Бруно.

— Нещо лошо ли се е случило? — попита тя веднага.

Поклатих глава.

— Мога ли да говоря с вас, госпожа Треперибузкова? — запита майката на Бруно.

Накараха ме да остана в коридора и слушах как двете разговаряха в стаята.

— Прибирам се в къщи... без нищо да подозирам, пълен безпорядък... децата пияни. Вашият син, вдъхновителят... ракия от чашите.

Това можах да чуя през вратата.

Извикаха ме вътре.

— Ти ли направи това, Алфонс? — попита мама отчаяна.

— Не, ние въобще не сме пили ракия.

Майката на Бруно беше възмутена.

— Признай си! — извика тя.

— Да, ние пихме...

— А защо казваш, че не сте пили ракия — тихо попита мама.

— Да. Та ние изобщо не пихме — казах аз.

— Съвсем не знае какво говори, госпожа Треперибузкова — каза майката на Бруно и поклати глава.

Аз млъкнах, вече всичко ми беше безразлично. Тя ме попита също дали не ме е подвел някой.

Отвърнах:

— Не, сам направих всичко.

— Да, моят Бруно не върши никога такива неща! — повтори майката на Бруно.

Тогавя извиках ядосан, че Бруно е страхливец и иска да прехвърли всичко върху другите; че той също пи и също така залиташе.

Мама седеше като пребита.

— Какво ще излезе от теб, Алфонс, това във всеки случай го нямаш от мен.

Разбира се, трябваше да си легна веднага. И ето че сега, през този хубав ден, лежах в леглото наказан заради няколко чаши лимонада. Друг път пия повече и никой нищо не ми казва.

Мама разказа веднага на татко всичко. Най-напред татко се разсмя и мама трябваше да му обясни колко било опасно, за да стане и той сериозен. Татко се доближи до леглото ми и поиска да му разкажа всичко. Разказах му точно както си беше, че ракията беше лимонада. Той слушаше и се смееше така силно, че чак огледалото се разлюля.

Сега мама влезе сърдита в стаята. Татко ѝ каза всичко. И тя се разсмя. Разрешиха ми да стана и на вечеря поисках да ми сипят лимонадата в малка ракиена чашка.

Всеки път, когато видя майката на Бруно, започвам да се клатушкам като пиян. Знам, че не бива да го правя. Но „наказание трябва да има“ — казва постоянно нашата учителка, госпожица Еке.

НЕПРИЯТНОСТИТЕ МИ С РЪКАВИЦАТА ОТ ИЗКУСТВЕНА КОЖА

Веднъж намерих на улицата една ръкавица. Беше хубава на вид, от червена кожа, с жълто секретно копче. Сигурно току-що бе паднала от джоба на някой човек. Пред мен вървеше една жена. Затичах се след нея. Задъхан я попитах:

— Дали сте... може би вие?...

— Пари не давам, не се мотай тук да просиш! — каза сърдито жената и ме погледна през светналите си очила.

Протегнах ръкавицата към нея, но в същия миг видях, че тя носи зелени ръкавици, и продължих да тичам. Тя извика подире ми:

— Нахален хлапак!

Веднага след това се приближих до една възрастна жена.

— Да сте си изгубили ръкавицата? — я попитах и ѝ показах ръкавицата с жълтото копче отгоре.

— Какво? Човек няма мира навън, нали? — ме попита старата жена. Тя не чуваше добре.

— Ама не — извиках аз, — искам да кажа, тази ръкавица ваша ли е?

— Разбира се — отговори ми тя, — не си търси белята.

Извиках още по-високо:

— Ваша ли е ръ-ка-ви-ца-та?

— Какво крещиш така на старата жена? Дангалак такъв! — каза един мъж, който минаваше в момента покрай мен и ме сграбчи за яката.

— Не крещя изобщо, а питам дали ръкавицата не е нейна. Да не би да е ваша?

— Ставаш все по-нахален, а? — каза мъжът ядосан.

Побързах да изчезна.

После питах още много хора: един железничар, една млада жена, един моторист, който си поправяше в момента мотоциклета, едно поголямо момче, което ме плесна за това по врата, мъж и жена. Мъжът

беше много любезен и каза, че ръкавицата е от шевро и е много изящна. Жената пък рече, че това е пълна глупост; ръкавицата била само от изкуствена кожа и че тя не би носила никога такова нещо.

Това ми стигаше. Не ми се щеше повече да обикалям с една ръкавица от изкуствена кожа, да заговарям всички хора и да ме обиждат. Затова взех ръкавицата, ритнах я и тя описа дъга над улицата. Прас — и тя лежеше вече долу. И прас — фраснаха ми един шамар зад ушите.

— Нехранимайко такъв! — кресна един женски глас в ухото ми. — Ще ми играе той на футбол с мойта ръкавица.

Трябваше да я вдигна от платното на улицата и да я занеса на жената. Тя започна да ми чете конско надълго и нашироко. Всичко не запомних, но някои неща:

— Това отзивчивост ли е? Ако намериш ръкавица и си честен младеж, няма да играеш с нея на футбол, а ще я върнеш на този, който я е загубил. Ако беше го направил, щях да ти дам да се почерпиш, но сега...

— Бе-е-е! — изблеях аз, макар че никога не правя такова нещо и никога не се държа нахално с възрастните хора. Но този път ми бе позволено въпреки всичко. Само мама, която точно в момента минаваше покрай мен и отиваше в млекарницата, бе на друго мнение. Бях наказан с един ден домашен арест. Справедливо ли е това?

КАК НАПРАВИХ ПЪРВИЯ СИ СКОК С ГЛАВАТА НАДОЛУ

През един хубав ден имах непредпазливостта да разкажа, че не мога да правя скок с главата надолу. Искях да се явя на изпит по плуване и затова ми бе необходимо да мога да скачам с главата надолу.

— И ти се страхуваш да скочиш дори от един метър? — попита татко.

Разбрах от тона му, че изобщо не одобрява това.

— Ами, не се страхувам — казах бързо. — Бих скочил, но когато ме гледат, не мога; тогава се плъосвам по корем и всички се смеят.

— Това са глупави извинения, Алфонс, ти просто нямаш кураж да скочиш.

— Мога да скоча прав, но с главата надолу...

Татко махна с ръка. Каза да не му ги разправям тия неща. Всичко било само от страх.

— Значи моят син Алфонс Треперибузков не смее да скочи с главата надолу. На колко си години всъщност?

Мълчах, защото той знаеше не по-зле от мен на колко съм години.

— Отговори!

— Е, на десет — казах ядосан, — но нали знаеш.

— На десет години аз скачах с главата надолу от три метра височина.

Мама се включи в разговора.

— Остави го на мира, Паул! — каза тя на татко. — Обезателно ли трябва да може да скача с главата надолу? И без този глупав скок ще се справи в живота. Аз също не мога да скачам с главата надолу. Въобще не смея да скачам от трамплин.

Погледнах мама с благодарност.

Татко беше дръпнал настрани чинията си и дъвчеше вместо хляба яда си.

— От теб никой не го изисква — каза татко на мама, — но за едно момче на неговата възраст, което няма кураж да скочи с главата надолу, е цял позор.

— Ама не, аз имам кураж, но ако не успея правилно да скоча, другите ще ми се смеят — се нацупих аз, тъй като това за позора изобщо не ми се понрави.

— Ти се страхуваш, просто се страхуваш и толкоз!

Така продължи насам-нататък доста време, а мама все се опитваше да ни помири.

— Скок с главата надолу е мъжка работа, а Алфонс е страхопъзльо — каза татко накрая и мама отиде в кухнята.

Мълчахме известно време. Най-после татко проговори и аз почувствах, че вече ни се искаше да се сдобрим.

— Добре, да допуснем, че имаш кураж и само се срамуваш, защото не владееш техниката.

Кимнах зарадвано, така си беше.

— Искам да ти покажа как точно става.

Татко дръпна столовете настрани, съблече си жакета и застана пред килима. Килимът щеше да е водата.

— Ще държиш ръцете опънати над главата, а брадата опряна до гърдите, навеждаш се напред. Бавно... така, и когато дойде критичният момент, в който мислиш, че ще се сгънеш като джобно ножче, се отблъскваш силно с опънати крака. Не разтваряй краката и не ги прегъвай! Това е честа грешка.

Ние упражнявахме пред водата-килим и всичко вървеше блестящо.

Татко ми каза още няколко трика, например че пръстите на краката трябва да се вкопчат в трамплина, за да можеш да отскочиш по-добре. Упражнявахме цял час. Беше много хубаво. Смятам, че в нашата стая бях отличен скачач.

На другия ден отидох на плажа. Правех всичко така, както го бяхме упражнявали. Но странно, стигах винаги само до момента, в който щях да се свия като джобно ножче. Ами ако въпреки това се плъосна по корем? И отново се изправях.

Няколко малки момчета ме бяха забелязали и извикаха:

— Хайде, давай. Искаме да чуем как ще плъоснеш във водата.

Затичах се след тях, прогоних ги и се магнах от трамплина. Така си отидох в къщи, без да скоча. Изглежда, татко беше забравил за това. Много се надявах да е така и вечерта мина без какъвто и да е въпрос за резултата от нашите упражнения върху килима.

През следващите дни избягвах да ходя на плажа. Мислех си дали да не се откажа от свидетелството по плуване. Може би пък да бях талант в леката атлетика. Не успях да реша този въпрос, защото в събота, посред вечерята (имаше пържени картофи с маринована херинга — любимото ми ядене и аз бях в най-добро настроение) изведнъж татко си спомни за скока.

— Е, Алфи, беше ли пак на плуване?

Кимнах и си нагъпках устата с пържени картофи. Така поне не трябваше да отговарям. Защото мама никак не обича да се говори с пълна уста.

Татко изчака и преди да си напълня пак устата с пържени картофи, ме попита:

— Със скока вече всичко е наред, нали?

Но устата ми бе вече пълна. Дъвчех ли, дъвчех.

— И как мина? Добре вървеше по нашия метод, нали?

Не можех да кажа нищо, в устата си точно имах половин херинга и синаповите зрънца попаднаха между зъбите ми.

— Онемя ли? — попита татко и на челото му се появи бръчка.

— Нали виждаш, че момчето е с пълна уста — каза мама.

Струва ми се, тя забеляза, че съм притиснат на тясно, и искаше да ми помогне. Промърморих: „Хммм“.

— Добре, ще те почакам, докато си глътнеш залька. Мога да си представя всъщност защо не можеш да говориш, пак не си имал кураж.

Смотолевих отново нещо с пържените картофи и херингата в устата, но татко магна веднага с ръка.

— Единадесетгодишно момче, а не може да прави скок с главата надолу.

— Все още съм на десет години — казах аз. (Винаги когато ме мъмри за нещо, татко ме прави по-голям.)

— Скоро ще станеш на единадесет и тогава вече ще трябва да можеш да правиш скок с главата надолу.

Татко помисли малко, после каза:

— Утре е неделя, ще идем двамата да плуваме и ти ще научиш скока, можеш да ми вярваш.

Изплаших се. Също и мама.

— Няма да бъдеш груб с него, нали? — помоли мама.

Татко каза:

— Само ще го науча да прави скока, нищо повече.

Де да беше валил дъжд през този ден! Та дори и сняг, макар и по средата на юли, с удоволствие щях да карам кънки или нещо подобно и щеше да бъде чудесен ден.

Татко бе в добро настроение и докато се бръснеше, си тананикаше.

— Е, Алфи, сега ние двамата ще вземем да се налудуваме във водата.

Мама ни донесе две хавлиени кърпи и един огромен пакет със сандвичи. Когато тръгнахме, тя ни махаше с ръка и аз почувствах, че се безпокои малко за мен.

По пътя татко се шегуваше и обясни на лодкаря, който ни превози до плажа, че съм бил най-новата олимпийска надежда по скокове във вода и че той щял да ме тренира.

На плажа всичко вървеше добре в началото. Плувахме кроул и се упражнявахме в плуване по гръб. Аз не изоставах. Но при плуването под вода на дълго разстояние татко ме победи с голяма преднина. Когато прекалено дълго остана под водата, аз помислих, че се е удавил, и се разтревожих много. Изведнъж той изплува някъде съвсем накрая. Възхитих му се и той се зарадва. През всичкото време внимавах да не се приближим до кулата за скокове. Хранех, макар и съвсем малка надежда, че е забравил проклетия скок с главата надолу.

— А какво би казал сега за един елегантен скок с главата надолу? — попита татко, потупа ме приятелски по рамото и ми смигна.

Бавно се отправихме към кулата за скокове. Застанах върху трамплина, подвих пръстите на краката, прилепих ръце към главата си, свих се и се изправих веднага пак.

— Правилно ли го направих, татко? — попитах аз.

Той каза:

— Да, да!

И сега вече трябваше да скоча.

— Знаеш ли, все още ме е страх заради краката. Как ще ги събера? Ако махам с краката си насам-натам, ще се смеят всички.

Исках да спечеля време.

На татковото чело се появи бръчката, но той каза спокойно:

— За да можеш да видиш един истински скок с главата надолу, ще ти го демонстрирам. Внимавай хубаво! Наблюдавай точно всичко и после и ти ще можеш да го направиш.

Татко застана на трамплина, подгъна пръстите си, наведе се съвсем бавно... Дали го направи прекалено бавно или по друга причина, не зная, във всеки случай той падна във водата надолу с краката, като риташе с тях непрекъснато. Сигурно ме е видял как се смея, когато изплува отгоре.

Потиснах веднага смеха си, а когато застана до мен, поисках да му кажа нещо похвално.

Но татко измърмори само:

— Мисля, че май стойката ми не беше от най-добрите. Ще ти го покажа още веднъж.

Но и този път ми се стори, че краката му не бяха съвсем прибрани, а коленете бяха малко свити. Казах му го.

— Глупости, това беше един идеален скок. Не се заяждай с моите скокове! По-добре покажи сам нещо!

Трябваше да отида отново на трамплина. И отново всичко вървеше добре до критичния момент. Като че спрял от някаква вълшебна ръка, аз не можах да продължа. Пак се изправих.

— Какво оправдание ще измислиш сега? — попита татко сърдито.

— Никакво! Струва ми се, че в момента някой плува долу под водата, ясно е, че не мога да скоча.

Татко погледна втренчено към водата, а после ме погледна отстрани.

— Хайде сега! — заповяда ми той.

Наведох се внимателно. Тогава татко ме хвана. Той има такива големи и здрави ръце. Хвана ме за глезените на краката и ме вдигна високо.

„Не!“ — извиках аз само. Но критичният момент беше преминал. Цопнах във водата. И тъй като не направих никакво движение, паднах като дъска. Този път обаче някой наистина плуваше отдолу. Блъснах го

силно встрани. Покатерих се бързо по стълбата към кулата, като си търках корема. Чух зад себе си тежко дишане. Господинът, когото току-що бях блъснал, вървеше възмутен след мен. Скрих се зад татко.

— Хлапак такъв, като ти лепна един...

— Стой, тук не ги дават такива.

— Но чуйте — отвърна другият господин. Той беше доста дебел.

— Вие не видяхте ли как ме изрита момчето?

— Такова малко момче, не ставайте смешен — отговори съвсем правилно татко.

— Я оставете — каза другият — и не се месете в чужди работи.

— Това са мои работи — отвърна татко.

Същото си мислех и аз. Всъщност той ме беше хвърлил във водата. Другият господин искаше да мине покрай татко, може би за да ми плесне един. Но татко му препречи пътя. И без да се усети, ме дръпна встрани. Аз стъпих на края на дъската и паднах във водата. Като забелязах, че падам, отскочих правилно. Невероятно, но направих отличен скок с главата надолу. Водата обгърна тялото ми като коприна. Отворих очи и се зарадвах — колко зелено бе всичко край мен. „Толкова просто било значи“ — си помислих и побързах да се кача горе. Баща ми и дебелият господин все още разговаряха.

— Хубав баща, дете хвърля собственото си дете във водата и то пада върху главите на другите хора.

— Никой няма право да се меси в семейните ми работи, вие още по-малко.

— Просто да ти е жал за момчето — чух, когато се промъкнах покрай двамата, без да ме забележат, и скочих пак.

Колко е хубаво да летиш така. Да скачаш с главата надолу е наистина удоволствие!

Когато се върнах пак горе, татко и другият господин тъкмо отиваха нанякъде. Изплаших се. Ами ако отиват в полицията, и то заради мен? Промъкнах се след тях.

Тогава чух татко, като каза:

— Просто не мога да повярвам, че това си ти, Алфред, и просто невероятно. Човек първо трябва да се скара, за да те познае.

Господинът нарече татко „Паул“, нещо, което само мама може да си позволи. Сега вече не разбирах нищо. Двамата седнаха на една маса в ресторанта на плажа. Тогава се върнах отново на трамплина и

продължих да скачам. Упражнявах се да скачам с главата надолу, докато ми се зави свят. Тогава потърсих татко. Той все още седеше с другият господин на масата. Пиеха бира.

— Подай ръка на господина — каза татко.

Господинът се усмихна и си показа дясната страна.

— Извини се!

Погледнах учудено татко.

— Да, но нали ти ме... — казах аз.

Но другият господин се засмя и каза:

— Всичко е забравено.

Оказа се, че другият господин, когото бях торпилирал, бе приятел на баща ми от ученическите години. Били седели преди на един чин и не бяха се виждали от тридесет години.

— Колко си напълнял, Алфред — каза татко, като се смееше.

Господинът пък сочеше главата на татко.

— А на теб са ти изчезнали къдриците, Паул.

Ядосах се, като че татко е имал някога къдрици!

После двамата тръгнаха заедно с мен към кулата за скокове. Смятаха заедно да ме научат да правя скок с главата надолу. Затичах се напред, полетях във въздуха като стрела и се гмурнах във водата без нито една пръска.

— Великолепно! — ми извика татко, като се върнах горе. И другият господин кимаше одобрително.

Късно следобед се прибрахме в къщи.

— Пил си бира, Паул? — каза мама учудено. — Да се надяваме, че наистина сте ходили да се къпете?

Татко и аз се засмяхме. Татко разказа за приятеля си Алфред, когото беше срещнал на плажа. Забрави обаче да каже при какви обстоятелства стана това и колко добре скачах вече. Едва на вечерята, когато зачервените ми очи направиха впечатление на мама, можах да кажа:

— Това е от многото направени скокове.

Татко го потвърди.

— Виждаш ли, Луизе, трябваше с него да отиде баща му, за да се научи. Вече може да го прави.

Тогава му хрумна нещо.

— Кога скочи всъщност за първи път с главата надолу? —
попита татко недоверчиво.

Но аз не казах. Щеше да му стане неприятно, ако разкажех на
мама цялата история. Трябва да има мъжка солидарност.

КАКВО МИ СЕ СЛУЧИ, КАТО ВИДЯХ ПАЯК СУТРИНТА

Тази сутрин се облякох набързо, понеже бях станал по-късно. Тогава видях един паяк. Бягаше по покривката на спалнята. Пъхнах си главата под ризата и извиках:

— Мамо, ела бързо с метлата, тук има паяк.

Знаех, че мама не може да понася паяци и не ги търпи в къщи.

Мама се обади от кухнята: „Дявол го взел, паяк сутринта носи ядове и грижи до вечерта“. Тя дойде бързо и смъкна паяка с метлата.

Аз бързах много и си завързвах обувките.

Прас! Едната връзка на обувката се скъса. С няколко скока се озовах при мама в кухнята. Тя ми даде нова връзка и каза:

— Добре започва историята с паяка, нали, Алфонс?

Когато госпожица Еке ме смъмри в клас, задето закъснях (тя не можеше да знае за случая с връзката за обувки), си спомних за паяка и реших да бъда особено внимателен през този ден. Госпожица Еке ме покани на дъската да прочета домашното си. „Много благодаря, паяко“ — помислих си аз вбесен. Отговорях на въпросите със засечки, тъй като не можех да откъсна мислите си от паяка. Едва ми писа една тройка и получих от госпожица Еке ново предупреждение.

Но всичко не свърши дотук. В часа по немски ни върнаха диктовките. Пак получих една мършава тройка, защото съм бил пропуснал три запетаи и съм написал гърло с „а“ и баща с „ш“.

В часа по физическо не можах да направя въртенето на висилката.

„Паяко, паяко“ — мърморех си ядосан, опънах крака напред и напрегнах коремните си мускули. Нищо не помогна, не можах да се превъртя и трябваше да понеса хиленето на съучениците си. При това те забравят, че по плуване съм по-добър от тях и мога да правя чудесен скок с главата надолу. Може би трябва да добавя, че по трудово си рендосах малко и пръста.

Как се зарадвах, като свършиха часовете. От радост пропуснах да поздравя госпожица Еке, като си отивахме в къщи.

— Треперибузков, станал си прекалено невежлив, не казваш дори довиждане! И не си снемаш шапката за поздрав.

— Старо, отровно чудовище! — промърморих аз.

— Каза ли нещо? — попита сърдито госпожица Еке.

Изчервих се съвсем. Разбира се, че нямах предвид нея, а глупавия паяк от сутринта, който ми носеше непрекъснато ядове.

— Не, не — запъгнах се аз, — не ви забелязах, моля за извинение.

И си сних шапката за поздрав. В същия миг оттам се посипаха шумолейки няколко изрезки от хартия, които положително беше сложил в шапката ми нахалникът Ервин.

Днес реших да не излизам повече от къщи, за да не давам повод на паяка да ми причинява ядове и грижи. Но мама ме изпрати на пазар. Изгубих дребните пари, 34 пфенига. Тя ми каза:

— Ти все повече се вдетиняваш, Алфонс. Колкото по-голям ставаш, толкова по-малко човек може да разчита на теб.

Отвърнах ѝ:

— Аз не съм виновен за това, ти самата каза, че паякът...

Отведнъж мама не искаше и да знае за това.

— Не оправдавай, моля, разсеяността си с паяка. Това само е повод да се измъкнеш от отговорност.

Отидох да играя, в къщи имах само неприятности. Играхме футбол — нашата улица срещу децата от Маерплац. Загубихме с 18:7. Всички казваха, че вратарят и аз сме били най-слабите играчи. Вярно е, защото аз непрекъснато мислех за паяка. Но как успя той всъщност да ми изсипе толкова много неприятности върху главата за един ден. Изкрещях на съотборниците си:

— Какво съм виновен, че рано сутринта видях паяк, а той носи само ядове и грижи.

Но приятелите ми не ме разбраха и ме отстраниха от поста нападател.

Вечерта, като забеляза, че съм в лошо настроение, татко запитва:

— Какво се е случило, Алфонс, неприятности в училище ли имаш?

Кимнах и казах:

— Да, ядове и грижи. — И му разказах всичко, което ми се беше случило през този ден.

Но и татко хич не искаше и да знае за това.

— Подготвил си се лошо и си бил разсеян, това е цялата работа. А въртенето на висилката и аз никога не съм могъл да го правя.

Това с въртенето ме зарадва, но аз държах на своето, че паякът беше виновен за всичко. Татко изгуби търпение.

— Сериозно ли вярваш в такива глупости, Алфонс?

После се обърна към мама.

— Луизе, ти ли пусна тази муха в главата му: паяк сутринта носи ядове и грижи до вечерта.

Мама отрече. Татко каза, че всичко това е само глупаво суеверие. Той ръкомахаше с всички сили на масата и без да иска, разсипа солта^[1].

— Сега ще имаме неприятности! — каза тихо мама.

— Те са вече тук — отвърна татко.

Аз кимнах:

— Изгубихме мача. Паякът е виновен за това, а също и разсипаната сол.

Продължихме да спорим още дълго. Татко много се разгневи. Мама си мълчеше, а аз седях и си мислех: „Ето ти още една хубава неприятност, и то вечерта“. По-късно не си говорехме. Татко си четеше вестника, като промърморваше от време на време:

— ... по-добре да си учиш уроците както трябва в къщи... ако видиш паяк сутринта, да си сядаш на задника...

Мама кърпеше мълчаливо татковите и моите чорапи. Аз седях и рисувах в блока си само паяци. Някои с три крака, с пет крака, с кръст на гърба, а други страшно големи.

Размислих добре — та ние с мама сме прави. Паякът и разсипаната сол носят неприятности.

Това се беше потвърдило. Всички седяхме и мълчахме ядосани, защото така ни беше предсказано.

Само татко не искаше да повярва.

[1] Съществува поверие, че разсипаната сол означава ядове. — Бел.пр. ↑

ЗАЩО ВСЕ АЗ ЗАГАЗВАМ

Всички казват, че съм виновен, но аз нямам никаква вина. Какво да направя? Аз наистина съм невинен. Най-лошо беше през последните дни. Всичко започна с новия учител. Казва се господин Грициг и е много симпатичен. Още като влезе в клас, си помислих: „С този човек ще се разбираме добре“.

После той взе дневника и каза:

— Сега, както му е редът, ще се запознаем. И за да не е толкова скучно, ще започна отзад напред. Треперибузков, Алфонс, кой е?

Това съм аз. Но аз толкова се срамувах, че съм последен в дневника, а сега трябваше да стана пръв и не само че не станах, но и не казах нищо. Настъпи глупава пауза.

Господин Грициг каза:

— Първият вече отсъства.

Всички се захиха. На мен ми стана горещо, пот изби по челото ми, но аз не посмях да се обадя. Навярно господин Грициг щеше да каже тогава:

— Треперибузков, да не би да спиш?

Притесних се ужасно и господин Грициг написа в дневника „отсъства“.

Петер, отрядният председател, каза след часа:

— Треперибузков, защо не се обади? Друг път не си си правил такива шеги?

Отвърнах му:

— Просто не посмях.

На другия ден господин Грициг попита:

— Тук ли е днес Алфонс Треперибузков?

Казах смутено:

— Тук!

Новият ни учител не беше забелязал, че и вчера бях тук. Не познаваше още всички физиономии.

— Е, къде беше вчера? — попита той дружелюбно.

Започнах да мънкам:

— Аз...

Отново изби пот по челото ми и ми се стори, че съвсем се изчервих.

Господин Грициг навъси чело.

— Е, Треперибузков, какво се е случило?

Най-после успях да изрека, защото бях обмислил предварително всичко добре:

— Тук бях, господин Грициг.

Лицето на учителя се намръщи.

— Слушай, такива шеги не вървят в нашето училище. Учителят е твой приятел и не бива да се взема за подбив. Къде ти е извинителната бележка?

— Нямам — казах. И защо ли трябваше да имам?

— Значи си избягал — каза господин Грициг. — Да си призная, разочарован съм.

След часа предаде писмо за майка ми. Можех да си представя какво беше написано в него.

В къщи го поставих мълчаливо на масата. Мама го прочете и не мръдна от табуретката напълно сломена. Само каза:

— С какво съм го заслужила? Иначе уж си много добро момче, Алфонс.

— Аз не съм... — започнах пак. Но не можех да продумам нищо повече.

Мама каза:

— Момче, кажи ми истината!

Тя постави ръцете си върху рамото ми.

— Ти си прекалено мек, Алфонс — каза тя, — трябва да се помъчиш да станеш истински мъж. Понякога си твърде свит и тогава положително допускаш да те подведат. Вярвам, че не си избягал по своя инициатива. Кой ти повлия?

Мама и аз оклюмахме. След един час тя ми каза:

— Ех, Алфонс, я иди по-добре на пазар, не ми се гледа повече траурната ти физиономия.

Трябваше да взема чай, масло, хляб и бурканче горчица.

В магазина имаше много хора. Не можех изобщо да намеря края на опашката, където трябваше да се наредя, и аз се залутах между

хората. Някои се промъкваха непрекъснато напред. Когато най-последна застанах на мястото си в опашката, открих, че ми липсва една марка. Обърнах се съвсем изплашен и забелязах едно момче, което беше може би с една глава по-високо от мен, тъкмо да вдига от пода една марка. Погледнах го в очите. То кимна и каза:

— Току-що я изгубих.

Напуснах отново опашката, застанах в ъгъла и започнах да наблюдавам момчето, докато му дойде редът. То си купи бонбони. Продавачката ме забеляза, защото продължавах само да се въртя наоколо. Изведнъж тя изрече много високо:

— Момче, какво обикаляш непрекъснато около бонбоните? Не купуваш нищо и само се мотаеш из магазина.

Всички ме заоглеждаха и замърмориха, а някои казаха:

— Да, да!

Съвсем се изчервих. Да не би да мислеха, че искам да открадна бонбони? Избягах от магазина и се скрих зад колоната за обяви и афиши.

Момчето излезе от магазина, като спокойно смучеше бонбон след бонбон. Тайно тръгнах след него. Накрая то изчезна в една голяма къща и хлопна с трясък голямата дървена порта. Почаках още малко и тръгнах подире му. При отварянето на вратата се блъснах в един висок мъж. Сигурно беше портиерът.

— Ей, момче — каза той ядосан, — хванах ли те най-последно?

— Как така? — казах аз, като се запънах.

— Ти значи си този, който непрекъснато така блъска вратата, та цялата къща се тресе.

Пот обля челото ми, почувствах как се изчервявам. Мълчах и хапех устни.

Мъжът ме раздруса.

— Затова ти казвам за последен път, затваряй вратата както подобава. В тази къща живеят хора, които работят нощем и през деня трябва да спят, разбра ли?

Кимнах.

— Сега затвори пак вратата, но тихо — каза мъжът.

Трябваше да затворя вратата веднъж и още веднъж.

— За да разбереш! — каза мъжът.

Чак тогава ми разреши да си отида.

Още като влязох, и мама каза:

— Какво става, Алфонс, каква е тази физиономия от теб?

Само повдигнах рамене и показах портмонето си, в което липсваше марката. Не можех да кажа нищо.

— Отсега нататък ще ходя сама на пазар — каза мама.

Продължих да мълча и се помъкнах по улицата.

„Леле, ами сега!“ Спомних си, че отрядът ни щеше да се събира в пионерската стая. Хукнах, сборът беше започнал. Стоях пред вратата и чувах гласове. Дали да вляза сега? Да застана съвсем сам пред другите и да обяснявам защо съм закъснял? Сигурно ще се объркам пак и ще се представя отново в лоша светлина. Държах ръката си върху дръжката и размишлявах. Отведнъж вратата се отвори и Петер, отрядният ни председател, се изправи до нея. От другата страна стоях аз и всички ме гледаха.

— Подслушвал е — каза Петер, — видях аз, че има нещо на дръжката на вратата. Не очаквах това от теб, Алфонс.

Пот изби по челото ми и почувствах, че се изчервявам.

— Но аз...

— Точно така — каза Петер, — ти не си имал смелостта да чуеш онова, което говорехме за теб. Какво става всъщност с теб?

— Аз...

Да, тъй е винаги с мен. Все не съм виновен... и все загазвам. Справедливо ли е това?

КАК ХВАНАХ ШАРАНА ЮМБО И ДРУГИ РИБИ

Татко ходеше често в неделя за риба. Мен не ме вземаше никога. Помолех ли го, той ми казваше:

— Не може, Алфи, няма смисъл. Ти няма да седиш мирно в лодката и само ще ми прогонваш рибата, а и без това няма да уловиш нищо.

Неотдавна, когато получих отличен на класното по математика, татко ми каза:

— Другата неделя те каня на риба.

Заминахме в събота следобед и пренощувахме в един хотел.

— Трябва да станем в три и половина, затова си лягай веднага — нареди татко.

Досега никога не бях ставал толкова рано. Страхувах се да не се успя. Първият път, когато се събудих, беше още съвсем тъмно и трябваше дълго да ръчкам татко, докато се събуди. Той щракна лампата и погледна часовника.

— Обръщай се — каза ядосан — и да не си посмял още веднъж да ме събудиш.

Часът беше точно дванайсет и петнайсет минути.

След това пак се събудих. Сега бях убеден, че сме се успали. Запалих сам лампата и погледнах часовника.

Беше точно два часа.

— По дяволите! — промърмори татко и се прозина. — Човек не може изобщо да спи от теб.

Легнах си и започнах да умувам дали не е по-добре да остана буден до три и половина. Но не стана така. Заспах и сънувах, че на въдицата ми се е хванала една златна рибка и ме моли да пощадя живота ѝ. За награда щяла да ми помага винаги по математика.

Тъкмо я изтеглих в лодката с голямо усилие и сънят свърши, защото паднах от леглото. Татко се изплаши много и заруга. Беше три часа без пет минути.

Стори ми се, че каза тихо:

— Що ми трябваше да го вземам този хлапак със себе си!

Но заспахме отново и когато се събудихме, часът беше вече четири и половина.

— Успали сме се — извика татко. — Ти си виновен, по цяла нощ се въртиш насам-натам, сега змиорките ги няма.

Затичахме се към лодката и потеглихме. Беше чудесно! Над водата се издигаше огромна сива завеса от мъгла, а в гората пееше авлига. Опитах се да свиря като нея.

— Тишина в лодката! — извика татко. — За последен път те предупреждавам, иначе ще изхвъркнеш.

Има си хас да ме изхвърли в езерото! Татко гребеше внимателно. Пристигнахме и завързахме лодката на два кола. Татко ми даде една малка въдица, закрепил към нея червей и ми показа как да познавам, когато кълве рибата, и как се изважда от водата. Той самият взе една дълга въдица и я хвърли надалеч. Зачакахме.

Така седяхме дълго. Изведнъж плувката на въдицата ми трепна.

— При мен нещо клъвна — изкрещях аз.

— Тихо! — викна татко. — Дърпай!

Аз дръпнах. Нещо се мяташе долу във водата. После на повърхността се показа една голяма, хубава риба и въдицата ми се огъна.

— Дърпай! — крещеше татко.

Аз дръпнах и извиках:

— Хванах щука, ура, хванах щука!

Тогава татко извика пак:

— Тишина в лодката!

Извадих рибата. Тя пляскаше върху панталона на татко и го олигави съвсем.

— Това е лин, тежи най-малко половин пфунд^[1] — каза татко.

Но сбърчи чело и аз знаех, че не се радваше много, защото аз хванах първата риба. Татко ми зареди пак въдицата. Хвърлих я във водата и отново веднага клъвна. Тоя път вървеше по-добре. За съжаление рибата бе по-малка — костур.

— Само бих искал да знам защо все при теб се хващат — измърмори татко.

Неговата въдица висеше съвсем спокойно над водата.

След малко нещо клъвна при мен. Дръпнах въдицата, но, изглежда, прибързах. Празната кукичка изсъска над водата, прелетя точно над ухото на татко и се заби в якето му. Тя беше екстра, така здраво се заби в плата, че не можахме да я извадим. Накрая трябваше да я отрежем и на татко му остана завинаги една кукичка върху якето. Новата кукичка със стръвта едва се потопи във водата и изчезна светкавично. Сега изчаках повече. Дръпнах въдицата, а отдолу рибата ми отговори. Беше един тлъст костур. Показах на татко моите три риби и казах:

— Добра работа, нали?

Татко само кимна. Гледаше плувката си, която не помръдваше изобщо.

В следващия половин час хванах един малък костур, две червеноперки и един лин. Татко не хвана нищо. Често си вадеше въдицата и я оглеждаше най-внимателно, сякаш ѝ се беше случило нещо. Но всичко си беше наред.

Най-после и при него клъвна.

— Дърпай! — казах аз.

— Не! — каза татко. — Ще я оставя най-напред да захапе, нека да се почувства сигурна.

— Давай сега — извиках аз, — иначе ще избяга.

Татко дръпна, но въдицата никак не се огъна. Едно рибе колкото показалец се премятеше долу. Изсмях се високо и татко ми хвърли сърдит поглед. Веднага след това хванах друга риба, три пъти по-голяма от татковата рибка показалец. Когато поисках отново да хвърля въдицата си във водата, и татко се бе приготвил да хвърли своята. И влакната ни се объркаха. Мина половин час, докато успеем да размотаем въдиците си.

Татко ругаеше непрекъснато и рече:

— Щеше да е по-добре, ако си беше останал в къщи.

Тогава аз казах:

— Но аз ловя най-хубавите риби.

Татко замълча.

Сега хванах още един костур и две червеноперки, а татко — пак нищо.

— Хайде да си сменим местата — каза татко.

Нацупих се.

— Искаш само да ми грабнеш рибите.

Волю-неволю съгласих се. Когато си сменяхме местата, се подхлъзнах. Лодката се залюля здравата и аз си изтървах въдицата. Тя отплава моментално. Татко трябваше да отвърже лодката и да гребе след въдицата. Сега вече беше много ядосан.

Само каза:

— Край на риболова тук, окончателно пропъдихме рибите.

Спряхме на друго място в тръстиката и започнахме да ловим отново.

Татко каза:

— Пази ми въдицата, искам да си приготвя влакното.

Тъй да бъде, внимавах за въдицата му. Нещо клъвна. Дръпнах и помислих най-напред, че въдицата се е закачила на дъното. Но това беше един двупфундов шаран, който аз вдигнах нагоре, а татко го извади със сака си.

— Аз го хванах — му казах.

Татко отговори:

— Но това беше моята въдица.

Спорихме дълго чия е рибата — дали е моя, защото аз я извадих, или на татко, защото пък въдицата беше негова. Но не стигнахме до никакъв резултат. После доста време не хванахме нищо. Стана горещо и не знаех какво да правя. Започнах да измислям имена на рибите си: нарекох шарана Юмбо, големия костур — Макс, а червеноперките — Анна и Петра.

Татко събра въдиците и ми обясни:

— Сега ще гребеш бавно през езерото, надявам се, че ще се справиш. Аз ще метна моето влакно и ще се опитам да хвана щуки.

Той взе една снабдена с макара отдолу малка въдица, на която висеше блестяща ламаринка. Засмях се.

— Това пък какво е? — казах аз. — Ти нямаш никакъв червей на нея. Да не мислиш, че рибите са глупави и кълват ламарина?

Татко се хвана за челото:

— Господи, с кого съм тръгнал за риба! Та това е блесна.

Но рибите не реагираха на неговата измама. Аз гребях, татко ловеше риба, но не хващаше нищо.

Изведнъж той извика:

— Алфонс, спри лодката! Въдицата ми се закачи.

Аз не можех повече да спра лодката, тя се въртеше заедно с нас. Татко стоеше на кърмата и въдицата му се огъваше като лък.

— Дай назад! — извика той. — Ще ми скъсаш всички рибарски принадлежности.

Как стана всичко и аз вече не знам. Бях прекалено възбуден. Изтървах едното гребло, то се завъртя около лодката и когато поисках да го хвана, от ръката ми се изплъзна и второто гребло. Конецът на татковата въдица се скъса и лодката ни се понесе по вълните.

— Какво ще правим сега? — попитах татко. — Нямаме вече гребла.

Татко само кимна тъжно.

Търсех нещо, с което да може да се гребе.

— Може би с ръце — казах аз.

Опитахме да гребем с ръце. Ставаше много бавно. Татко мълчеше.

Поисках да го утеша.

— Но нали хванахме такива хубави риби!

И това не помогна. Едва в два часа следобед мина един рибар, който ни измъкна на сушата. Завързахме лодката и започнахме да търсим греблата. Трябваше да обиколим цялото езеро. Това продължи три часа. Най-после ги намерихме от другата страна в тръстиката. Събух си обувките и чорапите и нагазих във водата, за да ги извадя.

Татко взе едното гребло на рамо, аз — другото. Аз марширувах отпред, той след мен. На връщане вървеше по-бързо.

Аз пеех една съчинена от мен самия песничка.

*Кой ли с мен ще се мери —
хвърля ли въдица — лесно
хващам костурите смели,
червеноперки чудесни!
Въдица има и татко,
но риба хваща той рядко.^[2]*

— Престани с тази глупава песен — каза той.

Не разбрах защо.

— Та тук няма никаква риба, която да пропъдя — отговорих аз.

На едно дърво направих интересно откритие. Видях някакво сиво, смешно, образувание, подобно на камбана. Какво ли пък е това? Взех си греблото и го разбутах. И преди да разберем какво става, от всички страни забръмча нещо към нас. Откъде да знаая, че това е било гнездо на оси. Татко махаше с греблото около себе си. Аз хукнах. И татко след мен.

Пак лесно се отървахме. Само една оса ме ухапа в подколянната яма. А татко бе ужилен по дясната буза. Веднага след това потеглихме с влака за къщи. Татко не ми продума нито дума. На всяка гара изтичвахме до чешмата да си изстудяваме ужилените места.

Като си пристигнахме в къщи, мама се зарадва много.

— Толкова рано татко не се връща никога, когато е сам — каза тя.

Татко кимна, като си държеше бузата. Аз закуцуках към кухнята и гордо заизваждах рибите.

— Какво ще кажеш за този? — рекох на мама и вдигнах нагоре шарана Юмбо.

— Великолепен е — каза мама въодушевено, — явно татко ти е имал голям късмет.

— Но аз ги улових всичките — казах аз.

Татко само махна с ръка и легна на кушетката. Мама трябваше да му приготви компрес с борова вода и да охлади бузата му.

— Ще ходите ли следващата неделя пак за риба? — попита мама.

Татко поклати глава.

— Но вие сте хванали толкова хубава риба!

— Тъкмо затова — измърмори татко неясно и си грабна вестника.

А аз запях песничката, която си бях съчинил сам, и закуцуках навън на улицата, за да разкажа на всички за това. Искам да ходя всяка неделя за риба. Риболовът е голямо удоволствие.

[1] Мярка за тегло, равна на ½ кг. — Бел.пр. ↑

[2] Стиховете в книгата са превод на Ана Александрова. ↑

ГОЛЯМАТА ЗМИЯ И АЗ ГЪРМИМ С ТАВАТА ЗА СЛАДКИ

Аз издържам на много неща. Но най-неприятно ми е ходенето на гости. Става ми ужасно лошо, като чуя мама да казва:

— Не предприемайте нищо за в неделя, трябва да заминем при леля Анна.

При това леля Анна е добра жена и има винаги бонбони за мен. Но всичко, което е свързано с гостуването, е ужасно. Особено много се вълнува мама и ни поучава с татко, как трябва да се държим и какво не бива да правим.

Един ден пристигна пощенска картичка за татко. Той се зарадва и ми извика:

— Алфонс, моят стар приятел от ученичеството, ни кани в неделя на гости. Но ти вече го познаваш, срещнахме го, когато упражнявахме скока с главата надолу.

Разбира се, че си спомнях.

Обаче не ми се ходеше особено при него, защото вече предчувствах, че ще има неприятности.

Дойде неделята и мама ми облече тъмносиния моряшки костюм. Не мога да го понасям, защото върху него веднага се забелязва всяка пращинка. През всичкото време трябва да стоя като препариран, за да не му лепна някое леке и мама да има повод да ме ругае. Даде ми да обуя и белите три четвърти чорапи. Достатъчно е човек да се завърти само веднъж и те вече са изцапани — а мама пак ще се сърди.

— Когато влезеш в чужда къща, какво трябва да направиш, Алфонс? — ме попита мама.

— Да кажа „Добър ден“! — отговорих аз учуден.

— Не, ще изчакаш, докато възрастните ти подадат ръка, и тогава ще кажеш „Добър ден!“. Въобще няма да говориш, ако говорят възрастните.

Кимнах и си помислих: „Добре започва с гостуването“.

Мама продължи да ме разпитва.

— А след като кажеш „Добър ден“, после какво?

— После сядам и ям. — Какво ли друго можех да правя?

— Ама не! — каза мама. — След като подадеш ръка на господин Алфред, се покланяш.

— Но нали иначе никога не правя поклони — казах аз.

— Момчето е напълно право — извика татко, който се занимаваше от половин час с вратовръзката си и не можеше да я оправи. (Аз няма да нося никога такива глупацини около врата си.)

— Та ти също обикновено не носиш вратовръзка, но днес я слагаш за гостуването ни — каза мама. — А Алфонс дори и да не прави иначе поклон, пред чуждите хора ще трябва да се поклони!

Татко и аз мълчахме. Когато мама отива на гости, не бива да ѝ се възразява, защото веднага кипва.

Отидохме при господин Алфред с трамвая. През цялото време не успях изобщо да погледна през прозореца, защото мама ми говореше непрекъснато:

— Преди всичко не яж много и не вземай сладкиша с ръка, а използвай лъжичката. Също не избирай най-хубавите парчета; това прави лошо впечатление.

Казах тихо:

— Но пък няма да ям и лошите парчета.

Така беше през цялото време.

Приятелят на татко от ученичеството живееше в хубава къща сред голям парк. Възрастните се здрависваха дълго време. Татко представи мама, господин Алфред — жена си. После бях показан аз, а възрастните все говореха:

— ... как сте... добре ли пътувахте?... приятно време... съблечете се...

Помислих си дали не трябва и аз да кажа нещо. Щеше ми се да попитам дали сладкишът е станал хубав. Но предпочетох да си замълча.

Господин Алфред раздруса ръката ми.

— Я гледай, нашето торпедо. Добре ли върви сега скокът с главата надолу?

Аз не можех да не си припомня как бях упражнявал с татко скока и забравих да се поклоня. Как ме изгледа тогава мама! Но при съпругата на господин Алфред поклонът излезе сполучлив. Изведнъж

забелязах, че тук имаше едно момиче. Това беше дъщерята на господин Алфред. Казваше се Илзе. Трябваше да си подадем ръце. И аз, според указанията на мама, направих дълбок поклон. При това не забелязах, че Илзе тъкмо правеше реверанс. Когато си наведох главата, Илзе тъкмо си изправяше своята след реверанса. Сблъскахме се и ни заболя порядъчно. Илзе заплака. Мама съвсем се смути и родителите ни се извиниха взаимно. Илзе ми се изплези с език, когато другите не гледаха към нас, а аз ѝ се заканих с юмрук.

После влязохме в стаята. Всичко беше сервирано на масата и веднага видях, че сладкишът е хубав. Цъкнах с език и мама ме изгледа отново. Седнахме и аз бях много доволен, защото не видях никаква лъжичка. Взех си едно голямо парче от сладкиша и го ухапах лакомо. Тогава почувствах как някой ме настъпи по крака.

„Аха — помислих си, — глупавата Илзе иска сега да си отмъсти.“ Направих такава сърдита физиономия, че от уплаха тя остана с отворена уста. И отново удар върху крака ми. Ядосах се.

— Кой се риташ тук? — извиках силно и погледнах Илзе.

Мама ме хвана веднага за ръката и забелязах, че не ѝ харесва онова, което казах.

— Ти трябва да вземеш сладкиша с лъжичката — ми подшушна тя.

— Но тук няма никакви лъжички, има само вилички — ѝ отвърнах шепнешком.

Мама ми прошепна отново:

— Та това са вилички за сладкиш.

Ние нямаме в къщи такива вилички. Поклатих глава и започнах да ям с виличката си. След малко получих нов удар. Сега открих кой беше това. Мама ме риташе. Беше забелязала, че ям осмото парче, а ритникът означаваше: престани да ядеш! Преди това мама ме беше ритнала, за да ям с виличката, а аз бях помислил, че е Илзе. Поставих виличката настрана.

Господин Алфред каза:

— Алфонс, ако ядеш все така, няма да пораснеш.

— Много благодаря, но се нахраних — казах аз и погледнах с крайчеца на околото си към хубавия сладкиш.

Жената на господин Алфред се опита да ме съблазни още веднъж.

— Ще си вземеш още едно парче, нали?

Аз само поклатих глава.

— Не се церемони чак толкова! — каза татко.

Но веднага след това подскочи и той. Сигурно мама го беше настъпила по крака. Не ядох повече нищо.

След кафето трябваше да слезем двамата с Илзе долу. В началото не си говорехме, но по-късно разбрах, че тя може да играе идеално на гоненица и криеница. А когато ми разказа, че в техния отряд имали индианско племе, в което тя била жената на вождата и се казвала Голямата змия, започна да ми харесва много. Не след дълго стомахът ми закъркори.

— Страшно съм гладен — казах начумерен.

Голямата змия беше също гладна. Тя ми разказа, че майка ѝ я предупредила, когато имат гости, да не яде много. Но тя знаела изход от това положение.

— Тавата със сладкиша е в килера — каза тя, — ще се промъкнем вътре и ще си вземем още малко.

В началото се позамислих. Мама положително би казала, че като гост не бива да влизам в чужди килери. Но Голямата змия настоя, че ние сме индианци и на индианците е позволено всичко. Освен това сме и гладни. Отидохме горе и поздравихме всички с поклон и реверанс, така че възрастните бяха изненадани от послушанието ни.

После се промъкнахме в кухнята. Голямата змия отвори безшумно вратата на килера. Сладкишът беше най-отгоре. Взехме един стол и тъй като аз бях по-високият, трябваше да се кача върху него и да взема парчетата.

— За сладкиша ни трябват вилочки — казах аз. Като гост човек трябва да съблюдава такива неща.

А Голямата змия ми направи знак, че ми хлопа дъската.

— Глупости, вилочки, ние не ги употребяваме иначе.

Кимнах радостно. После трябваше да снема отгоре още няколко парчета. Този път не се справих добре. И преди да успея да я хвана както трябва, тавичката профуча надолу с останалия сладкиш. Можех да хвана едно парче, другото падна на рамото на Голямата змия и се натроши във врата ѝ. Най-лошото беше, че тавичката издрънча така силно при падането на земята. От страх не смеехме да помръднем. В същия миг всички бяха на кухненската врата — майките най-отпред.

— За бога, какво си направил, Алфонс? — каза ядосано мама.

Стоях на стола и заеквах:

— Страшно бях гладен, също и Голямата змия, и тогава искахме...

— Как наричаш Илзе? — попита мама слисано. — Извини ѝ се веднага!

— Но тя се казва Голямата змия.

— Млъкни, невъзпитано момче такова! — извика мама.

Голямата змия или по-добре да кажа Илзе, човъркаше трохите, посипани по рамото ѝ.

— Какво ще помисли Алфонс за теб — каза майка ѝ, — на хубави работи го учиш и на какво прилича новата ти блуза.

Илзе беше отведена в банята. За щастие татко и господин Алфред се махнаха от вратата. Чух ги да се смеят в стаята.

Сега мама беше сама с мен и каза високо:

— Не си запомнил нищичко от онова, което ти казах. Държиш се като дивак. Синът ми Алфонс се вмъква в чужди килери, краде сладкиши, макар че току-що е ял. Освен това нарича и симпатичната Илзе змия.

През останалото време от вечерта Илзе и аз трябваше да седим до майките си като истукани. Само си намигахме и толкоз. По пътя за къщи мама откри, че белите ми чорапи са станали почти черни от играта на криеница.

Тя само простена и каза:

— Какво ли ще излезе от теб?

Другия път, когато трябва да ходим на гости, положително ще се разболея предварително, решил съм.

КАК РАЗМЕНИХ ДЖОБНОТО СИ НОЖЧЕ

Татко ми подари едно джобно ножче. То имаше две остриета, пиличка за нокти и беше много хубаво. Толкова много ми харесваше, че започнах да си режа с него филиите на вечеря. На мама ѝ беше неприятно и бях принуден да махна ножчето от масата.

След три-четири седмици се разпространи в класа ни една нова игра, минифутбол. Играеше се с единадесет цветни пула. А за топка служеше едно книжно топче. Участваха два отбора като при истински футбол.

Много ми се искаше да имам и аз такъв минифутбол и бях вече измислил име на отбора си. Щеше да се казва „Локомотив-Треперибузков“. Но парите в касичката ми не стигаха, за да мога да си купя една кутийка с цветни пулове.

Какво трябваше да направя? Тогава ми хрумна да заменя ножчето си срещу пулове. Беше ми много мъчно, но понеже не ми разрешаваха повече да си режа филиите с него, а исках непременно да имам пулове, направих го. Ервин от моя клас беше съгласен. Той огледа ножчето ми отпред и отзад, изпробва острието му върху парче вестник и после се съгласи.

Аз получих играта, а той ножчето ми. Изиграх всичките мачове от „А“ републиканска група, играх също и международни мачове и без да играя нечестно, печелех предимно аз. Най-хубавият ми мач беше „Локомотив-Треперибузков“ срещу Турция, който спечелих с 23:4.

Веднъж предложих в класа да организирам минифутболен турнир. Съучениците ми ме изгледаха учудено.

— Нима играеш още минифутбол, Алфонсиус?

— Разбира се!

Стори им се смешно и казаха:

— Минифутболът вече не е модерен. Ние се упражняваме сега в стрелба с прашка в цел.

Отидох с тях, за да видя какво правеха там.

В парка, в клоните на едно дърво, окачиха собственоръчно нарисувани мишени от тънка хартия. Върху тях бяха нарисували различни животни и от разстояние десет крачки стреляха с прашки в тях. Но какви чудесни прашки бяха това: някои от дърво, но най-хубавите бяха от метал. Всички имаха широки ластиси, а някои и широка кожена част там, където се слага малкото кръгло камъче снаряд.

Фиуу — профуча камъчето и на мястото, където беше нарисуван един крокодил, хартията се скъса. Ясно беше, че и аз трябва да си намеря такава прашка, и то от метал.

Потърсих в мазето един чадър, който бяхме имали някога. Металическите му части щяха да бъдат съвсем подходящи за прашка. Но не можах да го намеря. Тогава успях да убедя едно момче от съседния клас да се разменим. Дадох му моите пулове и една счупена количка, а той ми даде прашката си. Беше много хубава, от ребра на чадър. Изпробвах я веднага на вратата в къщи, дали стреля точно. Мама прекъсна упражненията ми. Показа ми няколко парченца олющена боя и аз трябваше да напусна полесражението.

По-късно станах много известен стрелец с прашка. Но след две седмици нямах повече желание да стрелям с нея. Предпочитах да се науча да жонглирам, понеже в цирка бях видял един китайски жонгльор. Реших да стана и аз артист и започнах да се упражнявам със стари топки за тенис. Наистина жонгльорът подхвърляше във въздуха с голяма лекота едновременно по шест топки. Аз обаче смятах да започна за всеки случай първоначално с три. Сред играчките си намерих само една. Разбира се, имах пари да си купя една нова топка, но в касичката, и затова направих размяна. За мой късмет стрелянето с прашка се бе разпространило в четвърти клас. Затова аз се освободих от моята прашка, плюс една колекция от най-малко петдесетина избрани камъчета, срещу една топка за тенис. С третата топка се сдобих срещу един магнит и няколко топчета от запасите ми.

Отново се упражнявах най-напред в стаята. Когато обаче едната топка падна върху кафеза на Пуци и папагалчето ми се разхвърча като лудо, така че навсякъде летеше само перушина, и когато другата топка веднага след това се блъсна в лампата и аз се изплаших, че тя ще падне, предпочетох да изляза на двора. Жонглирането с две топки ми

се удаде добре. Но когато поисках да опитам с третата, не се получи нищо. Една след друга и трите топки тупнаха върху главата ми.

„Търпение и пак търпение!“ — си казвах на глас тази любима фраза на учителя ни по физическо, господин Филкендорф, и започнах отново. За съжаление топката влетя в един прозорец на партера. Доста дълго ми се наложи да слушам обиди, преди жената там да ми я хвърли отново навън. Тъй като тя беше паднала в тенджерата със супа.

От парка ме прогони пазачът, защото не му хареса, че събирах от зелените площи падналите топки.

Където и да отидех или застанех, все се упражнявах. Ръцете ми трепереха, и аз все не успявах да жонглирам с трите топки.

Може би щеше да е най-добре да отида в цирка при китайския артист и да го помоля да ми помогне.

Тръгнах веднага и когато стигнах до ъгъла, ето ти тебе беля: циркът си беше заминал. Ядосан, ритнах с крак едната топка на високо. Тя се търкулна по един навес и изчезна. Когато отворих вратника, за да си взема топката, едва успях да го затръшна и така да се отърва от големите жълти зъби на един булдог. Оставаха ми още две топки, но с тях човек не може да стане жонгльор. Затова се отказах и от тази професия.

Както си вървах към къщи мрачен, видях няколко момчета да карат саморъчно изработените си колички от сандъци за яйца. Вече знаех какво щях да направя: ще си измайсторя една количка.

Сега размених ненужните ми топки за тенис, към тях една голяма, разбира се, вече омекнала топка и един счупен компас за четири колела с осите от детска количка. Шперплат взех от плод-зеленчук. Татко също ми помогна малко при направата и така стана една страшна количка. Нарекох я „Комета“, а себе си — Алфонс Розенхамер^[1]. При състезанието с колички се класирах трети в класа и получих бронзов медал (разбира се, от хартия).

На кроса при кариерата с чакъл бях на второ място! Но се счупиха осите ми и бях диспропорциониран! (Един въпрос: непрекъснато се карах със съдията ни Ервин. Аз му обяснявах, че не се казва диспропорциониран, а дисквалифициран. Та като спортист човек няма ли право да каже нещо против съдията?)

Какво има още да се разказва: размених с едно момче от втори клас четирите колела без оси. Там тъкмо започваха да си правят

колички. Срещу тях получих пет оловни фигурки на животни, едно топче, което, като го удариш в земята, подскача високо, и една малка гумена топка. Всичките тези неща не ми бяха необходими всъщност, но не исках повече да виждам и колелата.

На другия ден Тео ми предложи автомобилни очила срещу моите колела. Изтичах при второкласника и се помъчих да го убедя да анулираме размяната. Но той каза:

— Размяната си е размяна, да вземеш обратно, значи да откраднеш.

Не можех да направя нищо. И за да се освободя от всичко това, направих размяна с Петер. Той ми даде за оловните фигурки, топчето и гумената топка четиридесет цигарени картинки и няколко зъбчати колела от джобен часовник. Зъбчатите колела биха могли да се използват като пумпали.

По времето, когато размених картинките и зъбчатите колела, в класа ни дойде Юлиус. Той идваше с родителите си от Ерцгебирге. Говореше доста смешно, но пък беше отличен резбар. Не му повярвахме, когато ни показа неща, които уж бил изработил сам.

Аз казах:

— Не, не! Ти си ги купил в супера, от щанда за подаръци. Там винаги има агънца и еленчета.

На другия ден Юлиус донесе в училище нож и дърво. След часовете издяла пред очите ни един хубав, малък дакел.

Хареса ни много и всички се разболяхме на тема „дялкане“. Но аз нямах ножче. Дълго трябваше да търся и убеждавам, докато намерих един осмокласник, който беше съгласен да размени джобното си ножче. Дадох му за него четиридесет картинки от цигарени кутии, зъбчатите колелца, две струни от мандолина, много конец за хвърчило и три от най-хубавите си цветни молива.

Наистина ножчето, което получих при размяната, не ми хареса много. Едното от остриетата беше счупено; другото беше малко ръждясало, а и иначе бе почти цялото изподраскано. Но аз имах нужда от ножче и побързах да си тръгна, преди голямото момче да се е отказало да заменя.

В къщи донесох една цепеница от дървата за горене и започнах да дялкам. Мама ми се скара за треските, които се търкаляха из цялата стая. Но татко каза вечерта:

— Остави го да работи, това е тренировка за ръцете и очите.

Огледа производението ми и изказа мнението, че всъщност то би могло да бъде прасе или гърне с две дръжки. А то беше сърна и аз се ядосах, че не вижда това. После татко взе ножчето, огледа го от всички страни и каза:

— На какво е заприличало ножчето, което ти подарих. Не е минало чак толкова време, откакто го имаш. Изглежда като изровено от някое бунище.

Какво можех да кажа? Престорих се, че го разглеждам много старателно, и същевременно се мъчех да измисля някакво оправдание. Изведнъж като че ножчето ме жегна. С удоволствие бих го захвърлил: това беше действително моето ножче! Познах го по няколкото малки белега и по издълбаните съвсем дребно инициали А. Т. Ето че отново ножчето ми беше при мен.

— Какво си направил от него? — попита татко и видях ужасен бръчката на челото му.

За мой късмет в момента дойде съседът и покани родителите ми на телевизия. Успях на бърза ръка да скрия джобното ножче в панталона си. От тази вечер насам не дялкам повече. Но кой ще се съгласи да приеме такава ножче и да размени срещу него хилка за тенис на маса. Аз всъщност искам да стана шампион по тенис на маса в нашия клас.

[1] Розенхамер — известен автомобилен състезател. — Бел.пр. ↑

ЗАЩО МЕ НАРИЧАТ АЛФОНС ПОЖАРА

Отначало бях във възторг, когато мама и татко ми казаха, че през есенната ваканция ще замина на село при чичо Тео. Не бях живял още никога истински на село, а също и в близост с животни, освен с Пуци, моето папагалче.

За първи път щях да пътувам сам с влак цели четири часа. За съжаление имах малко неприятности, защото, докато махах, вятърът изтръгна от ръката ми носната ми кърпа. А носът ми течеше непрекъснато. Не знаех просто какво да правя. Опитах с ръкав. Излезе сполучливо, но не се хареса на жената, която седеше срещу мен. После се опитах да подсмръкна. Това пък обезпокои господина до мен. И оставих носа си просто да капе.

Тогава кондукторът каза:

— Хей, момче, не забелязваш ли, че носът ти тече. Не си вече малко дете.

Чичо Тео ме посрещна и веднага ме разведе из цялото село. Най-много ми хареса кравефермата в ТКЗС-то. Беше много чиста и светла.

Само че там ми се случи една неприятност. Стоях в прохода между кравите и разговарях с чичо Тео. Искях да разбера всъщност как става доенето, не ми беше ясна техниката.

Изведнъж нещо топло и влажно задраци по краката ми. Изкресях, препънах се и паднах в улея за фуража. И тогава видях над себе си влажните муцуни на кравите, които духаха в лицето ми.

— Чичо Тео, помощ, те хапят — извиках аз в страха си.

Чичо Тео и другите селяни, които бяха наблизко, се запревиваха от смях.

— Пада в кърмилото заради езика на една крава. Кравите искали да го ухапят, ха-ха-ха...

Надигнах се и бях много ядосан. Реших вече да не правя нищо, за което селяните да могат да ми се присмиват. Искях да им покажа що за мъж съм. И когато на следващия ден (смешно, колко бързо се разнася мълвата в такова малко селце) децата викаха подире ми

„Градска кръв юнашка — кравешка опашка“, си рекох: „Ще видят те кой съм аз“.

Няколко дни по-късно се стигна и до там. Леля Марта, жената на чичо Тео, ми даде на обяд една голяма, синя, емайлирана кана с кафе и кошница с ядене. Трябваше да ги занеса на чичо Тео на полето.

— Той е в картофите, зад брезовата горичка — каза леля Марта.

Не я разбрах веднага. Чичо Тео не може да влезе в никакви картофи.

— Гражданче — каза леля Марта, — той рови картофите. Сега ясно ли ти е?

Кимнах, но въпреки това ми се стори смешно. При нас само децата ровят в пясъка. А картофите се прибират. Леля Марта ми обясни как да отида до там. Тръгнах. Излязох от селото, вървах покрай пасбището, настрани от кравите поради неприятностите в кравефермата. Ето я и гората. Само дето като си помислех за глиганите, и ми ставаше някак особено. Сигурно са много опасни. Внимавах непрекъснато наблизо да има някое дърво, по което да се покатеря бързо, ако се покаже глиган. Това бе добре дошло, защото изведнъж нещо изшумоля в храсталака. Хвърлих се към един стар бор и се опитах да се покатеря по него. За съжаление той беше много дебел. Не стигнах много на високо. Висях известно време като кукла на конци, на която конецът се е скъсал. Затворих бързо очи. Но не се случи нищо. Това, което беше прошумоляло, се оказа само един заек, уплашил се също като мен. Стори ми се, че е глупаво да си късаш панталоните заради един заек. (Те имаха вече една бая голяма дупка.) А и в яденето на чичо Тео беше попаднал пясък. (Бях изтървал кошницата.)

За щастие глиган не се появи и по-късно. Въпреки това се радвах, когато излязох от гората и видях нивите. Там беше и брезовата горичка, зад която сигурно работеше чичо Тео със своята бригада.

Но какво бе това? Над брезовата горичка се издигаха сини струйки дим. Действително, аз не се бях заблудил, там някъде гореше. Ето там имаше още повече пушек; там също. Горски пожар!!!

Светкавично се обърнах и хукнах обратно. „Сега ще ви покажа какво мога — си мислех аз. — Ще спася гората, ще спася селото. Ще пишат за мен в пионерския вестник и в класа ми ще се пукнат от яд. А може и медал да получа.“

Бягах колкото можех, и вече изобщо не се страхувах от глигани. Скоро от едната страна нещо започна да ме боде. „Сигурно

спринтьорите винаги чувстват такава болка“ — си помислих. И като държах главата си наклонена встрани, отворих уста и продължих да бягам.

За да съкратя пътя, хукнах през ливадата. Кравите въртяха опашки и уши и ме гледаха тъпо.

— Дайте път, добичета, пожар — извиках аз.

Те замучаха и се разбягаха наоколо. Профучах през плета на ливадата. (Какво значение имаше, че панталонът ми се скъса и от другата страна? Трябваше да спася селото!)

Леля ми беше в кухнята и пребледня съвсем, като се втурнах при нея.

— Алфонс, да не те пребиха момчетата? Виж се на какво приличаш!

Тя хвана ризата ми и я разгърна на гърба ми. (Въобще не бях забелязал съдраното.)

— Няма значение — казах аз. — Селото... трябва да спася селото.

Леля изгуби и ума, и дума. Само клатеше глава.

Поех дълбоко въздух и изкрещях:

— Лельо Марта, пожар!

— За бога, къде?

— Пожар! Пожар! Гората гори!

Леля Марта хукна като луда с дървените си обувки. Аз — след нея. Леля Марта не бягаше никак зле. Спря се до една барака край селското езерце, заблъска като луда по железната релса, която висеше там, и завика:

— Пожар! Пожар! Гората гори!

— Видях го с очите си — извиках аз.

Сега селото заприлича на мравуняк. Първи изхвъркнаха от къщите децата. После надойдоха жените. Мъжете бяха последни. Докато тичаха, те обличаха пожарникарските си униформи. Кметът бе началник на пожарната команда. Беше си нахлупил каската, но се мъдреше по тиранти. Трябваше да разкажа бързо къде е пожарът. Отключиха бараката и всички заедно изтеглиха помпата навън. Докараха конете.

— Заплеси! — извика кметът. — Върнете помпата! В гората няма вода, не ни е необходима.

Донесоха лопати, пристигна и една конска каруца. Шест души от доброволната пожарна команда скочиха в нея. Аз също, защото трябваше да им показвам пътя.

Конете потеглиха в галоп и трябваше да се държа здраво. Междувременно доброволната пожарна команда бе успяла да се облече напълно. Всички ругаеха, защото всеки беше забравил по нещо. Един бе в униформа, но само по налъми. Друг си беше забравил колана, а кметът — пожарникарската куртка. Като забеляза това, той извика:

— Стой!

Каруцарят дръпна юздите, колата спря и всички изпопадахме.

— Забравил съм си куртката! — каза кметът и си оправи каската, която се беше смъкнала на носа му. После каза: — Е, все тая. Потегляй, Ян, гората гори.

После аз извиках:

— Стой!

Конете отново бяха спрени и ние пак се строполихме един връз друг, а каската на кмета се нахлузи отново на носа му.

— Сега пък какво има? — извикаха доброволните пожарникари.

Аз казах:

— Можем да скъсим пътя, като караме през пасбището.

Пожарникарите ме изгледаха особено.

Кметът си почеса носа и измърмори:

— Не може да се кара с каруца през оградени пасбища и плетове, заплес такъв.

Продължихме.

Летяхме през гората. Изведнъж забелязах на пътя нещо шарено. Най-напред не го познах, когато го разпознах, беше вече късно. Емайлираната кана и кошницата с храна за чичо Тео се счупиха с трясък под колелата.

— Спрете! — извиках аз.

Каруцарят дръпна юздите. Всички се стовариха един връз друг, а кметът изкрещя високо „Ау“, когато каската се свлече върху носа му.

— По дяволите! Какво има?

— Яденето на чичо Тео отиде — казах аз.

Скочих и се затичах назад. Каната беше сплескана като пощенска марка, а хубавата супа от грах бе попила в пясъка. За малко да се разрева от яд. Защо ли ги бях оставил по средата на пътя?

— Ела! — развика се пожарната команда. — С каната е свършено, нямаме време.

Полетяхме през нивата, минахме през брезовата горичка и пристигнахме там, където работеше чичо Тео с бригадата си. Като видяха пожарната команда в колата, всички веднага се втурнаха към нея.

Поисках да кажа нещо, но кметът извика:

— Всички мъже да се качват, пожар.

Дръпнах го за тирантите.

— Млък — ми извика кметът, — ти вече два пъти ни забави.

А аз имах да кажа нещо толкова важно!

Мъжете скочиха в колата, каруцарят обърна и потеглихме пак. Чичо Тео ме забеляза едва сега. Погледна смачканата кана в ръцете ми и разкъсаната ми риза.

— Какво правиш тук, в пожарната кола? — попита той.

Всички ме погледнаха.

— Та нали той откри пожара — каза кметът и се почеса по червения нос.

— Стой! — извиках аз. — Веднага спрете!

Каруцарят дръпна юздите, всички се натъркаляха един върху друг, а каската на кмета полетя към носа му.

— По дяволите! — извика той. — Много стана вече.

— А пожарът? — извиках аз.

— Къде, къде е? — изкрещяха всички.

Посочих назад към нивата. Та там гореше. Навсякъде имаше малки кладни, от които право нагоре се издигаше син пушек.

— Ето тук, навсякъде!

Доброволната пожарна команда ме погледна! Кметът си сне каската от главата. Един започна да се смее, след него друг; накрая се разсмяха и чичо Тео, и кметът. Те почервеняха целите и се подуха при това от смях, като си бършеха сълзите от очите. Кметът непрекъснато барабанеше по каската си.

Просто се задъхваше: „Горенето на картофените листа не е никакъв пожар, момче“.

От този момент момчетата не ме наричаха вече „Градска кръв юнашка — кравешка опашка“, а „Алфонс пожара“. Помолих чичо Тео да не пише за това на нашите. Ще му купя нова емайлирана кана с

джобните си пари, тогава може би няма да пише. Не обичам вече да ям картофи, защото все ми напомнят за тревогата с пожара. И ако тази история стане известна, ще пишат за мен във вестника, само че на хумористичната страница.

КОГАТО ЕДИН ЛЪВ МЕ СРЕЩНА НА СТЪЛБИТЕ

Един ден Петер, отрядният ни председател, дойде от заседание на дружинния съвет и ни попита дали не искаме да организираме съревнование, кой ще събере най-много вторични суровини. Всички пожелаха да участват. Бях много горд, когато ме определиха за ръководител на групата по събиране на хартия. Трябваше да ходим по къщите, да звъним и да питаме за стара хартия. Тя е нещо много ценно.

Потеглихме през един хубав ден. Всеки трябваше да си избере по една къща. Аз като ръководител на групата влязох веднага в първата. Оставихме ръчната количка пред вратата. Позвъних на партера. Това беше погрешна стъпка. Но го разбрах много по-късно.

Отвори ми една госпожица. Погледна ме рязко и грубо запита:

— Какво искаш?

Не казах нищо. Тя ме беше попитала така троснато, че веднага се изчервих. Ужасно се ядосвам, но в такива случаи не излиза и звук дори от устата ми.

Тряс! — и тя затръшна вратата. Постоях малко пред нея, като си мислех, че трябва да опитам още веднъж, защото госпожицата може би наистина имаше хартия. Позвъних отново. Червенокосата госпожица се показа пак.

— Ти, изглежда, си от онези, дето се забавляват, като звънят и правят хората на глупаци.

— Не — запънах се аз. — Необходима ми е хартия.

— И си дошъл при мен? Иди в книжарницата и си купи!

Тряс! — вратата отново се затръшна. Хубаво начало. Разбрах обаче, че съм си виновен сам. Трябваше да кажа точно за какво съм дошъл.

В следващия апартамент тръгна по-добре. Една дребна, пълна женица ми даде цял куп стари вестници. Зарадвах се и казах:

— Много ви благодаря, госпожа Таде! (Току-що бях прочел името ѝ на табелката.)

Жената беше много любезна и ми даде една картофена бухта.

Отидох на следващия етаж. Вече имах опит. Когато се изкачвах на втория, имах доста за носене. И двете ми ръце бяха заети с хартия и с една кесия с кокали.

На третия етаж получих също доста много. Тук живееше един професор. Той избра много стари неща, хартия, месингови пръчки, а и иначе беше много любезен. Ядосвах се, че не бях започнал събирането от най-горния етаж. Щеше да ми бъде много по-леко да нося хартията надолу. Пъшках и охках, когато се изкачих на последния етаж. Изпях си пак песента и получих бая големи пакети с хартия. Така бях натоварен, че вече почти не виждах от тях пред себе си. Сега трябваше да слизам отново надолу. Едва бях завил от площадката и спрях като вкаменен. Пред вратата на професора стоеше един лъв. Гледаше ме сериозно, без да откъсва погледа си от мен, и не помръдваше. Отскочих веднага назад и седнах от уплаха. Дали не беше някакво привидение? Надникнах още веднъж иззад перилата. Нямаше измама. Той си седеше там съвсем тихо, като че ли готов за скок, и ми се корореше насреща. Дали не бе подушил кокалите?

Накъде трябваше да бягам? Ако направех бързо движение и се спуснех тичешком надолу по стълбите, сигурно щеше да тръгне след мен. Може би можех да избягам някак си през прозореца. Вдясно от мен бе прозорецът на коридора. Той беше полуотворен. Разтворих го внимателно и погледнах надолу. Другите стояха около количката и ме чакаха.

Наведох се предпазливо навън и прошепнах:

— Не мога да дойда, един лъв не ме пуска да мина.

Те обаче не ме разбраха, защото говорех шепнешком.

Извиках малко по-високо:

— Лъв — внимание! — и се обърнах.

Но лъвът си клечеше все още на същото място и ме фиксираше. Момчетата постояха още малко, направиха знак, че ми хлопа дъската, и потеглиха към следващата къща. Неподвижен и вцепенен, седнах на стълбите. Лъвът клечеше долу и не помръдваше. Това продължи сигурно цял час. Не можех повече. Дали да викам за помощ? На лъва му бяха необходими горе-долу два скока, за да стигне до мен. През това време можех да изляза през прозореца, но за къде? Пред прозореца имаше кестеново дърво. Наистина не беше много високо. А

долу имаше тревна площ. След още половин час реших да избягам. Взех съвсем внимателно големия си пакет с хартия, който трябваше да бъде спасен, и го хвърлих през прозореца. Но в момента духаше силен вятър и разпръсна събраната от мен с толкова труд хартия. Един пакет падна точно пред краката на една възрастна жена. Скрих се бързо зад прозореца и погледнах лъва с крайчеца на окото си. Той обаче си седеше и ме зяпаше така, сякаш от устата му вече течаха лиги. После се покатерих внимателно на прозореца и посегнах към един дебел клон на кестена. Мина много добре. Не беше много високо, а и клоните бяха дебели. Само ми пречеа много кесията с кокалите и месинговите пръчки. Тъкмо когато се канех да скоча от последния клон долу на тревата, някой ме сграбчи за панталона.

— Аха — каза един дебел глас, — ето го и нехранимайкото, който се катери постоянно по дърветата ни и опустошава тревната площ. А може би и хартията си разхвърлял ти?

Това беше домоуправителят, който ме гледаше с мрачен поглед и ме държеше с яката си ръка.

— Ама не — казах — аз не съм този.

— Какво правиш тогава тук, да не би да отречеш, че те хванах на дървото?

— Не — казах аз. — Вие наистина ме хванахте на дървото. Но аз не съм се покатерил тук за удоволствие. Бягам от един лъв. Аз съм пионерът Алфонс Треперибузков и събирам стара хартия.

— Сега я втасахме — откъде може да дойде тук, на кестена, лъв? — каза домоуправителят, като продължаваше да ме държи здраво.

Аз казах:

— Не на кестена, той стои пред жилището на професора и аз бях принуден да сляза през прозореца, там отгоре.

Домоуправителят ме изгледа строго.

— Я ела! — извика той. — Ще отидем заедно горе.

Задърпах се.

— Не, не — завиках аз. — Не искам да бъда изяден.

През това време се бяха приближили няколко души и стана малко сборище. Те си шушукаха.

— Бил видял лъв и скочил от прозореца.

Някои се смееха, други правеха сериозни физиономии.

— Но къде може да бъде лъвът? — каза един мъж.

— На площадката на стълбището е — казах аз.

Тогава надойдоха пионерите, а и отрядният ни председател Петер се запромъква между хората.

— Някаква каша ли забърка, Треперибузков? — каза той. — Пак ли с твоите неприятности?

Сега вече и аз се ядосах.

— Да не би да съм виновен, че на стълбите стои лъв, когато събирам стара хартия? Все аз съм виновен.

Домоуправителят, мъжът и аз трябваше да се качим горе, за да видим лъва. Домоуправителят взе един лизгар, а мъжът — тояга.

Дойде ми на ум да взема кесията с кокалите, за да ги подхвърля на лъва. Това щеше да му отвлече вниманието и аз щях да мога да избягам.

Изведнъж професорът излезе от вратата. Домоуправителят се хвърли към него.

— Господин професор — каза той, — това момче твърди, че пред вратата ви има лъв.

Професорът поклати глава:

— Не е лъв, а хиена.

Хората зашумяха, а аз завиках силно:

— Видяхте ли, че имам право.

Петер ми подшушна:

— Нямаш право, хиената не е лъв. Трябва да внимаваш повече по биология.

Тогава другият мъж каза:

— Защо сте пуснали хиена по стълбището, та момчето да трябва да скача през прозореца.

Отначало професорът не разбра нищо. „През прозореца? Пуснатата хиена?“ Изведнъж започна ужасно да се смее. Целият се тресеше в палтото си от смях. Свали си очилата и ги избърса, понеже имаше сълзи по тях.

— Но тук няма нищо смешно — казах, — хиената също е опасно животно и може да хапе.

— Не, ха-ха, не, тази хиена, ха-ха... — извика професорът и се хвана за корема, който го болеше явно от смях. — Тя не може да хапе повече, тя е препарирана. Изнесох я навън, защото е много проядена от молците, и си помислих, че може да я вземеш за парцали.

Хората се смееха толкова силно, че един полицаи се приближи, за да види какво става.

— Нищо не се е случило — каза домоуправителят и изпръхтя от смях.

— Тук има само едно малко момче, което е скочило от прозореца заради една препарирана хиена.

Аз събирах през това време хартията и я пренасях в количката.

Ето какво се получава, когато човек се старее много.

„През следващата седмица ще вземаме по биология за животните в Африка, също и за хиените.“ Когато учителят ни каза това, Бруно вдигна ръка и стана.

— Тогава Треперибузков ще ви разкаже една интересна случка. Той беше вече на лов за хиени.

Целият клас се закиска. А аз си седях там, почервенял до уши. Утре ще продължим да събираме стара хартия. Кой знае какво ще ми се случи тогава?

КАКВО СЕ СЛУЧИ С МЕН В ТРАМВАЯ

Неотдавна реших да отида при леля Зигрид. Отначало бях съвсем сам на трамвайната спирка. После заприиждаха все повече хора. Но когато трамваят иззвъня иззад ъгъла, се беше събрала такава тълпа, че престанах да броя хората. Трамваят спря и историята започна всъщност тогава.

Един по-възрастен мъж каза на един друг:

— Я виж това момче! Въобще не знае какво иска: ту напред, ту назад.

Чух това и се изплаших. Какво ли не си мислят понякога възрастните! При това бях дошъл пръв на спирката. Дръпнах се назад и настъпих една госпожица по крака. Как ме наруга само. Запробивах си път назад, като си мислех: „Щом са такива, ще им покажа какво значи вежливост“. Застанах най-отзад.

Когато стигнах до вратата и поисках да скоча в трамвая, кондукторът извика:

— Нахален хлапак, пристига в последния момент и ще ми скача. Краката ли искаш да си счупиш, а?

Потегли без мен.

Следващият трамвай пристигна също пълен. Този път внимавах и наистина се наблъсках вътре.

Хората пак започнаха:

— Малкият с луничките се блъска непрекъснато.

Отговорих съвсем тихо:

— Ако човек не се блъска, мърморят; ако се блъска, пак не е както трябва.

Както споменах, казах всичко това съвсем тихо, но явно ме бяха чули. И една по-възрастна жена с широка черна шапка, чиято периферия висеше над ушите ѝ като крила на лешояд, извика на висок глас:

— Той става и нахален.

Като си спомних какво ме учеше винаги мама — „Алфонс, дори и да се отнасят с тебе несправедливо, не ставай нахален, по-добре мълчи. Говоренето е сребро, мълчанието е злато“ — предпочетох златото — замълчах.

Но това стана повод жената с крила на лешояд върху ушите да каже на съседа си:

— Отгоре на всичко и инат, нахален и инат. Е, да...

Мъжът извади лулата от устата си и каза:

— Е, и ние невинаги се държим мило. — При което получи удар от последните, които все още се тъпчеха в трамвая, и изхвърча между седалките.

До лелини имаше още шест спирки. За малко щях да остана в трамвая. Доста трябваше да блъскам с лакти в коремите на възрастните, за да си пробия път. Какво ли не викаха след мен!

Сега умувам непрекъснато как трябва да се качва човек в трамвая? Ако не се блъскаш, не е правилно, казват ти, че се мотаеш безцелно. Ако се блъскаш, имаш още повече неприятности.

Ех, всъщност е тъжно да си на десет години и да не можеш да кажеш нищо. Понякога сънувам през нощта, че съм ватман и карам толкова бързо, че на всички им става лошо и седят онемели и смалени на седалките си. Те стават все по-малки, а аз — все по-голям, смея се подигравателно и летя с тях през тъмните и тихи улици.

Сънували ли сте и вие понякога подобно нещо?

ЗАЩО НАПРАВИХ ТРОМБОННАТА ЛАВИНА

Започна се с това, че ми разрешиха да посетя за Нова година баба и дядо. Те живеят в един малък, хубав град. Зарадвах се много. Разбира се, не само за града, но преди всичко, че при баба и при дядо мога да правя всичко каквото пожела. Но се случи друго. Един ден присъствах на разговора на тримата дядовци. Първият беше моят собствен дядо, а вторият и третият — дядо Полих и дядо Мюркелмайер — всъщност не са ми дядовци. Те седяха на масата много ядосани и говореха така високо, че аз помислих, че се карат.

Дядо Полих каза:

— Паул (това е моят дядо), трябва да го сториш. Какво ще кажат хората за нас?

Дядо ми отвърна:

— Повярвай ми, Фридрих, с удоволствие щях да го направя, но с тая хрема и с това прегракнало гърло...

Дядо Мюркелмайер каза:

— Не ни изоставяй, Паул! От 20 години го правим, какво ще си помисли градът за нас?

Дядо ми простена:

— Но трябва да ме разбереш, Евалд, че просто не мога.

Тогава ме забелязаха и изръмжаха какво правя в стаята при това хубаво време. Повъртях се покрай прозореца и продължих да слушам, тъй като друг път не бях виждал дядовците такива. Докато ми стана ясно, че дядо няма да може да свири на тромбона. Всъщност тримата дядовци свиреха винаги навръх Нова година върху общинската кула няколко мелодии. Моят дядо свири на тромбон. Дядо Мюркелмайер има малък тромпет, а дядо Полих свири на хорна. Но сега дядо ми така беше изстинал, че не искаше и не можеше да свири. Това страшно бе развълнувало дядовците и те отново и отново си стоварваха яда върху мен, като че ли аз бях виновен за това.

— Трябва да свириш, Паул! — молеха го пак другите дядовци.

Но дядо ми поклати накрая само глава и каза с прегракнал глас:
— Та аз едва говоря!

Дядо Полих, който винаги се шегува най-много, се засмя и предложи:

— Какво ще кажете за Алфонс? Да го вземем с нас на кулата, той ще те замести. Паул?

Дядо го погледна сърдито през очилата си.

— Не се шегувай, Фридрих. Алфонс не може да свири.

— Но ние трябва да свирим — каза дядо Мюркелмайер, — какво ще си помисли градът за нас?

Дядо Полих не се отказваше от предложението си.

— Защо да не става? Момчето скоро ще бъде високо колкото теб, ще му облечем дебелото ти палто, ще му сложим кожения ти калпак и ще стои горе, а ние двамата ще свирим с удвоена сила. Хората долу сигурно няма да забележат нищо.

Тримата дядовци се спогледаха.

— А как се качва горе на кулата? — попитах аз. (На мен всъщност ми се завива така лесно свят.)

— По една дървена стълба, разбира се. Тоя хлапак може да подлуди човек с въпросите си — каза дядо ми, отново ядосан на мен. После отпи една голяма глътка от чашата с грог^[1]. Изглежда, предложението въпреки всичко му беше харесало някак си. — Я ела тук!

Той се изправи и аз трябваше да застана до него. Още малко и щях да го стигна на височина. (Баба е много по-висока от дядо.)

Дядо Мюркелмайер каза:

— И на мен ми харесва това. Алфонс ще застане горе с тромбона, а ние ще свирим. Когато свършим с песните си, часът ще е дванайсет без десет и хората няма да ни следят вече така внимателно.

Не ме попитаха нищо повече, а аз нямах кураж да им кажа, че ми се завива много бързо свят.

Дойде Нова година.

Баба все повтаряше и на тримата:

— Вие сте като децата, я се откажете един път от свиренето... Алфонс, съвсем си пребледнял.

Не продумах нищо. Оставих да ми навлекат дебелото кожено палто на дядо и да ми нахлузят на главата калпака му. Станах двойно

по-тежък. И тъй тръгнах след това с дядо Мюркелмайер и дядо Полих към общината. Дядо ми стоеше на прозореца с грамаден вълнен шал около ушите и гледаше подире ни.

Дядо Полих ми взе големия тромбон, докато се качвахме по стълбите, а аз значи носех хорна. Но го закачих за парапета. Само малко се изкриви. Това не беше толкова лошо, най-лошото дойде след това.

Когато излязохме през голямата, проядена от червеи врата на площадката на кулата, изведнъж ми прежълтя пред очите. А причерняването си го имаше и без това, защото се беше свечерило. Долу хората пъплеха като малки бръмбари и се събираха бавно. Те знаеха: скоро щеше да започне концертът върху кулата. Дядовците ми напомниха още веднъж:

— Гледай да не свириш с тромбона, само стой спокойно, а после ще махаш и ти с калпака си.

Кимнах и притиснах тромбона към себе си. Дядовците започнаха своя концерт. Намирах, че звучи добре. Хората долу пъплеха един през друг като мравки. При втората песен дядовците се преместиха от страната на парапета. Тук човек имаше чувството, че виси над бездна. Беше ми някак особено в стомаха. В този момент до мен нещо изгърмя два пъти ужасно силно. Помислих, че са възпламенили фойерверк. Засвирих като луд с тромбона. И всичко това от страх и ужас.

Дядо Полих престана да свири и ми викна:

— Спри, Алфонс, спри!

После продължи да свири, но не можа да влезе вече в тон с дядо Мюркелмайер.

— Махай се! — изсъска той.

Дръпнах се настрана и се загледах в черната пропаст с пъстрите светлини и навалицата под фенерите. До мен свиреха двамата дядовци някакви странни, напълно объркани мелодии. И след това пак тези гърмежи. И то — три. Най-напред от страх и ужас понечих да надуя пак тромбона. Но в главата ми като светкавица проблесна: „Не бива да свириш!“. Изпуснах тромбона или по-точно той падна от ръката ми. Поисках да го хвана, звяра му със звяр, и да го притисна към парапета. Но ръцете ми бяха студени от вятъра и уплахата и мокри от снега по парапета. Тромбонът се наклони бавно през парапета. Отчаян посегнах

към ледения му търбух. Той обаче изчезна пред очите ни като голяма златна риба.

— Помощ! — извиках аз. — Ще пребие всички ви.

Дядо Полих и дядо Мюркелмайер бяха спрели да свирят. Дядо Полих държеше хорна с вдървени, изпънати напред ръце и ми извика:

— Алфонс, къде е тромбонът?

Посочих надолу.

Но той не удари никого. Тромбонът се претърколи по покрива и се заби там в дебелия сняг. После увисна на улука. Бръмбарите, по-точно хората долу получиха една значителна порция сняг от моята тромбонна лавина. Видяхме ги да махат с ръце и чухме викове.

Спуснах се надолу по стълбите.

Чух зад себе си как се караха дядо Полих и дядо Мюркелмайер.

— Ти направи това предложение, Евалд.

— Не, ти каза, че Алфонс може да участва с нас.

Стана ми по-добре, като почувствах сигурна почва под краката си. Веднага след това една яка ръка ме грабна за ушите.

Дядо изръмжа:

— Какво направи с нас, момче? От двадесет години... нашият хубав концерт от кулата. Сега хората ни се смеят — а тромбонът ми, къде е тромбонът ми?

Посочих този път нагоре.

Не зная какво им става на възрастните постоянно! Положително никой не слушаше концерта на Нова година, някои пускаха ракети и фойерверки. Може би слушателите мислеха даже, че работата с тромбона е някакъв специален трик. Освен това дядовият тромбон остана почти невредим. Пожарната го сне на другия ден със стълба.

Липсваше само мундщукът, най-малката част от тромбона. А дядовците твърдят, че тя била най-важната част.

Днес е четвърти януари, а тримата дядовци продължават да се карат кой е предложил пръв да се кача и аз с тях горе. Знаем кой беше — дядо Полих. Но си мълча, защото ми се струва, че дядовците не искат да имат работа с мен. Твърдят, че съм бил истински палавник и хаймана.

Не са самокритични. Защото за цялата тази история е виновна дядовата хрема. А каква вина имам аз, че така бързо ми се завива свят. Та аз и не искам да ставам майстор по покривите, а искам да строя тунели като порасна.

Впрочем едва на другия ден разбрах какво е гърмяло така. Това е бил часовникът на общинската кула, който бие на половин и три четвърти час. Е, застанете някой път до едно такова грамаданско нещо с тромбон в ръка и тогава ще видим какво ще правите!

Ах, ето че идва и госпожица Цвой.

— Доста притъмня вече — казвам аз.

— Извинявай много, Алфонс, но имах твърде важно заседание — казва тя.

— Знаем ги тия работи — отговарям, — татко все така приказва, когато се прибере в къщи след 10 часа. Но мама също казва, че не може да ги понася.

Госпожица Цвой се смути много.

— Ами да, не е ли така? — казвам.

Тя прелиства през това време моите книжа, където бях записал всичко.

— Ще го направим — казва тя още веднъж, смее се постоянно и ме потупва по рамото. После ми дава 50 пфенига за обратния път — 20 пфенига за билет и 30 за лимонада. Едва след като изпих лимонадата на гарата, се сетих, че поради цялата суматоха в детското издателство отговорът за Робинзоновата викторина е все още в джоба ми. (Е, винаги когато си спомням за моите преживелици, се обърквам напълно.) Но там няма да отида повече. Предпочитам да се откажа от викторината. Голям неудачник съм, нали?

Ако са ви харесали моите истории, а също и ако не са — пишете ми до детското издателство.

Ваш Алфонс Треперибузков

[1] Грог — питие, приготвено от ром, гореща вода и захар. — Бел.пр. ↑

КНИГА ВТОРА

Кюдерското езеро край нашия град не е много голямо, но цялото е обрасло с тръстика. В него се къпят малко хора. Аз твърде често. Винаги тренирам там за училищните първенства. Виещите се растения ме гъделичкат по корема и аз трудно напредвам. Мисля си: тук ще се поизмъча малко, но затова пък после, в плувния басейн, по време на училищните първенства, толкова по-лесно ще напредвам. Съветският шампион на висок скок Брумел тренирал с оловни обувки и оловен колан. Аз пък се упражнявам сред увисналите треви.

След като преплувах разстоянието двадесет пъти, легнах изморен на пясъка. Целият бях напръскан в зелено и по косата ми висяха водорасли. Точно си представях как ще мине училищното първенство и всички на трибуната ще ликуват и ще скандират: „Ал-фонс! Ал-фонс! Ал-фонс!“.

Изведнъж някаква жена изруга. Беше на отсрещния бряг в една лодка пред самия остров и махаше с ръце. Доста време я наблюдавах, но тя не се успокояваше. Влязох отново във водата и заплувах натам. Хубаво е да спасиш някого. Ставаш един уважаван човек и въобще герой. Лодката се беше пхнала сред тревите и се люлееше силно. Жената каза:

— Не може да се откачи. Ама пък как се е заклезила...

— Ало — извиках. — Аз ще ви спася!

— За бога! — отвърна жената. — Само това ми липсва.

— Спокойно! — казах аз. — Напълно можете да разчитате на мен. Аз почти съм училищен първенец по плуване „бруст“.

Не зная как стана, дали ръбът на лодката беше мокър, или жената не внимаваше, но когато понечих да се покатеря в лодката и да се хвана за ръба ѝ, ние се обърнахме. Не беше много дълбоко. Жената бе потънала до шия във водата със зелена трева по главата и ме гледаше онемяла. Аз се оплетох между няколко въдици. (Аха, одева с тях е махала непрекъснато. Ама че глупост, винаги се изчервявам, дори и да не е необходимо.)

— Няма нищо — казах аз, — да излезем веднага на острова и тогава вие наистина ще бъдете спасена.

Бутнах жената и лодката на сушата и седнахме един до друг. Жената си събу обувките и изсипа водата в пясъка.

— Много ви благодаря, че ме спасихте — каза тя тихо — ... а въдиците отидоха по дяволите. Наистина много ви благодаря.

— Няма за какво — отвърнах аз, — казах ви, че ми е приятно да съм спасител.

Но, изглежда, жената не беше много щастлива, че е спасена. Мълча дълго време.

— Езерото е доста заблатено, нали? — продумах аз само за да кажа нещо.

Изведнъж жената започна да се смее и смехът ѝ не пресекваше. „Може би е получила топлинен удар при падането във водата“ — си помислих ужасен и бях готов да започна да ѝ правя изкуствено дишане, както бяхме учили при нашия учител по физическо, господин Филкендорф. С мократа си рокля и водораслите навсякъде жената се търколи на пясъка.

— Нима е възможно — извика тя, — ще умра от смях... кой друг би могъл да бъде... та това е Алфонс Треперибузков... който ме спасява и обръща лодката... и оплита въдиците ми... просто да не повярваш... Алфонс Треперибузков.

Сякаш гръм ме удари. Откъде ме познаваше тази жена? И на всичко отгоре ми се и присмива.

— Ти си, Алфонс, нали? — каза тя и ме потупа по бузата.

А аз изобищо не мога да търпя такова нещо.

— Точно така! — казах аз хладно и сериозно. — Аз съм вашият спасител Алфонс Треперибузков.

— Не ме ли позна? — попита жената. И махна парче водорасло от окото си.

Вгледах се в жената по-внимателно и пребледнях чак до дъното на банските си гащи. Разбира се, че я познавах. Това беше дамата Цвой. На нея бях разказал всичките си истории тогава и тя направи по тях глупавата книга, в която всички ми се смеят и никой не ме взема на сериозно.

— Не, ама че среща — каза тя, — не е ли чудесно!

— Хм — отговорих, — аз също се радвам, че ви виждам, госпожа Цвой.

— Тъй, мой мили. — Дамата Цвой ровеше из косите си и измъкваше разни водни лилии. — Сега ще се наложи да постоим малко на острова. Първо, аз не мога да тръгна в този си вид сред хората. — И тя посочи мокрите си лепкави дрехи. — И второ — рибарят Шмидке може да ме хване. Изгубила съм си риболовния билет при преобръщането, а рибарят Шмидке е строг.

— Мога да преплувам отново оттатък — казах аз.

— Не, мили ми Алфонс, ти ще останеш тук и ще ме забавляваш малко.

— Какво трябва да направя? — нацупих се аз. — Да ви покажа шест въртения на висилка или седемминутна стойка на глава, това се казва рекорд.

Дамата Цвой се разсмя.

— Ще ми разкажеш нещо. Това ми стига.

Тогава ѝ разказах историята с шестдесетте яйца, как станах космонавт № 2 и как се возих на къртицата... Госпожа Цвой непрекъснато се смееше.

— Отдавна сте суха — казах аз. Не ми се разказваше повече.

— Не, Алфонс, разказвай нататък. Ще го направим, да, ще го направим! — повтаряше постоянно тя.

Бях принуден да разказвам още. Вече стана дори хладно и слънцето се скри зад дърветата. Но дамата Цвой не отстъпи. Трябваше да разказвам.

КАК ИЗГУБИХ СЪСТЕЗАНИЕТО ПО ТУРИСТИЧЕСКО ОРИЕНТИРАНЕ

Направихме един поход. Той трая два дни — събота и неделя. Това беше първият ми поход като пионер. Радвах се много. Ние щяхме всъщност да спим в една плевня и сами да си готвим.

За съжаление още в началото на похода ми се случиха неприятности. Мама ми натъпка един голям куфар.

— За да не се простудиш, за да си нахранен добре, за да не си подбиеш краката от ходенето — каза тя при това.

Вчера татко беше категоричен:

— Не слагай на момчето много багаж. Той сам ще го носи, а на поход човек взема само най-необходимото.

Тъй ми се искаше да взема най-необходимото, но мама смяташе, че куфарът всъщност е дори много малък. Тъй като, ако стане студено, ще имам нужда от топли гащи и дебел пуловер. Жалко, че татко беше на работа, когато мама ми стягаше багажа.

Когато пристигнах пред училището, пионерите от моя отряд започнаха да се смеят.

— Какво сте се разхилили такива? — извиках аз.

Знаех, че се смеят на мен и на куфара ми. Ервин, който носеше една раница, като се кикотеше, каза на другите:

— Алфонс има положително нужда от носач. Може би ще трябва да му поръчаме!

— Аз пък ще ви се смея, когато започнете да треперите от студ, а аз си облека топлия пуловер — отговорих аз.

Те се разсмяха още повече.

— През юни не става толкова студено. Пуловерът е пълна глупост — казаха те.

Ядосвах се все повече.

— Дано да вали дъжд през целия поход и да се намокрите. А пък аз ще си облека дъждобрана — завиках все по-силно.

Пионерите спряха да се смеят, помислиха, че наистина искам да вали дъжд през целия поход. Нашият пръв поход! За щастие дойде Хари, пионерският ни ръководител. Всички млъкнаха. Само ме гледаха накриво. Петер нареди да се строим.

— Надясно равнис! — извика той.

Аз стоях в редицата до Бруно и бях поставил дебелия си куфар до мен.

— Алфонс, куфарът ти разваля хубавата редица — измърмори Петер.

Преместих го по-напред. Петер остана доволен и се готвеше да рапортува на Хари. Тръгна напред и се просна върху куфара ми. Пак неприятности, и то какви. Всички казаха, че съм нарушавал дисциплината с куфара си. При това според мама вътре има само най-необходимото.

На гарата вече имах от носенето мехур на ръката си. Във влака пяхме хубави песни. Потърсих в куфара, дали мама не ми е сложила и ръкавиците. Заради мехурите, с ръкавици щеше да ми бъде по-лесно носенето. Но според мама ръкавиците не са необходими през юни.

Три километра трябваше да вървим до нашата плевня. След първия километър Хари ми взе куфара. Хари е чудесен! Другите се ядосваха.

Петер мърмореше:

— Първо, препъва отрядния си председател, а после и нищо не носи.

Плевнята беше пълна с хубава слама. Запалихме на поляната лагерен огън и пяхме. На следващата сутрин щяхме да правим състезание по туристическо ориентиране. Три групи с помощта на компас щяха да търсят заровено съкровище. Отначало нямахме съкровище. Тогава Бруно каза:

— Да вземем куфара на Алфонс и да скрием него.

Всички бяха съгласни само от злорадство. Аз също казах да. И Хари беше съгласен. Сложихме нещата ми в едно одеяло, а Луизе, Поли и Симон засушукаха нещо с Хари. Той ги отпрати с куфара. Сега това беше съкровището. Трите групи бяха разпределени. Отначало Ервин трябваше да ръководи нашата група. Хари имаше обаче друго предложение.

— Алфонс Треперибузков ще води вашата група. В края на краищата това е неговият куфар и той ни го предостави доброволно.

Групата ни възропта, но после се съгласиха. Аз бях ръководител! Всяка група беше изпратена в различна посока. Който пристигнеше пръв при съкровището куфар, щеше да бъде победител. Трябваше да вървим 400 крачки по пътя, после 3000 крачки на север, оттам един километър на запад и после да търсим.

Строих групата си и потеглихме. Брояхме крачките. Сега трябваше да тръгнем на север. Извадих от джоба на панталона си компаса, който ми беше дал Хари, и го завъртях. Но къде ли беше север? Другите ме гледаха. Те станаха нетърпеливи.

— По-бързо! — викаха те. — Губим много време.

Посочих надясно.

Бруно каза:

— Смятам, че север е в друга посока.

И аз си мислех почти същото, но бях ръководител и извиках строго:

— Бруно, ти нарушаваш дисциплината.

Тогава той млъкна.

Трябваше да вървим през гъст трънак и си изподраскахме краката. Аз казах:

— Пионерите трябва да са издръжливи! — И продължих да броя крачките. Другите също брояха. Накарах ги да спрат.

— Не е необходимо да броите и вие — казах, — ръководителят брои.

Сега броях сам. 1048, 1049... Ервин изкрещя и скочи зад едно дърво.

— Той откри съкровището — извикахме всички.

— Бързо! Стани! Не се спирай! Трябва да вървим нататък!

Но колко крачки бях преброил? 812, а не бяха ли 2208? Заради този глупав гуцер забравих колко бяха. Не казах нищо. Десетина крачки не са от значение. Изведнъж излязохме от гората и се изправихме пред една огромна нива с ръж. Тук не можеше да се върви по-нататък.

— Има още триста крачки — казах тихо. — Трябва да пресечем нивата.

Групата не ме послуша. Ервин ми направи дори знак, че не съм в ред.

— Тръгвам сам — извиках аз, — защо ме ядосвате непрекъснато?

Стеблата на ръжта шумоляха и се чупеха около краката ми.

— Хей, хлапака, я ела тук!

До групата ми стоеше един мъж. Върнах се. Може би той знаеше накъде трябва да вървим. Но той не ме остави да продумам.

— И туй ми било пионер? Знаеш ли какво значи народна собственост? Тъпчеш хляба!

Какви ли не ми ги наговори. Беше бригадирът на ТКЗС-то. Каква вина имам аз, че отгук минава пътят към съкровището? Но Ервин му даде право.

— Треперибузков прави всичко на своя глава. Кой знае къде ще ни закара!

Отдръпнахме се тихо и започнахме да броим.

Направихме 3342 крачки, трябваше да вървим край някакво голямо езеро и стигнахме до една тинеста поляна. Когато минахме през потока по един дънер, Бруно падна във водата. Разбира се, аз бях виновен!

На 3386 крачка застанахме пред един железопътен насип и не можехме да продължим.

— Съкровището положително е някъде отвъд — промърморих съвсем тихо, но никой вече не ми вярваше.

Така се лутахме доста време. Групата ми вече си шепнеше, че ще ме набият, ако се издавим в някое блато. Изведнъж чухме гласове съвсем наблизо.

— Хари! — извикахме и потичахме малко. Не можехме вече побързо. Учудихме се, когато се видяхме застанали зад нашата плевня.

Другите тъкмо обираха яденето от тенджерите. (За наш късмет Хари ни беше заделил нещо.)

— Откъде идвате? Ние се върнахме още преди два часа. Хари се безпокоеше вече за вас — бръмчаха другите като мухи около нас.

Групата ми седеше изморена на земята и с апетит сърбаше грис супата. А аз трябваше да докладвам на Хари.

— Просто не зная как стана така.

— Я ми покажи на компаса къде е север — каза Хари.

Забърниках нещо компаса. Хари плесна с ръце.

— Точно обратното! Върхът на стрелката на компаса е оцветен нарочно с друг цвят.

— Но аз отсъствах, когато си обяснявал устройството на компаса. Имах заушка.

Не приеха това за извинение.

И то тъкмо групата на момичетата, която водеше фуклата Зигрид, беше заграбила съкровището. Моят куфар!

После не можех вече да го затворя. Мама ми беше сложила прекалено много необходими неща, които въобще не можех да употребя. И сега в пионерския стенвестник има статия. Написала я беше Зигрид.

НАШЕТО СЪСТЕЗАНИЕ ПО ТУРИСТИЧЕСКО ОРИЕНТИРАНЕ

Трябваше да търсим едно съкровище. Това беше раздърпаният куфар на Треперибузков. Победихме ние. А Треперибузков беше заблудил групата си. Накрая те бяха много изморени. Той не знаеше къде е север и беше сгрешил при броенето. Всички наричат сега Треперибузков Алфонс иманяря. Походът беше хубав и ние много се смяхме.

Това е написано в статията. Цялото училище може да го чете. Разказах на татко за това. Той казва, че това е критика. Критиката е винаги полезна. Самокритиката е още по-полезна.

Но аз не съм съгласен. Защото не съм виновен за всичко това! Куфарът е виновен, мама го приготви. Татко казва, че не е необходимо да вземам за следващия поход куфар със себе си. Той щял да говори за това с мама. Е и тъй!

Сега и аз критикувам Зигрид. Не говоря вече с нея. Всички се възмуцават от мен. Е, справедливо ли е това?

КАК НАПРАВИХ ДОМАШЕН ТЕЛЕФОН

Веднъж на Бруно му хрумна, че няма да е зле да можем да си говорим по-често. Например, когато си пишем домашните работи, ако имахме телефон, щяхме да си звъним и да се питаме как се решава задачата по математика. Или пък бихме могли да си предаваме секретни телеграми. „Моля, поздрави леля Емилия“ би могло да означава: „Ела в три часа при хралупата в парка“. Или други подобни неща.

На Бруно му хрумна тази идея, защото живее в съседната къща. Идеята му ми хареса.

— Но откъде да вземем телефон? Пощата със сигурност няма да ни постави.

— Пощата не бива и да знае за това. Тайно ще си направим всичко.

Бях във възторг.

— Но след като пощата няма да го поставя, откъде ще вземем телефонен апарат?

Бруно ми разказа номера с канапения телефон. Прави се така: в двата края на един дълъг канап се завързват стари капачки от боя за обувки или нещо подобно. Върху капачката се опъва пергаментова хартия. Направихме го. Бруно отиде в единия ъгъл на стаята, аз — в другия. Държах капачката до ухото си.

— Не чувам нищо — казах аз.

— Веднага започвам да дращя.

Бруно задраска върху пергаментовата хартия. Наистина нещо шумолеше в слушалката ми. Чувах го много ясно. После започнах аз да дращя. Бруно също ме чуваше. Сега Бруно сложи своята слушалко-капачка от кутия за боя за обувки до устата си и заговори нещо. Отначало не разбирах нищо. Но когато заговореше по-високо, го чувах ясно.

— Телефонът ни е хубав, нали, Треперибузков?

— Да! — отвърнах аз, викайки.

Бруно също ме беше разбрал. Всичко беше толкова просто. Хартия, канап и една кутия от боя за обувки — ето ти готов телефон.

— Сега ще си инсталираме телефонът между двете жилища и тогава ще можем да си разговаряме екстра. Щом застърже, трябва да се вдига слушалката.

Отидохме на двора. Къщите ни бяха една до друга. Аз живея един етаж по-горе, Бруно — на партера. Ще опънем канапа през двора от едното жилище до другото.

Най-напред се снабдихме с толкова канап, колкото да стигне. Само се страхувах, че многото възли, които направихме, можеха да затруднят връзката.

Започнахме от моята стая.

— Трябва да пробием някак дупка в прозореца — предложи Бруно.

Стана ми тягостно. Казах:

— Можем да закачим телефона отвън на прозореца. Като позвъниш, ще отворя прозореца.

— Ами ако ти позвъня някой път през нощта, няма да можеш да отвориш прозореца специално за това.

Учудих се.

— Как така през нощта?

— Ако дойде някой крадец или нещо такова...

Разбрах го. Започнахме да пробиваме дупка в летвата под прозореца. За съжаление татковата бургия се счупи, но затова пък за късмет, тъкмо когато бяхме готови. Монтирахме моя телефон, сложихме го под леглото и прехвърлихме дългия канап навън. Трябваше да го прекараме сега в стаята на Бруно.

— През онова дърво там — каза Бруно. — Ще се покатериш на него, ще завържеш кабела на някой клон и двамата ще го изтеглим в нашето жилище.

— Добре — съгласих се аз.

Нямах никакво желание да се катеря по дървото, понеже тъй лесно ми се завива свят. Освен това госпожа Матнер бере винаги сливите си от него. Но желанието ми за таен телефон беше толкова голямо! Покатерих се нагоре с кабел в уста. Завързах го доста здраво в клоните.

Бруно ми даваше отдолу указания.

— Наистина изглежда като телефонен кабел. Само трябва да внимаваме някой да не си окачи прането върху него.

Тогава чух госпожа Матнер да вика:

— Това вече е прекалено. Треперибузков на сливата ми!

Аз седях горе, а Бруно беше офейкал.

— Много са ми притрябвали сливите ви! — казах аз и се изчервих целият.

Госпожа Матнер се изсмя сърдито.

— Не ми разправяй врели-некипели. Ти си се качил за сливите, и то за зелените.

— Не — казах аз. — Не ми трябвават вашите сливи. Мама току-що купи от плод-зеленчук 5 пфунда сливи.

— Какво правиш тогава на дръвчето ми? — попита госпожа Матнер.

Пожелах да бъда честен.

— Поставям телефон.

Мама винаги казва, че чисто небе от гръм не се бои.

Но госпожа Матнер се ядоса истински.

— Телефон! — развика се тя. — Сега вече се забравяш с дрънканиците си. Ти май се подиграваш с мен.

Прозорците на къщата започнаха да се отварят.

— Аха! Треперибузков на сливата. При мен също някой е брал от цариградското грозде — чух да казва някой.

Тъкмо исках да се обърна и да отговоря:

— Изобщо не обичам цариградско грозде, а камо ли да посягам на него.

Но при обръщането не внимавах добре, стъпих встрани и паднах долу. Точно пред краката на госпожа Матнер. След като се съвзех и хукнах, все още чувах госпожа Матнер да вика след мен:

— Ще те обадя на майка ти.

В коридора на стълбището срещнах Бруно.

— Избяга ли й, Треперибузков?

Бях ядосан.

— Избягах, но сега ме смятат за крадец на сливи. Ако мама разбере!

Бруно си мислеше само за телефона.

— Не можем първо да опъваме кабела долу, трябва да опитаме горе.

— По стената на къщата ли? Там си се катери сам!

— Не е нужно катерене, а ще минем от жилище в жилище.

— Кой ще ни пусне в жилището си и какво ще кажем?

— Това ще го направя вече аз.

И Бруно го направи. Той разказваше всевъзможни неща, които нямаха нищо общо с поговорката „Честността е най-трайното нещо“.

— Трябва да измерим за училище една от стените ви — каза той на господин Хопфенхайт, който живее над нас.

— Що за модни глупости! — промърмори господин Хопфенхайт.

Но все пак ни пусна да влезем. Бруно спусна канапа долу от прозореца на господин Хопфенхайт. И когато на двора всичко отново утихна, аз вързах кабела и го изтеглих към себе си. Сега той трябваше да се опъне до стълбището, оттам до Михалак, към Щьонес и после надолу към Бруновия прозорец. Никак не беше лесно да се прекара кабелът от прозореца на господин Хопфенхайт до прозореца на стълбището. На Бруно му хрумна нова идея. Аз трябваше да донеса един камък и да го завържа здраво за края на въжето.

— Ти ще люлееш кабела дотогава, докато улучиш прозореца на коридора. Там ще го хвана и ще го завържа здраво.

Бруно си показа валчестата глава от прозореца и извика:

— Люлей!

Започнах да го люлея. И точно когато въжето с камъка бе достигнало до другия край, се отвори прозорецът на госпожа Матнер. Тя, изглежда, беше видяла как камъкът профучава край прозореца ѝ. Опита се да го хване, но ме видя и завика:

— Това вече е прекалено! Най-напред Треперибузков се опитва да ми обере сливата, а сега иска да ми счупи и прозореца!

Господин Михалак се показа също на прозореца, защото Бруно му беше разказал вече нещо за измерване на къщите, и извика на госпожа Матнер:

— Оставете момчетата на мира! Те работят за науката.

Госпожа Матнер каза, че сме разказвали само втели-некипели и нашата наука била крадена на сливи. И освен това тя каза, че той самият си изтърсвал непрекъснато пепелта навън и трябва да оправи първо себе си. А моето махало летеше все още из въздуха и госпожа

Матнер посегна към него, но не можа да го хване. От силно вълнение изтървах въжето и камъкът профуча към сливата така, че започна да вали дъжд от зелени сливи.

Не можахме да довършим телефона през този ден. Из цялата къща всички викаха един през друг. А вечерта си имах с мама малка разправия. Но на другия ден успяхме. Опънахме нашия кабел до прозореца на Щьонес, а после надолу до Бруно.

— Вече сме готови, Треперибузков — каза Бруно.

— Да, аз съм напълно готов — му отговорих.

— Няма нищо — каза Бруно (да, той няма никакви неприятности, защото оставяше всичко на мен). — Няма нищо, Алфи, сега вече ще си говорим най-после истински по телефона.

Отидохме в стаите си. Извадих слушалко-капачката от боя за обувки и я прилепих към ухото си. Не се чуваше нищо. Така чаках два часа. После отидох у Бруно.

Майка му каза:

— Бруно излезе отдавна да играе футбол.

Хукнах ядосан при него. Той тъкмо вкарваше гол.

— Защо не ми се обади по телефона? — попитах аз.

Той каза:

— Сега нямам време, но смятам, че кабелът не е в ред. Провери!

Направих му знак, че му хлопа дъската.

— Нямам намерение да ставам отново крадец на сливи или да лъжа господин Хопфенхайт.

Бруно видя, че съм ядосан. Тогава стана по-любезен.

— Довечера ще ти се обадя по някое време — каза той. — Предай ми по телефона думите, които взехме по руски.

— Добре — казах великодушно. — Три подрасквания!

Вечерта не стана пак нищо. Отворих прозореца и извиках през двора:

— Бруно, ще ми позвъниш ли най-последно?

Едва виждах прозореца му през дърветата. Той ми отвърна викайки:

— Ти си съвсем смахнат. От четвърт час ти звъня, а ти не вдигаш слушалката.

— Провери кабела и си учи думите сам! — му извиках аз.

Тогавя се отвориля прозорците на госполяа Матнер, а също и на господин Михалак. Те завикаля:

— Тишина! Дяволите да ви вземат... Тю да се не види макар...!

Легнах си ядосан тази вечер. Посред ноц се събудих от някакво драскане. Ясно чух, че нещо драци. Това беше телефонът на Бруно. Помислих си: „Ако вдигна сега слушалката и Бруно ми каже, че е влязъл крадец при него, ще трябва сигурно да отида там и да го прогоня“. Бруно е много страхлив в такива случаи. Може аз да се бия с крадеца, а той ще се пъхне под завивката. Отначало не исках да вдигам слушалката. Но драскането не спираше. Взех слушалката и казах тихо:

— Тук е Треперибузков, какво има?

Не се чуваше нищо в слушалката. Може би Бруно вече е избягал. Или пък се е случило нещо по-лошо. Забелязах как ми настръхнаха косите и как страхът лазеше нагоре-надолу по гърба ми като една студена мъртвешка ръка. Извиках в слушалката:

— Но, Бруно, отговори! Жив ли си?

Трябва да съм извикал доста високо. Лампата светна, мама застана до вратата, наметната с палто.

— Какво ти е, Алфи? — каза тя разтревожено и ме разтърси. — Какво е това там?

— Аз... ако нещо се е случило с Бруно... телефонната слушалка звъни непрекъснато.

— Кое звъни?

— Искам да кажа, слушалката драци...

— Кое драци, Алфи? Нещо лошо ли сънува? Болен ли си?

— Но не чуваш ли нищо? — казах аз. — Нещо драци.

— Ах, момчето ми, просто навън вали дъжд. Чуй! Дъждът трака по перваза и драци по прозореца.

Така беше. Мама ми даде глътка сироп за кашлица и ме зави хубаво.

— Сънувал си нещо лошо. Хайде, заспивай сега.

На сутринта хвърлих слушалката си в кофата за смет. Срецинах и господин Хопфенхайт.

— Е, измерихте ли стената на къщата? — измърмори той.

— Не, ние трябваше да направим телефон — казах аз.
Господин Хопфенхайт не ме разбра.
Но Бруно ме разбра, като му казах:
— Говори си с когото щеш по телефона, но с мен повече не!
— Как така? — попита той. — Вчера не звъня ли при теб?
Обаждах ти се снощи, но ти пак не вдигна слушалката.

ПРЕЖИВЯВАНИЯТА МИ С ДЪВКАТА „БАБЪЛ ГЪМ“

Веднъж пристигна у нас леля Паулета от Западна Германия. Лелите са винаги добри. Обичам много лелите си, също и леля Паулета, макар че с нея си бяхме имали вече неприятности. Но аз нямах никаква вина за това. Препирните са винаги с татко.

Леля Паулета казва:

— Е, вие бедничките ми от Изтока...

Но не успява да продължи, защото татко се ядосва, а мама казва:

— Лельо, кога най-после ще ти дойде акълът в главата?

Но този път ме изкараха виновен за всичко мен. Това не е справедливо.

И тъй нека ви разкажа какво се случи. Леля Паулета дойде за Великден. Мама каза на татко:

— Внимавай, Паул, да не избухват всеки път кавги.

Татко навъси чело.

— Все пак това не е моя роднина, а твоя. Леля Паулета е твоя леля и след като има такива особени схващания, не мога да мълча.

Посещението на леля Паулета започваше добре.

Тя пристигна и в началото всичко беше наред.

— Е, как сте? Все така зле, нали? — каза леля Паулета, като се усмихваше, и извади един голям пакет с маргарин. — Вярвам, че ще го използвате, та тук няма такива неща.

Татко каза съвсем спокойно:

— Мила лельо Паулета, ти си наша желана гостенка, но всеки път показваш, че нямаш никаква представа за света. Моля те — каза той на мама, която отново се беше уплашила, — донеси нашата кутия с маргарина, също маста и маслото, за да се убеди леля Паулета.

Леля Паулета се убеди.

— Е, щом е така — каза тя, — но тук има нещо за милия ми малък Алфи. Това положително го нямате.

И тя измъкна един пакет, два пъти по-голям от кибритена кутийка.

— Това е истинска американска дъвка — рече тя.

Татко каза:

— Само туй ни липсваше, този глупав американски боклук. Алфонс ще си изкълчи челюстта.

Скрих пакетчето в джоба на панталона си. Във всеки случай ми се искаше да опитам.

Отидох в тоалетната и разгледах кутийката с дъвка „Бабъл гъм“ — има страшно име. После си извадих една дъвка. Беше сладка на вкус и по моему подобна на нашите сен-сен. Набързо изсмуках захарното покритие. Да, бе бая малко. При четвъртата дъвка открих, че всичко е измама и бях готов да изхвърля цялата кутийка. Едва влязох в стаята и чух, че татко и леля Паулета говорят за жилищните наеми.

— Господи, но вие въобще не можете да си представите колко хубави са нашите жилища.

— Тъй — каза татко, — а какъв им е наемът?

Леля Паулета мълчеше обидена.

Аз казах:

— Татко е напълно прав. Също и дъвката е голям боклук. Няма никакъв вкус. Най-добре е да я глътнеш веднага, преди да е изчезнал малкото ментов прах.

— Но, Алфи — каза леля Паулета, — да не би да си глътнал дъвката?

„Що за глупости? — си помислих аз. — Всяко нещо, което е за ядене, се гълта. Всеки бонбон, всяко парче шоколад се гълтат.“

— Но ти трябваше само да я дъвчеш! — извика тя.

— Как така да я дъвча? Човек дъвче, за да яде; което се дъвче, отива в стомаха.

— Ама не — извика леля Паулета вече съвсем развълнувана. — Дъвката е само за дъвчене.

Това вече ми се стори много глупаво.

— Колко парчета изяде? — попита изплашено леля Паулета.

— Ами около... четири, пет.

— За бога! — извика леля Паулета и се втурна при мама в кухнята. — Алфи е глътнал дъвката. Може да му се запушат червата...

веднага клизма и да му сварим ментов чай... а може би да повикаме и лекар.

Ама че работа. Лежах увит в топли кърпи, пиех горчив чай, а стомахът ми гърмеше и бучеше. Татко излезе, беше се ядосал много. Мама ми правеше горещи компреси на корема, а леля Паулета, която се беше съвсем разкиснала, ми разказваше приказките за Снежанка и за Хензел и Гретел.

Всичко това доста ме измъчи, особено много разказването на приказките.

— Каж ми, моля те, какво се прави всъщност с дъвката — помолих леля Паулета, за да спре с разказването на приказките.

— Значи така — каза тя, взе една дъвка и започна да дъвче. — Дъвче се непрекъснато от дясно наляво и от ляво надясно.

— Ама че тъпотия — казах аз, — също като крава, която преживя.

Не смятах да я обидя, но мама не беше на това мнение и направи такава сцена, че трябваше да се извиня на леля Паулета седем пъти заради цялото това жвакане. Изведнъж леля Паулета спря да дъвче.

„Мммммхмммуррх...“ — правеше тя. Помислих, че това спада към дъвченето на дъвката. Дали не трябваше да се прави така десет минути след дъвкането? И попитах:

— Винаги ли се прави така високо?

Но леля Паулета изсумтя повторно „ммхмуррх“, като сочеше отчаяно устата си.

Така значи! Леля Паулета беше сдъвкала някак неправилно дъвката си. Сега не можеше да си отвори устата и можеше да прави само „ммхмуррх“. Мама донесе една тенджерка с гореща вода и леля Паулета си разлепи с голям зор зъбите. Може ли изобщо някой да ми се сърди, задето ми е смешно, че някой си е залепил устата с дъвчене. Само мама сметна пак това за нечувано. Трябваше да слушам отново нови предупреждения.

През цялата вечер леля Паулета говори съвсем малко. Дъвченето и залепването я бяха изтозили съвсем. И така в семейството ни настъпи спокойствие. Леля Паулета не говореше за дъвката, аз имах работа с корема си, татко сметна, че най-после е успял да усмири леля Паулета, и мама беше доволна.

На другата сутрин леля Паулета сама подхвана разговора за дъвката.

— Знаеш ли, Алфи, вчера нямахме късмет, но ти нямаш представа колко хубаво изглежда. И когато човек свърши с дъвченето и поиска да яде или да пуши, дъвката се изважда от устата и се залепя някъде.

Да не бях опитвал още веднъж с дъвката, щях да си спестя много ядове. Половината я бях вече изхабил.

Започнах да дъвча скришом, после извадих дъвката и я залепих под писмения си плот. Действително тя не падна. После залепих една под чинията и една — зад ухото си. Те също останаха залепени. Това беше наистина върховно. Бързо задъвках другите четиридесет и осем дъвки, които бяха все още в пакетчето, и ги залепих на стола. Направих истинска гора като от пластилин.

Сега започна нещастieto.

Мама беше приготвила обяда и извика:

— Деца, хайде на печеното, ще изстине! Алфонс, донеси си стола, няма да ни стигнат иначе столовете.

Като знам колко много мама държи на масата всичко да е в ред и ръцете ми да са чисти, изтичах като фурия, измих си ръцете, сресах се набързо, взех си стола и го внесох в стаята. После мама ми извика пак да донеса супата и купичките за компота.

През това време леля Паулета и татко бяха седнали. Печеното беше прекрасно. Съвсем друго нещо, не като дъвката. Може да се гълта, засища и е много вкусно.

След яденето смятахме да се поразходим. Всички станаха, само леля Паулета не ставаше.

— Нали ще дойдеш с нас — каза мама.

Леля Паулета направи странна физиономия.

— Аз... аз... да... аз не мога.

Всички се спогледахме.

— Да не би да ти е лошо? — попита мама. — Или още те боли устата?

Леля Паулета поклати жално глава:

— Не мога да се изправя — каза тя. — Може би имам лумбаго. Може би въздухът тук, на изток, е по-друг и от него човек получава лумбаго.

Гледахме как леля Паулета се мъчи да се изправи. Но не можеше. Седеше на стола като прикована. Мама и татко се спогледаха учудени. Леля Паулета започна да плаче тихо.

„Оле-ле!“ Сетих се за моите четиридесет и осем дъвки. Сега ми стана ясно защо леля Паулета бе залепнала на стола.

— Довиждане! — казах аз. — Тръгвам преди вас. — И хукнах.

Това беше един отвратителен Великден. Мама вече не ми говори. Също и татко.

Мислят, че съм го направил нарочно.

Татко пак се кара с леля Паулета. Каза й:

— Пада ти се с този американски боклук! Така империалистите искат да залепят всички хора.

И тримата ме наругаха. Вече не дъвча тази идиотщина.

Лошото е, че папагалчето ми Пуци намери една залепена под масата дъвка и я отнесе в кафеза си. Ако му попадне между човката, няма да може да я отвори никога.

КАКВО МИ СЕ СЛУЧИ С МАКАРОНИТЕ С ДОМАТИ

Никога вече няма да вкуся в живота си макарони с домати. Като си помисля само за макарони с домати, ми става ужасно. Ето какво се случи.

В края на седмицата направихме излет с пионерския отряд. Беше много хубаво. Спахме в една дървена хижа върху сламеници, които миришеха прекрасно. Сами си готвихме. Първия ден на ред бяха момичетата. Те сготвиха супа от грах с наденици. През втория ден готвиха пак момичетата. Приготвиха бульон с фиде и месо.

На следващия ден щяхме да правим екскурзия до развалините на замъка Фелзенцан.

Бруно ми каза:

— Никак не ми се ходи до замъка Фелзенцан. Много е далеч, пет километра.

— И на мен не ми се ходи — казах аз. — Бил съм там вече с татко.

— Тогава да останем тук — прошепна ми Бруно.

— Не може — отвърнах тихо аз. — Дисциплината си е дисциплина.

Ядосан, Бруно поклати глава. После направи една кисела физиономия.

— Сетих се, Треперибузков — каза той, — сетих се, само почакай.

Нищо не ми каза повече.

Хари, нашият пионерски ръководител, искаше да определи за готвене на другия ден пак момичетата, но те не бяха съгласни. Искаха да отидат с всички до замъка Фелзенцан. Бруно се обади и каза:

— Имам едно предложение: Треперибузков и аз можем да готвим добре. Днес да бъдем ние готвачи.

Всички се учудиха. Хари не вярваше. Но Бруно говори до тогава, докато стана както искаше. Другите заминаха, а ние останахме да

готвим. Бруно не позволи дори да ни кажат рецептата.

След като заминаха всички, Бруно ме попита:

— Ти нали можеш да готвиш, Треперибузков?

— Да — казах аз, — претоплям екстра пържени картофи.

Тогава решихме да направим пържени картофи. Но не ги бяхме сварили и нарязали. После се отказахме. Не знаех нищо друго.

— Аз мислех, че можеш да готвиш — каза ядосано Бруно.

— Как така аз? — извиках. — Ти не искаше да ходиш с другите.

— Аз ли! — изкрещя Бруно. — Ти каза, че не искаш да ходиш до развалините на замъка. Бил си ги виждал вече.

Известно време се карахме, но после отново съсредоточихме мислите си върху яденето.

— Трябва да приготвим нещо — каза Бруно. — Без ядене не може, стомахът ми къркори вече.

— Аз много обичам макарони с доматиен сос.

Това беше моето хубаво предложение.

— Добре — каза Бруно. — Щом не знаеш друго, да направим това.

Отидохме в селския нармаг и поръчахме макарони.

— Колко пфунда? — попита продавачката.

Спогледахме се учудени.

— Един момент — казах аз, — за малко трябва да излезем.

Навън обмислихме колко пфунда са ни необходими. Бяхме двадесет и пет души плюс пионерският ни ръководител. Бруно поиска да купи двадесет и шест пфунда^[1]. Аз намерих, че по половин пфунд макарони на човек е достатъчно. Влязохме в магазина и купихме дванадесет пфунда макарони. После Бруно поръча дванадесет пфунда домати.

— Но момче, по това време няма домати!

Продавачката помисли, че се шегуваме с нея.

— Момент — смотолевих аз, — пак трябва да излезем за малко.

Бруно замърмори навън:

— Твоето глупаво предложение. Макарони без домати не може.

Нямаше какво да възразя. Въмъкнахме се обратно в магазина и аз попитах:

— Нямате ли нещо друго?

Продавачката беше запомнила какво искаме.

— Имам домати, но в консервни кутии.

Бяхме спасени. Купихме дванадесет големи кутии с домати и помъкнахме всичко към лагера. Бруно настояваше много ревностно да запали огъня. Сега ми е ясно защо. Той е искал да бъде огнярят, а аз — готвачът, защото не знаеше рецептата. Той запали един огромен огън в огнището и непрекъснато го подклаждаше. А аз ходех нагоре-надолу из кухнята.

— Какво става? — попита той. — Смяташ ли скоро да готвиш, Треперибузков?

— Защо пък все аз? — извиках. — Аз не знам как се готвят макарони с домати.

Покарахме се още малко, но все пак трябваше да се сготви нещо. Аз непрекъснато размишлявах. Мама ги готви някак си с вода.

— Донеси вода! — казах аз накрая.

Изсипахме макароните в една тенджерата, прибавихме и малко вода и я сложихме на огъня.

— А доматиите?

За малко щях отново да се скарам с Бруно.

— Ти си нямаш никакво понятие от готвене! — извиках аз. — Ще ги пуснем вътре накрая.

Във всеки случай тенджерата беше добре напълнена с макарони. И ние отидохме междувременно да поиграем. След около един час Бруно изведнъж застана с вдигната в ръката хилка.

— Треперибузков, нещо мирише — каза той.

Тъкмо се канех да кажа нещо обидно, но и на мен ми замириса. Миризмата идваше откъм кухнята. Затичахме се натам. Тенджерата пушеше и съскаше. Няколко пфунда макарони бяха изскочили от нея и лежаха като бели дълги червеи върху пейката. Нещо скърцаше и пукаше в тенджерата. Изсипахме макароните в един голям супник. Само половината можа да излезе. Останалата част — черна и кафява остана в тенджерата. Погледнахме вътре. Все едно че бяхме варили въглища в нея.

— Може би другите ще стигнат — каза тихо Бруно.

Те бяха много. Изстъргахме тенджерата и поставихме нова вода да заври. Бруно опита останалите макарони. Веднага ги изплю върху обувката ми.

— Съвсем са сурови още — каза той.

Сложихме останалите макарони да се варят и отидохме пак да играем федербал. След малко Бруно каза:

— Треперибузков, погледни дали водата вече не ври.

— Как да разбера — казах аз. — В къщи варим водата в чайник, който свири, щом заври водата.

Но тук голямата тенджерата нямаше свирка. Бруно смяташе, че трябва да проверя с пръст. Отидох в кухнята и бръкнах с пръст в тенджерата, после изпищях и хукнах навън, като духах като луд пръста си, който беше почервенял и целият гореше.

— Е, значи ври вече — каза Бруно, — всичко е наред.

Принудих се да седна в тревата. Не можех повече да играя федербал, пръстът ме болеше страшно много.

Оставихме макароните да поврат още един-два часа. Тоя път не загоряха, но бяха малко разварени.

— Няма нищо — каза Бруно. — Ще го наречем макаронена супа.

Отворихме кутиите и изсипахме доматиите вътре.

— Я опитай сега — каза Бруно.

Взех една голяма лъжица и вкусих. След това половин час не можех да кажа нито дума. Бях си изгорил устата. Но и супата имаше някакъв особен вкус.

— Сигурно не е достатъчно солта — каза Бруно.

— Правилно. Солта е необходима навсякъде.

Замислихме се. Аз сметнах, че четири пфунда сол са достатъчни за 26 души. Бруно имаше друга рецепта.

— Три пфунда стигат — настоя той.

Изсипахме три големи кесии и оставихме всичко да ври още половин час.

— Опитай ти сега — казах на Бруно, — аз не мога да опитвам повече.

Брунокуси и разтвори уста, сякаш беше ухапал камък.

— Вода! — изрева той. — Помощ! Вода!

Изпи половин кана вода. После каза:

— Сложихме сме една щипка сол в повече. Но иначе...

Предпочитах да не вкусвам. За щастие си бях изгорил устата.

Чухме да идва отрядът. Още отдалеч те пееха: „Ние сме гладни, гладни, гладни...“.

Веднага се втурнаха към котелките. Трябваше да разпределим яденето.

— Какво има за ядене? — ни попита Хари, пионерският ръководител, като лъскаше лъжицата си.

Нямах време да отговоря. Трябваше да изхвърля почернелите макарони.

Бруно каза тихо:

— Приготвили сме нещо хубаво — макарони с домати.

Всички чукаха с лъжиците си по готварските съдове. Бруно разсипваше яденето с голям черпак.

— Някак странно изглежда — казаха момичетата.

— Но пък е много вкусно — отвърнах аз.

Всички чакаха да им пожелаем „приятен обяд“. Аз седнах до вратата. Защо и Бруно седна до вратата, не знам. След като си пожелахме „приятен обяд“, всички гребнаха по една голяма лъжица. Прошепнах на Бруно:

— Защо не ядеш?

— Толкова ми е лошо — каза той.

Аз му отвърнах шепнешком:

— На мен също. Предпочитам днес да не ям нищо.

После всички започнаха да плюят и кашлят. А Луизе извика:

— Отрових се.

И двамата излетяхме навън. Не разбрах кой, но някой беше извадил един домати и ни замери с него. Той влетя право във врата на Бруно. Не му стана нищо. Аз бях с изгорен пръст, а устата ми пламтеше все още като пещ.

Сега седим двамата край езерото и ловим риба. Горел приготвят каша от грис с малинов сок. Никой не ни говори.

— Няма нищо — каза Бруно. — Ние ще си хванем няколко рибки и ще си ги опържим. Притрябвала ни е тяхната каша от грис.

— А как ще пържим рибата — със или без кости? Я престани!

Не искам да чуя вече за макарони с домати. А стомахът ми ръмжи и се чува, сякаш имам лъв в корема си.

[1] 26 пфунда се равняват на 13 кг макарони. — Бел.пр. ↑

КАК ХОДИХ В АМБУЛАТОРИЯТА

Тази история започна веднага с неприятности, които след това се увеличиха още повече.

Исках да отида на мач. Нашият отбор играеше срещу отбора на Таухлерското училище. Ние от нашата пионерска дружина щяхме да викаме в хор:

*Давайте, кураж, кураж!
Браво на отбора наш!!!
Стреляйте! Напред! Напред!
Гол след гол — безчет!*

Мама каза:

— Можеш да отидеш на мача, но преди това изтичай до амбулаторията да ми вземеш една рецепта.

Всъщност беше вече доста късно, но какво можех да направя. Мама ми обясни как да стигна до „Шмидцрасе“. Хукнах веднага. Точно на „Шмидцрасе“ срещнах нашия отбор и другите пионери.

— Да не би да не идваш на мача? — ми извикаха приятелите.

— Ами, ще дойда, само ще взема набързо за мама от...

Бях забравил вече как се казваше това нещо. Бруно забеляза, че се запъвам, и започна веднага да ме укорява:

— Не намираш подходящо извинение, нали?

— Но аз ще дойда непременно на игрището, веднага идвам — извиках аз. За какъв ме смятаха?

Но къде трябваше да отида?

На „Шмидцрасе“ има един голям магазин за лампи към супера. Над вратата виси табела: „Лампи — Осветителни тела — Абажури“. Не се ли казваше мястото, където трябваше да отида, ламбулатория?

Влязох в магазина и казах на продавача:

— Искам да взема една рецепта за мама.

Продавачът намръщи чело:

— Рецепта ли? — попита той и видях, че му се развали настроението. — Ти какво, подиграваш ли се? — запита сърдито.

Изчервих се.

— Не, в никакъв случай не!

Сега се ядосах аз, но на себе си. Как се казваше само онова място?

— Това тук не е ли ламбулаторията?

Продавачът се изсмя изведнъж.

— Сигурно имаш предвид амбулаторията, отделението в болницата. Тя е през четири къщи на нашата улица.

Изтичах ядосан навън, сетих се, че трябваше да кажа „благодаря“, втурнах се отново в магазина, при което се блъснах в един мъж, извиках „благодаря“ и изтичах отново навън. Ето я и амбулаторията. До входа седеше една медицинска сестра.

— Е, малкият, какво ти е?

От бягането не можех да си поема въздух и да й отговоря, нито да кажа за какво съм дошъл. Та аз въобще не бях болен!

— Аха, ти се страхуваш, сигурно трябва да отидеш при зъболекаря. Всички деца ги е страх от зъболекаря.

Аз не се страхувам от зъболекаря, но все още не можех да си поема дъх и не можех да кажа нищо. Веднага се оказах в една голяма чакалня и болничната сестра извика:

— Един малък пациент за зъболекаря Хенкел.

Хоп и вече седях на белия зъболекарски стол и чух как сестрата прошепна на зъболекаря:

— Много е боязлив. Не обелва нито дума.

Докторът пристъпи към стола и ме издигна и спусна няколко пъти, за да не се страхувам повече. А аз въобще не се страхувах, само трябваше да взема медицинската бележка за мама.

— Хайде сега да видим зъбите!

Зъболекарят Хенкел погледна устата ми. Аз не я отворих. За какво да я отварям? Той ме изгледа с пронизателния си поглед. И също си развали настроението, като навъси чело.

— Толкова голям, а пъзльо?

— Не — казах аз, но повече не можах да произнеса нищо, защото зъболекарят вече беше пъхнал между зъбите ми едно огледалце

и дращеше с инструмент по тях.

— Хм... а... ис... ма...

Това значеше: аз трябва да взема една рецепта за мама. Зъболекарят Хенкел обаче не разбра нищо. Той оглеждаше устата ми с огледалцето и стържеше по зъбите ми.

— Не си миеш редовно зъбите; аха, тук има едно черно петно.

— Хм... аз... ис...

Но бормашината вече бръмчеше.

— Е, толкова зле ли беше? — попита зъболекарят малко по-любезно. — Довиждане, малкия.

Лекарят ме нарече „малкия“, а самият не беше по-голям на ръст от мен. В устата ми сладнеше и пареше.

Сега бях в чакалнята. Една друга врата се отвори и някаква сестра извика:

— Следващият, моля!

Огледах се. Навярно аз бях следващият.

— Къде те боли? Веднага ще оправим всичко, не бой се, седни, значи...

Другият лекар имаше посивяла брада и весели очи. Отворих послушно устата си, дадох да ми опипа гърлото, усетих как лекарят ми бърка в носа и после как ми светна в ушите.

— Всичко е наред — извика той високо и се засмя. Изведнъж стана сериозен. — Но ушите ти имат малък дефект.

Изплаших се. Какво ли ми имаше на ушите?

— Ще трябва да ги миеш по-добре. Иначе ще посадят в тях някой ден моркови.

Също като мама, която винаги, след като съм се измил, намира, че все нещо с ушите ми не е в ред.

„Това е една глупава ам...“ — помислих си аз и пак забравих как се казва. Седях отново сам в чакалнята.

От третата врата излезе третият лекар. Погледнах крадешком надписа на вратата: доктор Пайкелт, лекар по обща медицина. Той пък какво ли щеше да ми прави? Реших да не казвам нищо, нямаше никакъв смисъл.

— Идваш доста късно — каза доктор Пайкелт и ме изгледа през очилата си.

Аз мълчах.

— Ти си последният от отбора по хандбал. Дребен си за вратар.
Но аз не играех хандбал, не бях записан за преглед при доктор
Пайкелт и не бях последният.

Доктор Пайкелт ме преслуша, накара ме да направя десет
прикляквания и пак ме преслуша.

— Здрав — каза докторът, — прекалено малко мускули, прекалено слаб. Малко ли ядеш?

Кимнах.

— Да ядеш повече, стой повече на чист въздух и отново — да се храниш добре. Плодове.

Точно това казва и татко винаги. Ключнах глава, когато доктор Пайкелт писа, че съм негоден за отбора по хандбал. Прекалено дребен, прекалено слаб. Точно като татко.

И тъй, минах през всички лекари и можех вече да си отивам. Хукнах. Само да се махна от тази глупава а... а... ах, все ми е едно как се казва.

Когато тичах покрай магазина за лампи, се сетих за рецептата на мама. Но аз не бях отишъл в а... амбулаторията (изведнъж се сетих за името), за да ми човъркат зъбите и да правя прикляквания. Още по-бързо се затичах обратно.

Премного време беше минало, вратата — заключена.

Позвъних. Най-после дойде медицинската сестра. И пак не можах отначало да обеля нито дума. Не достигаше дъхът ми.

— Но ти току-що беше тук. Какво искаш още?

— Аз не исках... аз всъщност съм тук... аз не се страхувах, понеже трябва само да взема за мама една рецепта... Треперибузкова.

Видях, че сестрата се ядоса, сигурно смяташе, че се шегувам.

— Можеше да го кажеш веднага.

Сестрата беше действително ядосана. Веднага намери рецептата на мама. Три пъти на ден по три капки.

Реших да не ходя никога вече в амбулаторията, предпочитам да си мия редовно зъбите, ушите, да се храня добре.

Но с това не завърши тази неприятна история.

Нашият мач!

Когато пристигнах на игрището, съдията тъкмо изсвири края на мача. Нашият отбор беше загубил срещу пионерите от Таухла с 11:3. Гледаха ме сърдито, като че ли аз бях виновен.

— Щяхме да викаме много по-добре, ако и ти беше тук. Сигурно щяхме да спечелим.

Дори Петер, нашият винаги справедлив отряден председател, беше ядосан.

— Ето какви са твоите обещания, Алфонс! Нали щеше да дойдеш тук навреме.

— Аз бях в ам... а... — Как се казваше това нещо?

През това време Бруно крещеше:

— Той само си търси оправдание, а ни заряза ей така. Треперибузков да се извика пред отрядния съвет.

Може би утре ще трябва да се явя пред отрядния съвет. А там какво ли ще ми кажат, като им разкажа за съветите на лекарите: да си мия зъбите, ушите, да ям повече. Ще ме упрекнат, че не изпълнявам пионерското правило: пионерите поддържат тялото си здраво и чисто.

А освен това и дългият Херберт от 7-а клас се бе оплакал, че някой е бил при лекаря и се е представил за вратар на отбора по хандбал. Само да му падне... ще... ще види той тогава. Ама че неприятна история. И кой е виновен за всичко?

КАК ВЗЕХ РЕШЕНИЕ ДА СТАНА КОСМОНАВТ

КОСМОНАВТ 4 — ТРЕПЕРИБУЗКОВ

Понякога татко ми казва:

— Алфонс, не бъди така бърлив! Ти раздрънкваш всичките си тайни. Ние, Треперибузкови, сме всъщност съвсем други, по-дискретни. Но това си наследил сигурно от семейството на майка си.

Ето ти тебе работа. Но и мама се нервира. Каза, че нейното семейство не е бърливо, но тя няма тайни от татко и няма причини да бъде потайна.

Помислих си: някой път ще им покажа колко много мога да мълча. Но дано нямам неприятности. Не мина много време. Беше една сряда, когато реших да стана космонавт 4 или 5, а може би и 6. Преди исках да стана зарзаватчия, клоун, таксиметров шофьор, водолаз, колоездач, генерал от народната армия и бригадир на миньорска бригада. Но всичко това някак си не ми подходеше напълно.

Тази сряда прочетох книгата на Гагарин, космонавт 1, и бях вече наясно — ще стана също космонавт. Знаех също, че не бива да казвам на никого нищо. Нито в къщи, нито в училище, нито в пионерския отряд. Татко сигурно нямаше да има нищо против, но на мама тази професия би ѝ се сторила наистина много напрегната. Тя положително ще каже:

— Алфонс, та на теб сливиците ти не са в ред, как ще станеш космонавт?

Не исках да казвам нищо в класа и отряда, за да не пожелаят и другите да станат космонавти. После ще дойде изпитът. Може би ще има много кандидати и няма да ме приемат. Петер, Ервин и Бруно, и тримата са силни момчета. А Петер е и отряден председател. На другия ден попитах Петер:

— Какъв искаш да станеш?

— Телевизионен техник — каза той. И се учуди, задето му изсипах половин кесия бонбони в ръката.

— Дерзай — казах аз, — бъди старателен.

Ервин искаше да стане граничар.

— Отлична работа — казах. — Калявай се и се упражнявай да гледаш на тъмно, за да не може никой да се промъкне през границата.

При Бруно беше вече опасно. Той искаше да стане пилот-изпитател. Трябва му само малко, за да му хрумне да тренира за космонавт.

— Ах, пилот-изпитател е много опасно, мили мой. Можеш да паднеш от височина четири хиляди метра.

Бруно сви рамене.

— Е, и? Аз ще взема със себе си два парашута.

— А те няма да се отворят и какво тогава?

Бруно намръщи чело. Не знаеше какво да ми отговори.

— Я си представи, че самолетът има някаква повреда в мотора и започне да гори или изведнъж се счупи едната му носеща плоскост.

Бруно можа само да изръмжи и започна да мърмори.

— Никога не бих станал пилот-изпитател — му казах аз. — Такава опасна професия. Не, не! Знаеш ли какво, стани по-добре шофьор на такси или водолаз, или клоун в цирка.

Бруно се ядоса.

— Клоун в цирка? Ей сега ще ти тресна един. Въпреки всичко ще стана пилот-изпитател, говори си каквото щеш.

Нямаше какво да се прави. Но пилот-изпитател все още не е космонавт. Изработих си програма, как бих могъл да стана космонавт. За това са необходими много неща. Трябваше да изтърпя всевъзможни неща. Всичко започна с мълчанието.

КАК МЪЛЧАХ НЕПРЕКЪСНАТО

В Космоса било съвсем тихо. Чудно е да си го представиш — никакъв звук, никаква птица, никакви дървета, никакво радио даже, та дори никакво шумолене на листа. За един космонавт е най-важното нервите му да издържат. Реших да мълча три дни. Това щеше да бъде първата ми тренировка. Взех два големи тампона памук и ги пъхнах в ушите си, затворих прозорците, дръпнах завесите и седнах в средата на стаята на един стол. Отначало всичко вървеше съвсем добре и вече си мислех: „Какво толкова има в това да стоиш на тихо“. След няколко минути обаче започнаха да ме сърбят краката. А в главата ми забуча. Някъде съвсем отдалеч, с памук в ушите, който беше като коркови тапи, все пак чух мама да вика:

— Алфонс, Алфи, не чуваш ли?

„Дори и в Космоса мама вика подир мен“ — си помислих ядосан. Чух я да ходи из коридора и да хлопа вратите. После погледна в стаята ми. Изглежда, не виждаше добре, приближи се и се спъна в стола ми.

— О! — извика тя.

Щракна лампата и се хвана за главата.

— Каква е тази глупост, Алфи! Посред бял ден да седиш на стол в тъмна стая!

Отначало исках да ѝ обясня всичко, но се сепнах. Космонавтите са винаги мълчаливи.

— Онемя ли? — попита мама.

Гледах право напред и си представях съзвездието на Голямата мечка.

— Вече прекаляваш! — извика мама.

Тя донесе една чанта, портмонето и каза:

— Върви на пазар. Вземи мармалад, маргарин и половин пфунд сланина.

Какво можех да кажа. Взех мълчаливо парите, чантата и тръгнах. В магазина посочих онова, което исках да ми дадат.

— Нямах ли уста? — попита продавачката.

Гледах право пред себе си и си мислех: та тя не може да знае, че в момента аз прелетявам край Луната, а тук е абсолютна тишина.

Когато вечеряхме, татко ме погледна и се обърна към мама:

— Не намираш ли и ти, че Алфонс днес е доста тих, изглежда, се е случило нещо. Може би някоя забележка или неприятности с отрядния съвет. Или отново са го критикували в стенвестника.

Мълчах си и продължавах да ям картофена салата.

— Я си покажи бележника.

Татко не намери нищо написано в него. Пак се прибрах в стаята си и седнах на стола мълчаливо. Мама влезе тихо и ми опипа челото.

— Струва ми се, че имаш температура, Алфи.

— Виждаш ли — извика тя на татко, — той е болен, това е всичко. Пъхнал си е памук в ушите. Сигурно е изстинал и го болят.

Мама ми уви главата с един шал и заприличах на великденско яйце, с панделка отгоре. Все едно, мълчанието си е мълчание — а тишината си е тишина.

За беля вечерта дойде Петер, за да обсъди с мен новия стенвестник. Той говори толкова тихо, че не го чувах през моите запушалки от памук. Той говореше и говореше за някаква голяма статия относно подсказването в час. Но в ушите ми все звучеше: блуб, блуб, блуб, блуб.

„Ракетните двигатели са в неизправност“ — си помислих аз. Бълбукат съвсем не както трябва. И ходех нагоре-надолу из стаята, за да обмисля как бих могъл да спася себе си и ракетата. Накрая Петер се хвана за главата и си тръгна.

— Откачен, напълно откачен.

На другата сутрин мълчах и в училище. Нали исках да издържа три дни. (Всъщност три дни са нищо за едно пътуване до съзвездието Орион.) Господин Филкендорф ми писа слаб по математика, защото стоях пред дъската и не казвах нищо. При това задачата беше много лесна. А господин Дориан, учителят ни по пеене, ме погледна през очилата си и рече:

— Алфонс, няма ли да пееш с всички?

Аз мълчах.

— Аха, ти отказваш да разговаряш с учителя си — каза той ядосан. — И тъй, моля, тогава ще пееш сам.

Целият клас ме гледаше. Петер каза така, че да чуят всички:

— Казвам ви, той е откачил напълно.

После вдигна ръка и обясни на господин Дориан случилото се предната вечер. Господин Дориан ме накара да изляза отпред и да си отворя устата.

— Може би са скъсани гласните му струни — каза той. — Я кажи „а“!

— А-а-а — заблях аз.

В класа се разсмяха. Идеше ми да се скъсам от яд. Ето че ме подведоха. Но „а“ още не е говорене. От този момент млъкнах, макар че трябваше да изтърпя през този ден още не една неприятност. Освен това получих и забележка в бележника. Татко я намери, разбира се, вечерта. Намръщи чело, а това не е добър признак.

— Ако не вчера, то днес. Казах ли аз?

Мълчах и отидох да си легна. Добре че заспах скоро. По време на сън истински мълчи целият организъм и никой не може да те пита защо мълчиш. Космонавтът трябва да свикне на мълчание, да мълчи и да понася мълчанието.

ВСИЧКО В ТУБИ

Мама казва постоянно, че съм злояд и много капризен. Мисли, че съм презадоволен. Татко винаги я успокоява. Знам, че и той не обича да яде всичко. Например той не обича зелен фасул. Но когато аз не искам да ям червено цвекло и ми са неприятни макароните с доматиен сос (това ми остана от похода ни с отряда), или когато не вкусвам черен дроб, защото от него ми става лошо, или ванилов пудинг и пача, мама винаги вдига скандали.

Сега ще стана космонавт и няма да имам повече неприятности с мама. Защото така яде и Юрий Гагарин, космонавтите не ядат пача, а също и червено цвекло, и ванилов пудинг. Ама че смешно би било, ако някой космонавт вземе със себе си при полета до Луната десет пфунда пача. Космонавтите ядат всичко от туби. Това ми хареса много. Преди всичко, храненето става по-бързо и не е необходимо да се седи толкова дълго време на масата.

Мама винаги казва:

— Алфи, не гълтай всичко така наведнъж; имаш достатъчно време.

При това аз нямам никакво време! Футболният отбор чака навън или трябва да отида на пионерски сбор, или пък да пускам хвърчило. Затова си представям, че яденето от туби е чудесно. Така мимоходом си изстискваш половин туба в устата: хем е вкусно, хем човек се засища бързо.

Исках да се науча да живея само с ядене от туби. Космонавтът тренира всичко предварително. Сутринта започнах:

— Благодаря, мамо, днес не искам хляб, нито какао.

Мама каза:

— Аха, ето че проговори. Но защо не ядеш?

Не можех да ѝ разкажа нищо. В училище стомахът ми къркореше така силно, че господин Филкендорф стана неспокоен и попита:

— Чий чин скърца непрекъснато?

Петер, отрядният ни председател, ме погледна ядосано и измърмори:

— Алфонс, дисциплината!

Но стомах, който не е ял нито хляб, нито храна от туба, не спазва пионерската дисциплина.

През междучасието помолих Бруно:

— Моля те, дай ми половината си филия.

И след като я изядох, се ядосах на себе си. „Хубаво започва, Треперибузков — си помислих, — с твоето хранене от туби.“

След това ме хвана яд на търговията. Тя не предлага никаква пълноценна храна в туби. Тогава ми дойде на ум за пастата ми за зъби. Тя се казва „Пуци“ като папагалчето ми и има вкус на шоколад. Това вече бе изход! Миенето на зъби не ми беше толкова необходимо, колкото да успокоя стомаха си. Изядох цялата паста. Най-напред имаше приятен вкус на шоколад. После на гипс и лепило. По време на вечеря татко каза:

— Алфи, Алфи, никак не се храниш, нещо не си в ред.

— Ядох.

— Ах, Алфи — натъжено ме погледна мама, — кажи си истината. Ти не си ял нищо, нищо не си вкусвал. Нали виждам.

— Аз ям...

За малко щях да кажа, че съм преминал към хранене от туби. В този момент се оригнах така силно на шоколадово лепило, че не можех повече нито да преглътна, нито да кажа нещо. Слава богу! После ми стана малко лошо. Струваше ми се, че цялото жилище мирише на шоколадово лепило. Накрая мама каза:

— Хайде, Алфи, иди да си легнеш, измий се, също и зъбите си измий... За бога, но ти пребледня като платно! Какво ти е?

Само като спомена за миенето на зъбите, си спомних за празната туба и стомахът ми направи ракетен старт право към гърлото. Оставих да ме отведат в леглото и се замислих колко е тежка тренировката на космонавтите.

А на сутринта ми стана по-добре. Не можех обаче да си позволя повторно ядене от шоколадовата паста за зъби. Освен това щеше да направи впечатление. Защото мама, когато излезе от банята, каза:

— Ти употребяваш страшно много паста за зъби, Алфи!

Този път не поисках от Бруно хляб. Но в суперата не останах незабелязан. Попитах любезната продавачка:

— Какво имате в туби?

В началото тя помисли, че искам да си направя някоя лоша шега, но после изреди:

— Майонеза (не, така не може да се казва, по-скоро трябва да бъде „майонеза“), горчица, пастет от аншоа. — (Какви странни неща има за ядене. Къде ли расте аншоата?) Събрах джобните си пари и си купих по една туба от всичко. Смятах да започна с горчицата, беше ми позната. Мушнах се в един вход, изстисках доста дълго парче от тубата и го облизах. След това изревах и се втурнах презглава към вратата. Ракетният старт се осъществи този път директно в устата ми. Имах чувството, че от носа ми излита пламък.

Точно в този момент към вратата се насочи един мъж. Изглежда ме и ме хвана здраво.

— Ти плачеш, малкият — каза той състрадателно, — кой дангалак те наби? Или може би си загубил майка си?

Аз извиках: „Ооох... ааах... ууух... рррх“, изскубнах се и хукнах надолу по улицата. Когато минах покрай пожароизвестителя, за малко щях да счупя стъклото. В къщи полетях към чешмата и изпих три литра вода. Сега вече ям горчицата трошица по трошица, но въпреки това все още пари. И когато половината туба беше вече празна, езикът ми беше изтръпнал като парцал. А от очите ми непрекъснато се лееха сълзи. Мама вече смяташе да ме води на лекар. Опитах се да се засмея, но можех само да грача. Един космонавт не отива на лекар само заради някаква си храна от туби. През нощта сънувах, че имам рожден ден и всичко — сладкиши, хляб, пържоли — е приготвено от горчица. Изпицях и мама дойде през нощта в стаята ми и сложи ръка на челото ми. Чух я как си шепнеше с татко:

— Дано не е скарлатина, очите му са съвсем зачервени. Езикът му е обложен, а гърлото — светлочервено.

На другата сутрин бях малко отпаднал и изядох пет филии хляб. Такъв един тренинг е много труден. Едва сега се убедих колко смел е бил Гагарин. Отказах се от горчицата в туба, тя не води до нищо хубаво. Навярно майонезата е по-добра. На тубата пишеше: „Майонезата е приятна на вкус. Подправете яденето си с хубава майонеза“.

Изстисках внимателно мъничко върху единия си нокът. Да, имаше отличен вкус. После сложих тубата между зъбите си, бях много

гладен и я изстисках в устата си. След малко почувствах, че майонезата се беше спряла в корема ми като грамаден камък.

— Слушай, Петер, не мога да отида на тимуровското дежурство — казах бавно.

— Как така, как така! — развикаха се всички.

— Аз... аз...

— Не се оправдавай! — рече Ервин.

— Имам страшно разстройство — отвърнах. И после побягнах.

— Ще си поговорим в отрядния съвет — извика след мен Петер.

Не можех да им кажа, че трябва да отида непременно в тоалетната. Там стоях близо час. И мъдрувах дали не трябва да се откажа от храната в туби. И не е ли по-добре да взема в ракетата си пържени картофи и наденица. Но космонавтът трябва да изпълни всичко, което си е набелязал. Вечерта изядох половината туба от рибния пастет. Ау, вътре имаше едно такова рибено нещо, което, като го ядеш, ти се струва, че гълташ ножове или рендета. Езикът ми беше станал много чувствителен от горчицата. Казах шепнешком на мама:

— Моля те, свари ми чай от лайка!

Сигурно съм изглеждал много зле, защото мама не каза нищо и свари бързо чай. Правих с него цял час гаргара.

От тази сутрин ям отново хляб и пия какао, а вечер ям нещо топло. Вечерта мама рече:

— Намазах ти върху хляба нещо вкусно. Пастет от аншоа.

Не зная как се получи. Започнах да плача и се оставих кротко да ме отведат в кревата.

— Но все пак ще стана космонавт. Въпреки това!

ДЕСЕТ ОБИКОЛКИ С ВЪРТЕЛЕЖКАТА

Тренировката ми продължава. След като упражних мълчание в Космоса и хранене от туби, сега трябваше да правя физически упражнения като Гагарин и Титов.

Най-важното упражнение е упражнението в безтегловност. Сигурно е нещо необикновено, когато човек хвърчи из стаята като моето папагалче Пуци ту до тавана, ту до шкафа.

Дълго обмислях как бих могъл да го направя. Най-напред опитах, като подскачах известно време върху кревата нагоре-надолу с разперени ръце. Но не изпаднах в безтегловност. Само се вдигна голям прах и когато мама влезе в стаята, започна да кашля и попита защо пуши толкова много печката.

Четох отново и отново по този въпрос във вестник „Тромел“, а също в най-различни книги, докато се добрах до най-добрата идея. Само че тази идея струваше много пари. Освен това щях да загазя здравата. Прочетох, че космонавтите се упражняват в безтегловност с въртележки, докато се почувстват като в ракета. Но откъде да намеря тази въртележка? Близко до нас нямаше лунапарк. Разпитвах навсякъде наоколо. Но никой не можеше да ми помогне. Докато един ден, когато пътувахме за плувния басейн, видях съвсем малък увеселителен парк, въртележка с окачени на синджири столчета, люлки с детска въртележка с бели кончета. Ето го моето спасение!

Но за тренировката не е достатъчно едно возене на въртележка. Най-малко са необходими петдесет, а това струва цял куп пари. Бях изхарчил обаче всичко от касичката си за храната в туби. Затова опитах при мама. Казах ѝ:

— Мамо, би ли ми дала три марки? Зная, това са много пари. Ще ти ги върна от джобните си пари за следващия месец.

Мама ме погледна учудено.

— Това наистина е малко множко. Но нали знаеш, Алфи, ако наистина е за нещо важно, с удоволствие ще ти дам назаем. Но кой знае каква глупост ще направиш с тях. Ще си купиш целувки или ще се возиш на въртележката.

Струва ми се, че се изчервих, защото мама позна. Но аз смятах да се возя на въртележката служебно. А не можех да ѝ го кажа дори.

— Не — отвърнах аз, — това е нещо строго служебно и секретно.

Мама сбърчи чело. Обмисляше. Трябваше да ѝ кажа бързо нещо, за да придвижа нещата.

— Смятам, че ще прочетеш за това по-късно във вестника — рекох.

Сега мама прояви любопитство.

— Не можеш ли поне да ми подкажеш нещичко?

Поклатих печално глава.

— Ние, пионерите, трябва да се упражняваме в пазене на тайна — обясних аз. — Държавна тайна.

Мама не беше напълно убедена, но аз дадох честна пионерска дума, че няма да прахосам парите.

Едно возене на въртележката струваше 30 пфенига. Парите стигаха тогава за десет. Съвсем недостатъчно. Но трябваше да стигне. Спестих парите от трамвая и вървах цял половин час пеша, докато стигна до малкия увеселителен парк. Все още нищо не беше в движение, поне този следобед беше така. Човекът, който пуска въртележката, се занимаваше с уредбата.

— Няма ли да работите днес? — попитах.

— Още е рано — измърмори мъжът. — Едва вечер става оживено.

Извадих трите си марки.

— Мога ли да се возя наведнъж за всичките си пари?

Мъжът ме погледна.

— Десет обиколки наведнъж?

— Имам нещо предвид и ми е необходимо да направя десет обиколки.

— Ами ако ти стане лошо?

— В края на краищата имам зад гърба си вече храненето от туби, тъй че нищо не може да ми се случи.

Мъжът сви рамене и каза:

— Е, добре, но после да не дойдеш с майка си да се оплакваш.

Качих се на едно от столчетата на въртележката и закачих синджира пред корема си. За съжаление в увеселителния парк бяха

само няколко съвсем малки момченца и нямаше кой да се възхити на десетте ми завъртания. „Жалко — си помислих ядосан. — Имаше да се чудят!“

Въртележката заскрибуца и започна да се върти бавно. Мъжът, който я пускаше, ми извика:

— Ако ти стане лошо, дай ми знак.

Махнах му с двете си ръце.

Музиката гърмеше: „Толкова обичам да се скитам през страната, до Ренщайг“^[1]. Чувах само откъслечни думи: „Тол... чам... шест... ичен... ата...“.

Пригласях високо на песента и извиках:

— Ракета, готови, старт! Дайте газ! Превключете на втора скорост!

Въртележката се засили. Лежах съвсем наклонен във въздуха. Къщите профучаваха край мен, а и дърветата около мен в парка също. И когато поглеждах към тях, сякаш ме хващаха с клоните си. От песента чувах само: „По... височ... ова... сняг“. Повече не различавах нито къщи, нито дървета. Всичко представляваше само една сиво-зелена маса. Затворих очи и тихо извиках:

— Ако е възможно, включете обратно на първа. Мисля, че съм вече в безтегловност.

Само стомахът ми не бе. Беше станал още по-тежък.

Трябва да е била вече петата обиколка. От уредбата гърмеше нова мелодия. Но аз не различавах повече нищо. Тогава ми стана много лошо. Но космонавтът трябва да понася и гаденето, затова не казах нищо, стиснах очи още по-здраво и сложих ръцете си на корема, като се надявах, че безтегловността ще свърши скоро. Когато въртележката спря, не можех да сляза.

Мъжът дойде и каза изплашено:

— Побелял си като платно!

Да говоря също не можех. Езикът ми беше станал, изглежда, също безтегловен. Човекът ме измъкна от седалката и аз се спуснах мълчаливо надолу по двете дървени стъпала, напъряко през площада до храстите на малкия парк, където останах да лежа. Отворих очи, но дърветата продължаваха да се въртят наоколо и ми се струваше, че сред дърветата все още гърмеше уредбата. Звучеше нещо като „Люляк бял...“. „Може би това е истинската безтегловност“ — си помислих аз

и продължих да лежа. И без това не можех да се изправя. Едно момиченце мина покрай мен и като ме видя легнал, изкрещя:

— Един пиян! Един пиян!

Дядо му се затича към мен. Погледна ме и каза:

— Ставай, момче, ще изстинеш!

Опитах се, но не можех да се държа на краката си и се строполих на другата страна. Дядото се наклони съвсем близко до устата ми и ме помириша. Помисли навярно, че наистина съм пиян. Но аз бях ял само филии със сирене.

— Да не си болен нещо, момче?

Понечих да поклатя глава, но дърветата все още се въртяха около мен. Дойде една друга жена и каза:

— Може би има смущение в кръвообращението.

Исках да им обясня всичко, но езикът ми въобще не ме слушаше и беше надебелял като картоф в устата ми. Само можах да кажа:

— Толкова обичам... да пътешествам... за три марки... десет обиколки.

Дядото поклати глава, изправи ме и ме подкрепи. Веднага се заклатих наляво и надясно. Струваше ми се, че заедно с него се въртя още по-бързо.

— Къде живееш? — попита дядото.

Това поне можах да му кажа.

— Ела, Фридел — рече дядото. — Да заведем момчето в къщи. Хвани го от другата страна.

Така ме заведоха до трамвая, а после и до къщи.

Мама се ужаси, като ме видя с дядото и момчето. Като ме пуснаха, аз се заблъсках ту вдясно, ту вляво в стената на коридора и се строполих в леглото си. Дядото ѝ разказа всичко. Мама бе много разтревожена и само каза:

— Никога не е имал такова нещо. Къде го намерихте?

— Ами в лунапарк — каза малката Фридел. — Видях го. Това голямо момче все се взеше на въртележката.

— Покажи ми трите марки — каза мама.

Не можех дори да бръкна в джоба си и само поклатих глава.

— Значи все пак си бил на лунапарк? — попита тя разочарована.

Кимнах и ми се стори, че печката и шкафът се залюляха насам-натам.

— Значи не сдържа обещанието си! — каза сериозно мама и излезе сърдита навън.

Три дни страдах от виене на свят. Не смеех да помисля въобще за въртележката, защото веднага започваше да ми се повръща. Още дълго време ще имам неприятности с мама. Тя си мисли, че съм я лъгал. Едва говори с мен. Но нали всичко това стана в името на едно важно дело. И аз знам вече какво нещо е безтегловността — трудно се понася. Но което трябва да стане, ще стане. И господин Филкендорф, нашият учител, казва винаги: „Човек трябва да може да прави жертви за някое добро дело“.

Смятам, че направих доста жертви. Сега биха могли да ми дадат възможност да стартирам истински. Аз съм вече трениран. Остава само още една дреболия: как да отида до Москва, за да съобщя всичко това.

[1] Ренцайг — стар граничен път между Тюрингия и Саксония.
— Бел.пр. ↑

ГОЛЕМИЯТ СТАРТ

Най-подходящо време за отиването ми в Москва е ваканцията. Реших да отида пеша до Москва през ваканцията. Нямах повече джобни пари за влак, а и бях сигурен, че не бих могъл да получа нищо повече от мама, дори да ѝ намекна, че се отнася за нещо важно. Не можех да ѝ кажа всичко. Даже и на татко, защото това са наистина много важни неща, които трябва да останат в тайна. Ваканцията започваше едва след четиринадесет дни, но аз предпочитах да си приготвя всичко предварително. Сложих в раницата си пижамата, спортни обувки, един атлас за похода и се запасих с малко провизии: два пакета сухар и едно пакетче нарязан хляб. Също и едно парче сланина. Това трябваше да ми стигне. Отпред, в джоба на раницата, сложих пионерската си връзка, бинт, ако случайно в Космоса се ударя с чук по пръста или си навехна крака, и пионерската си карта.

Така можеше да започне стартът ми към Москва. Но имаше една пречка. Пионерският ни отряд възнамеряваше през тази ваканция да направи екскурзия. Една тридневна екскурзия със състезание по ориентиране и посещение на военно поделение. Ех, с удоволствие бих отишъл. Когато отрядният ни председател ме попита, казах:

— Деца, бих дошъл с удоволствие с вас, но имам да върша нещо много важно.

— Какво? — попита Бруно.

А Луизе се изсмя:

— Нещо важно!

— Ще видите — казах аз. — В сравнение с него вашият излет не е нищо.

Сякаш бръкнах в кошер с пчели. Нахвърлиха се върху мен и казаха, че съм егоист и против колектива. А аз съвсем не съм такъв. Но пътуването в Космоса е нещо по-важно от пионерския отряд. Освен това често имам неприятности с Луизе и с Бруно и предпочитам да съм в Космоса, отколкото с тях на път.

— Деца — казах аз, — искрено съжалявам, но не мога да дойда с вас.

Хари, нашият пионерски ръководител, смяташе да говори най-напред с родителите ми какво е това важно нещо. Ама че се разтревожих! Защото мама и татко също щяха да ме питат. Бруно написа против мен статия в стенвестника. И в дружинния съвет май били разговаряли за мен. При това бях на второ място по събиране на вторични суровини през последния месец. А когато стана веднъж космонавт и бъда посрещнат с овации, тогава те ще стоят на улицата, а аз ще мина покрай тях с кола, ще накарам да спре и ще кажа:

— Това са пионерите от моя отряд. Те се изпокараха с мен заради една екскурзия през ваканцията, когато исках да излятя на Луната.

И всички хора на улицата ще гледат към тях! Тогава нека спокойно наведат глави, защото не проявиха разбиране към мен. В последния ден преди ваканцията никой не говореше повече с мен. В къщи написах едно писмо.

Мили родители!

Не се тревожете, аз съм и оставам вашият добър пионер Алфи. В момента заминавам за Москва, за да се представя на съветските космонавти, защото искам да бъда следващият, който ще полети към Луната. (Във връзка с това, мила мамо, беше историята с въртележките.) Докато се завърна, ще измине известно време. (Мамо, не забравяй да храниш Пуци. Знаеш, че трябва да му се сменя водата на всеки два дни.) Ще ви пиша пак по време на пътуването си. А ако излятя после, слушайте по радиото, ще ви поздравя и вас. Останете си със здраве. Същото мога да пожелая и на себе си.

Много поздрави и целувки:

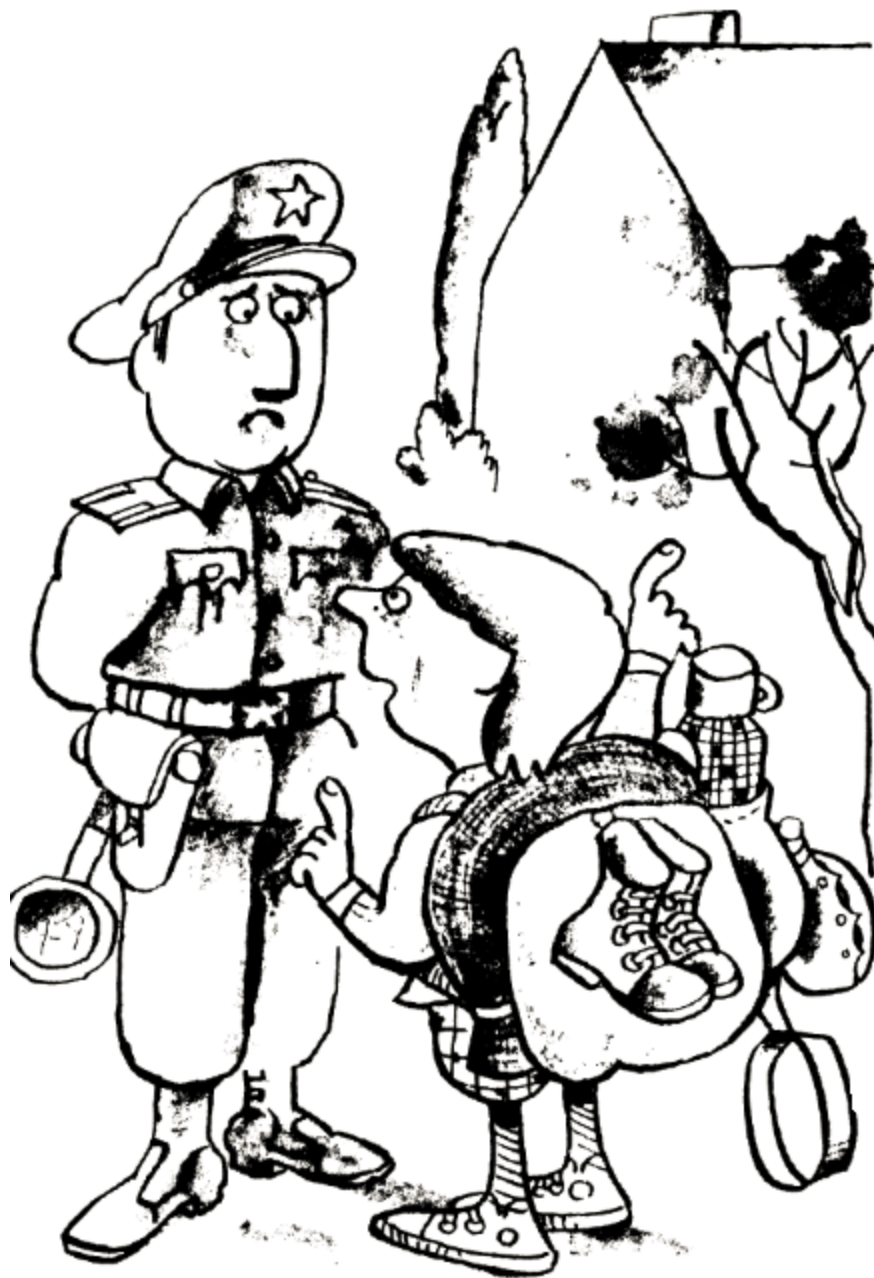
ваш Алфонс Треперибузков

Сложих писмото на кухненската маса сутринта, когато се измъкнах съвсем тихо от къщи.

Погледнах в атласа си, но той не можеше да ми даде никакво сведение. Тогава попитах един милиционер:

— Бихте ли ми казали къде е пътят към Москва?

— За пионер си доста нахален — каза той. — Трябва да те критикуват в стенвестника.

Съвсем се изчервих.

— Направиха го вече — казах ядосан. — Но трябва да отида в Москва... — И продължих бързо нататък.

След два часа излязох от града ни и започнаха поля и гори. Направих кратка почивка, изядох половината пакет от нарязания хляб и едно пакетче сухар. „Опомни се — си помислих, — изяде почти половината от запасите си. Те трябва да ти стигнат до Москва.“ Известно разстояние пътувах с една каруца на ТКЗС-то. След като пресяхох близкото село, продължих пеша. Тогава започна голямото приключение. Точно стигнах до една гора, където в края на шосето растеше гъст храсталак, и чух изведнъж зад един храст страшно ръмжене и мучене. Отначало поисках да изчезна. Но после си казах: „Космонавтите не бива да отстъпват“. Хвърлих се в един ров и реших да се бия с чудовището. Можеше да бъде избягал от цирка лъв. В храстите на отсрещната страна се изшумоли отново. Ами ако излезеше лъв, който да ме изгълта набързо, тогава край на пътуването ми до Луната. По шосето отзад видях да се задават две момичета с колела. Те не предполагаха нищо. „Алфонс — си казах аз, — и без това скоро ще бъдеш герой, ето ти удобен случай това да стане още по-бързо.“ Хукнах с рев през пътя към храсталака, откъдето идваше ръмженето. Клоните на дърветата ме удряха по краката, аз се плъснах на земята и ето че животното бе вече над мен. Буташе ме в гърба и ръмжеше, а аз виках, удрях наоколо и хванах един рог.

„Това е еднорогът от приказките! — си помислих. — Свърши се с теб.“ И завиках колкото сили имах. Но в уплахата си не изпусках рога. След като бях викал достатъчно, забелязах, че той не е толкова голям и остър и не се движеше. Обърнах се леко и видях, че е рог на крава. Всъщност на едно теленце с черно-бели петънца, което стоеше до мен и ме гледаше учудено.

— Ехей! Има ли някой тук? — се чу момичешки глас.

— Да, тук е Треперибузков — отговорих аз. — Елате, моля, тук.

Момичетата се бяха спрели и дойдоха в храсталака. Като ме видяха, седнал на земята, с рога на телето в ръка, а теленцето с мократа си муцуна пред лицето ми, прихнаха да се смеят.

— Лизе — извика едното момиче, — Лизе, ние те търсим, а ти си избягала чак тук!

Разбрах, че едно теле е избягало и аз съм го хванал.

— Ето ви го — казах аз бавно, — впрочем аз го направих за вас.

Момичетата бяха много благодарни. Вързаха теленцето с въже около врата и така потеглихме заедно към съседното село.

Бригадирът на доячите ми стисна тъй силно ръката, че тихо простенах, и ми поблагодари също.

— Не заслужава да се говори за това — казах аз. — Имам по-велики планове.

После продължих нататък. До два часа следобед. Принудих се да си събуя обувките, защото имах голям мехур на левия крак. Погледнах в атласа, беше изключено да съм стигнал далеч. Може би щеше да е по-добре да изпратя телеграма до Москва, за да ме пресрещнат поне малко. Навярно щях да убедя пощенската служителка в съседното село. Продължих да куцукам и изядох остатъка от провизиите си за път. След един час се дотърсих до следващото село. Исках да отида в аптеката и в пощата. Но не стигнах дотам. Отнякъде долетяха детски гласове, които ми се сториха много познати. Изведнъж някой извика:

— Елате всички тук. И Треперибузков е пристигнал.

И от сградата с надпис „Туристическа спалня — Ханс Гюнтер“ изскочи моят отряд.

— Ура за верния другар Треперибузков — извика Бруно, — той все пак успя да дойде!

Помъчих се да не куцам толкова много и обмислях какво трябва да направя. Да избягам, нямах нито сили, нито време повече.

Всички се здрависаха сърдечно с мен и се зарадваха.

— Няма какво да ми благодарите — казах аз. — Човек прави каквото може. Вие сте изненадани, нали? А освен това по пътя хванах един бик, един опасен звяр. Той ме нарани в крака. — И показах големия си мехур.

Само дългият Хари, пионерският ни ръководител, каза недоверчиво:

— Може и да е станало след хубавия удар, който ти е нанесъл бика. Но струва ми се, че това е мехур от ходенето.

Замъкнаха ме веднага в туристическата спалня, като продължаваха да викат:

— Отлично, Треперибузков, че дойде.

Веднага след това пристигна един военен камион. Отведе ни до летището. Там посетихме едно военновъздушно поделение. Дори ни разрешиха да се качим в един самолет. Някакъв офицер ни разказа какво трябва да се научи и упражнява, преди човек да стане летец. Леле-мале, та то беше хилядократно повече от онова, което бях

упражнява с мълчанието, с храната от туби и возенето на въртележката. Тогава беше по-добре да не опитвам да вървя по-нататък до Москва, а да продължа да се упражнявам тайно.

Вечерта разказах всичко на Хари, пионерския ни ръководител. Също и за писмото. Той се обади по телефона в къщи и обясни всичко. Мама била помислила, че се шегувам, и се зарадвала, че съм с пионерите.

Хари е добър. Каза ми, че това трябва да си остане наша тайна. Няма да каже на другите, че идването ми в туристическата спалня е една случайност и че всъщност съм искал да отида в Москва.

— Но без наказание няма да мине — каза той и ми смигна.

А на следващата сутрин съобщи:

— Алфонс Треперибузков ще ни организира довечера другарска среща, посветена на космическия полет. Той има вече опит.

Вечерта разказах всички свои преживявания. Беше много весело. Бруно си оттегли статията за стенвестника. Аз също си признах, че бикът беше всъщност теле, но все пак теле-бик.

Сега обмислям дали не е по-добре да стана първо летец изстребител. По-лесно се става от летец изстребител космонавт. Във всеки случай имам голямо желание да получа автографи от някои съветски космонавти.

Но за возене на въртележка не искам и да чуя през следващите три години. Като си спомня за това, и сега ми става лошо, а аншоа няма да вкуся, докато съм жив.

КАК ПО НЕВНИМАНИЕ НАСЯКОХ ЕТАЖЕРКАТА ЗА КНИГИ

Обичам да чета книги. Много ми хареса книгата „Тимур и неговата команда“. В нашия отряд работим също по тази книга. Един ден отрядният ни председател Петер каза:

— Какво ще кажете, ако организираме тимуровска команда?

Всички бяхме във възторг. Само Бруно не.

— Ако трябва да се работи толкова много...

— Какво значи да се работи! — попитах аз. — Ние ще помагаме.

Това е важното.

Всички се възхитиха от мен. Също и Хари, пионерският ни ръководител. Той каза:

— Алфонс е прав. Важното е да помагаш.

В отрядния съвет направиха един дълъг списък — къде живеят стари и болни хора; в кои семейства има сами малки деца и в кои — войници. Решихме да помагаме навсякъде, но по възможност тайно. Щяхме само да рисуваме със син тебешир пионерската значка и едно голямо Т. Това щеше да бъде отличителният ни знак. Единствено където нямаше друга възможност, щяхме да позвъняваме и да се представяме учтиво. Получих поръчение да кача въглища от мазето на една възрастна жена, да насека дърва на болен пенсионер, да гледам едно малко момиченце, чиято майка се връща късно от работа.

— Ясно, при Треперибузков всичко е окей — казах аз.

Хукнах към къщи, взех от мазето малката брадвичка и потеглих.

Хари беше казал:

— Трябва да позвъниш на възрастната госпожа Тифтрук и да помолиш за ключа от мазето ѝ.

Но аз бях по-хитър. Предпочитах да направя всичко тайно. Дебнах известно време около къщата, после надолу-нагоре по стълбите. Вратата на мазето беше отворена. На двора играеха няколко малки деца.

— Ей, малчугани — казах аз, — къде е мазето на госпожа Тифтрунк?

Показаха ми го. Беше заключено здраво. Но прозорецът леко откrehнат. „Кураж, Треперибузков — си казах аз. — Отнася се до благородно дело. Тимур е карал даже и мотоциклет.“ И аз се промъкнах тихо в мазето. Децата на двора вдигаха врява и крещяха:

— Сега ще играем на „Вълкът и седемте козлета“ и ще затворим вълка.

Бам! И затвориха прозореца. Ето че се хванах в капана. Чуках тихичко, чуках по-силно. Децата ми изплезиха език и избягаха. Така заудрях по вратата, че цялата къща се разтресе. Трябваше да изляза, за да изпълня поръчението си. Не идваше никой. Все още държах брадвичката под якето си. Дали да разбия вратата? Не биваше. И така през това време подредих въглищата, сортирах картофите, почистих една стара петролна лампа и подхванах с брадвата лов на мишките, които бях подплашил. Малко се беше вече стъмнило, когато един мъж дойде в мазето. Искаше навярно да си вземе сам въглища. Аз затропах по вратата и започнах да викам:

— Пуснете ме да изляза, в мазето на госпожа Тифтрунк съм.

— А ти кой си? — попита недоверчиво мъжът. — И как си попаднал вътре?

— Имам тимуровско поръчение, но малчуганите ми затръшнаха прозореца.

Накрая мъжът доведе госпожа Тифтрунк. Тя ме погледна учудено.

— Какво правиш тук и какво искаш?

Показах ѝ разтребеното мазе.

— Накратко, тимуровска команда — казах аз. Взех една кофа с въглища, изтичах между двамата старци нагоре по стълбата и я поставих пред жилището на госпожа Тифтрунк. После избягах през входното антре. „Чудесно го направи, Алфонс“ — си казах сам.

А сега второто поръчение. Трябваше да насека дърва за господин Тилеке. И понеже обстоятелствата при госпожа Тифтрунк се стекоха така благоприятно, не му се обадох и на него. Господин Тилеке живее в малка къщичка накрая на „Шмидщрасе“. Покатерих се внимателно през оградата. И като по поръчка в ъгъла стояха няколко дъски за сечене. Започнах да ги цепя с брадвата си. Трудно ми беше, може би

бяха от дъб или от някакъв още по-твърд материал. Малката ми брадвичка все отскачаше, ръката ми пламтеше и аз се ядосах истински. В този момент една силна ръка ме сграбчи за врата.

— Какво правиш с етажерката ми за книги?

В здрача ми се мярна един бял мустак и две сини очи.

— Сека дърва за господин Тилеке, спешно тимуровско поръчение.

Ръката се отпусна за момент.

— Как така сечеш дърва за мен?

— Не мога да кажа — отвърнах аз и се отдръпнах няколко крачки назад. — „Тимуровска дейност!“

— Я остави тези шеги. Достатъчно драскотини си направил по етажерката ми. На какво ще прилича, когато я поставя?

Побързах да си тръгна и отидох при семейство Радке. Дълго звъних и чуках. Накрая чух едно тънко гласче зад вратата:

— Кой е там?

— Тук е добрият чичо Алфонс — казах аз. — Отвори! Ще си поиграем заедно.

Малкото момиченце отвори бавно вратата. Фррр! Вече бях вътре. Като ме видя, то се разплака и разтича из жилището.

— Коминочистачът — извика то, — коминочистачът.

— Шът, шът — правех аз. — Не викай така високо, не искам нищо друго, освен да поиграя с теб.

Но изведнъж пред мен наистина застана един коминочистач. Изплаших се и поисках да избягам. Като погледнах малко по-добре в огледалото, видях самия себе си. Целият от горе до долу бях омацан в черно, а синият тебешир, с който трябваше да нарисувам пионерската значка, се беше смесил с черното. По косите ми висяха паяжини, обувките ми бяха пожълтели от градинската пръст на господин Тилеке.

Беше вече доста късно и госпожа Радке тъкмо се прибираше от работа. Плачейки, малкото момиченце се скри зад майка си.

— Коминочистачът иска да ме бие — извика то.

— Глупости — обясних аз. — Аз съм само Алфонс Треперибузков от тимуровската команда.

Но госпожа Радке не ми даде въобще думата, хвана ме за ръка и ме заведе у дома.

Като ме видя в този вид, мама каза:

— Алфонс, Алфонс, все нови ядове. Какво пак си направил?

Още по-лошо стана на другия ден, когато през голямото междучасие видях госпожа Тифтрунк, господин Тилеке и госпожа Радке в учителската стая. Те разказваха нещо за някакъв хулиган, който ходил у тях. Отидох веднага при Петер и му казах:

— Ако имате нужда от статия за стенвестника, ще напиша.

Петер ме погледна подозрително.

— Но ти обикновено не обичаш да пишеш за стенвестника!

— Да, но сега искам да напиша нещо за моето тимуровско дежурство.

— Чудесно! — каза Ервин.

Мислех си, че ако аз самият пиша, другите няма да ме критикуват така остро. А след това пристигна също и Хари със сериозна физиономия и попита:

— Вчера кой е ходил с тимуровско поръчение у госпожа Тифтрунк?

А аз добавих тихо:

— ... и при господин Тилеке, и в семейство Радке.

Ето какво се получава, когато искаш да направиш нещо добро. Но всички казват, че сега трябва да напиша една напълно самокритична статия за стенвестника и че всичко, направено от мен, е било неправилно.

Да, трудно е да правиш добри дела. Утре трябва пак да отида там. Но какво ще правя, ако прозорецът на мазето е затворен още от сутринта?

КАК БЯХ ГЛЕДАЧ НА ЖИВОТНИ

При мен дойде най-напред Бруно. Той каза:

— Треперибузков, нали си ми приятел.

Помислих си: „Друг път не говори така, сигурно ще иска някоя услуга от мен“, и само измърморих нещо.

— Ето на — каза Бруно. — Знаех си аз. Заминавам за две седмици. Не би ли могъл да вземеш златистия ми хамстер?

Много обичам животните, а имам и едно папагалче, което се казва Пуци. Досега бях само чувал за златист хамстер. Сигурно е много хубаво да имаш такава нещо.

— Донеси го, а заедно с него и храната — казах аз.

На другия ден дойде Петер, отрядният ни председател. И той искаше нещо.

— Алфи — започна той, — заминавам на лагер, а и родителите ми не са тук. Би ли могъл да вземеш през това време котката ми?

Взех котката. А когато Ервин ме попита дали съм съгласен да ми донесе деветте си бели мишки, защото и той заминавал на лагер, казах:

— Ти си третият. Но си донеси у нас животинките. За две седмици ще бъда директор на зоологическа градина.

Когато се прибрах с животните, мама плесна с ръце и извика:

— Как ще ги храниш всичките? А и цялата къща ще завони на животни.

— Няма нищо — казах аз, — те ще се разбират помежду си.

През нощта се събудих. Котката беше изскочила през отворения прозорец, а Пуци, папагалчето ми, бе забелязало това и крещеше след нея по стар навик своето „глупак, глупак“. Едва можах да го успокоя. Добре започваха нещата с мен като директор на зоологическа градина.

На другия ден обиколих половината град, за да търся котката на Петер. Вечерта видях как черно-бялата ѝ опашка се скри в месарницата. „Ако изяде някой шпеков салам — си помислих, — ще трябва да го плащам от касичката си.“ Хукнах след нея, скочих зад тезгяха и тъкмо исках да хвана котката, се подхлъзнах и бръкнах в

голямото гърне с мас. Имаше големи разпавии. Продавачите не искаха да ми повярват, че само съм искал да спася саламите. През нощта заключих котката в коридора. Този път тя скочи върху поставката за шапки и събори на мама чадъра. Но иначе нищо не направи. Затова пък се случи нещо друго.

Спах неспокойно, защото все котката ми беше в главата, дали няма пак да скочи през прозореца. Ослушвах се. Стори ми се, като че някъде в стаята реже някакъв малък трион. Разтърках си ушите, но нищо не помагаше. Малкият трион продължаваше да прави в тъмното хръц-хръц-хръц.

Сутринта казах на мама.

— Алфи, ти и твоите животни... Кой знае какво си чул през нощта, съвсем си се объркал.

Но аз го чух много добре. Може би някой искаше да открадне животните. Какво ще кажат приятелите ми? Огледах под кревата, зад шкафа. Нищо. През тази нощ трябваше да внимавам. Котката остана пак в коридора. Снех всички шапки и чадъри. Тя скочи на лавицата и събори коша с прането. Направи го посред нощ. Събудих се и чух отново съвсем ясно стърженето. Но не намерих нищо.

Затова пък мама го откри. Като метеше стаята, измете една шепа стърготини под прозореца.

— Какво е това? — ме попита тя.

Вдигнах рамене. Мама провери и откри на пода една дупка, голяма колкото юмрук.

— Това е нощният трион — извиках аз.

Кой можеше да бъде? През третата нощ, когато котката скачаше непрекъснато по вратите и тракаше с бравите, открих и нощния трион. Златистият хамстер беше излязъл от аквариума, стоеше долу и гризеше дървото с острите си зъби. Когато поисках да го хвана, той ме ухапа жестоко по пръста. Вдигнах го високо с машата.

— Алфонс, това с животните не може да продължава така — каза мама. — Те ще повредят цялото ни жилище, а и сън нямаме вече. Трябва да промениш нещо. Всъщност хранил ли си ги изобщо?

Леле-мале, съвсем бях забравил за това! Донесох кесиите с храна, които ми бяха дали Петер, Ервин и Бруно. Но коя кесия за кого беше? Бях си записал нещо. Тук — „Много мляко“, там — „Добре е да

се дават моркови“, тук пък — „Сух, твърд хляб“. Мислех и си блъсках ума, но не можех да измисля кой какво трябваше да получи.

„Млякото е бяло — си помислих, — то е сигурно за белите мишки. Златистият хамстер обича твърди неща, на него ще дам твърдия хляб, а на котката — морковите.“ Изглежда, не им беше особено вкусно. Следващия път дадох млякото на златистия хамстер, на котката — твърдия хляб, а на мишките зеленчука. Ама че капризни бяха животните. Колкото по-малко ядяха, толкова по-диви ставаха. Котката се разхождаше по кухненската маса и изяде половин пфунд кайма, която мама се готвеше да ни изпържи за вечеря. Златистият хамстер прояде картонения похлупак, който бях поставил върху аквариума, и прегриза единия крак на кушетката.

Пуци, папагалчето ми, което обикновено е много кротко, подивя съвсем под влиянието на многото животни. По цял ден крещеше „глупак“, „глупак“ и „махайте се“. Повече не можех да издържам, но и да изляза нямаше как, защото не можех да се оправя с животните.

Следващата нощ затворих котката в кухнята, след като всичко за ядене беше заключено. Тя не направи нищо повече. Само бутна каната за чай от кухненската печка. Със златистия хамстер смятах да се изхитря. Затворих го в кафеза при Пуци.

— Няма да излезеш от тази телена ограда — казах аз и го заплаших с юмрук.

Той ме погледна с малките си черни очички, които изглеждаха като перли сред кафявата му козина, и ми се стори, че ми се присмива. Пуци не обичаше квартиранти. Седеше върху пръчката горе и се беше вторачил в златистия хамстер. През нощта се разигра страшен театър. Златистият хамстер прегриза дървените пръчици, те се счупиха и Пуци полетя из кафеза, като кълвеше с острата си човка хамстера по главата и викаше:

— Махай се, глупак, глупак, глупак...

Златистият хамстер пък му отскубна три дълги пера от опашката. Беше се почти разсъмнало, когато ги разтървах. Пижамата ми бе съвсем мокра на гърба. През тази сутрин именно се случи най-лошото. Искях да нахраня мишките.

— Вие сте най-разумните тук — казах аз. — Стойте си в стъкленицата, въртите колелото и само цвърчите от време на време.

От радост не внимавах достатъчно и съборих съда. Белите мишки изчезнаха из жилището като малки снежни топки с крачета.

— Тревога! — извиках аз.

Котката беше вече забелязала тревогата. Тя тъкмо лежеше върху печката. Очите ѝ светнаха. С един скок полетя надолу и се спусна след мишките. „Ще ги изяде всичките, а после?“ — си помислих ужасен.

— Фуї! — извиках. — Проклятие!

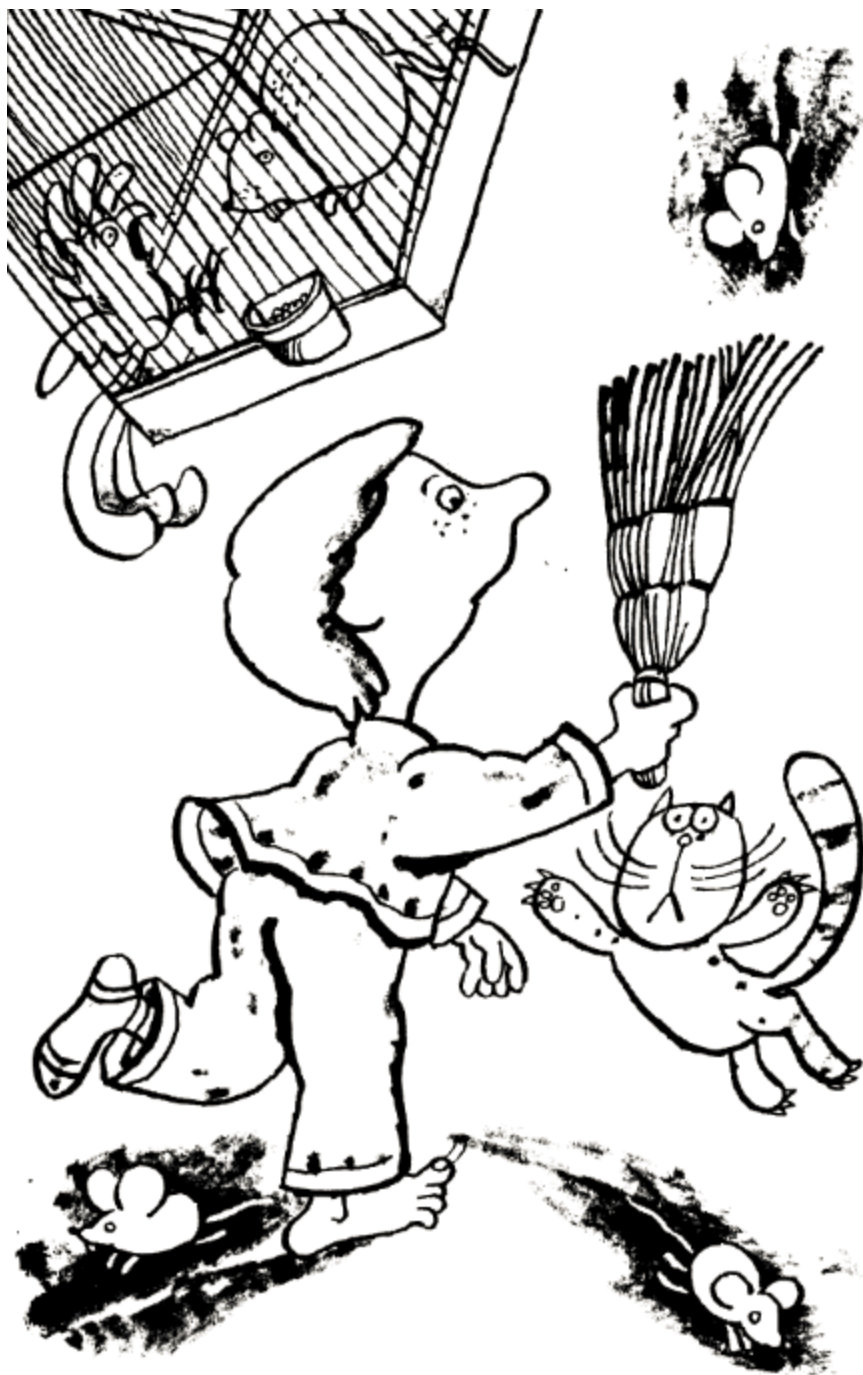
Мама изпищя пронизително в кухнята. Какво ли става там? Полетях натам. Тя стоеше върху един стол, закрила лицето си с ръце.

— Изхвърли тези страшни гадини. В кухнята има мишки! — извика тя.

Една бяла мишка притича като стрела през кухнята, а след нея котката с острите си зъби. Мама пак изпищя. Изплашена до смърт, мишката се покатери по чорапите ми. Котката скочи върху нея, мишката се търкулна и котката ми ухапа крака.

— Тревога! — извиках повторно.

Грабнах метлата и подгоних котката през вратата навън. Успях. Само малкото огледало в коридора се счупи на парчета, защото го закачих с метлата.

Сега търся деветте мишки. Мама седи върху кухненската маса и казва, че няма да слезе, докато не ги изловя всичките. Бях хванал вече две, но къде да намеря другите? А котката? Ще трябва да тичам пак из целия град. Ами ако е отишла пак в месарницата, най-добре е веднага да взема спестовната касичка със себе си.

Златистият хамстер се събуди отново и го чувам как гризе другия край на кушетката. Но аз не мога да изляза от кухнята, защото в момента съм светнал под бюфета, да търся белите мишки. Пуци, на когото златистият хамстер оскуба опашката, става все по-бесен. Виси под теления покрив и вика:

— Алфонс, глупак, махай се!

И това ми било лятна ваканция! Не мога да изляза от къщи, защото трябва да пазя животните. Ама че ядове! Пак добре, че приятелите ми не ми оставиха да пазя други животни. Ами ако бяха орли, чакали или крокодили! Но и тези ми стигат. Трябва да си стоя в къщи още една седмица. Кой знае какво ли ще се случи още!

КАК ИСКАХ ДА ИЗЯМ ШЕСТДЕСЕТ ЯЙЦА

— Общо взето — ми каза татко. — Ти не си никакъв истински Треперибузков. Ние, Треперибузкови, сме като това там. — Татко посочи гардероба ни. А ти? — попита той.

— Ти също не си като гардероба. И на половината от него не си — му отвърнах ядосан.

Мама искаше да каже същото, но се отказа, като видя бръчките по челото му. Татко сви ръка. Под ризата му се издигна истинска планина, планина от мускули.

— Я пипни де, опитай!

Най-напред натиснах с показалеца си, а после с палеца. Но планината от мускули беше като от желязо.

— Е какво? — каза татко. — А ти?

— Нека първо да опитаме и при мен — отвърнах и свих ръката си.

Татко само ме хвана и аз изпищях. Беше ме натиснал чак до костите.

— Това не е нищо — каза татко.

Сега мама взе думата.

— Не бива да бъдеш толкова злояд, Алфи. Преди всичко масло и овесени ядки...

Супа от овесени ядки. Направо ми се сви стомахът и аз се нацупих. А после дойде и всичко останало: повече да ям, повече на чист въздух, следобеден сън...

— Преди всичко, понапъни се, за да станеш истински Треперибузков. — Така татко завърши разговора ни и аз започнах да гребя овесените ядки, които плуваха в устата ми като малки сиви рибки.

„Добре — си мислех вечерта в леглото. — Никак не е лошо да имаш такива мускули. Тогавя може би ще мога да ударя един на Бруно, когато ме ядосва. А въглища ще мога да нося по четири кофи наведнъж, по две във всяка ръка.“

На другия ден, когато се върнах от училище, реших да си стопля както винаги яденето. Мама го слага на печката, а аз трябва само да запаля газта. Често забравям да го направя, но днес си помислих: „За да стана истински Треперибузков, днес ще изям цялата тенджерата с ядене“. Върху печката имаше една тенджерата. Една висока тенджерата. Вдигнах капака и се изненадах. Тенджерата беше пълна догоре с яйца. Всичките ли трябваше да ги изям?

„Мама сигурно иска да ме изпита — си помислих, — но гардеробът Треперибузков ще изяде и яйцата.“ Сварих яйцата и започнах да ги ям. След третото яйце вече бях сит. Но изядох пет. Обаче изобщо не личеше, че съм ял от тях. Извадих яйцата от тенджерата и започнах да ги броя. Оставаха още петдесет и пет. Не! Не ми беше възможно да изям още петдесет и пет яйца, даже и пет не можех да изям. Но ако яйцата останеха, ще имам неприятности. Мама ще каже: „Ти пак не си си изял яденето!“. А татко ще добави: „Истинският Треперибузков...“. Е, вие знаете вече какво ще каже тогава. Поисках да направя един номер, излязох на улицата и запитах Бруно, Петер и Ервин:

— Гладни ли сте?

— Не, защо? — попитаха те.

— Имам великолепни яйца и те трябва да се изядат.

В името на приятелството дойдоха с мен и изядохме още една доста голяма порция: Бруно — четири, Петер — две, Ервин — две и половина, и аз другата половина. Но това бяха само девет яйца, оставаха още четиридесет и шест. Нарязах на ситно едно яйце и го изсипах в паничката на папагалчето ми Пуци. Но и той не е голям любител на яйца.

Оставаха още четиридесет и пет. Излязох на улицата и доведох цял куп деца. Те изядоха общо седемнадесет яйца. Едно малко момиченце заплака, защото го болеше коремът. Мен отдавна ме болеше. Сега не знаех вече наистина какво да правя. Най-накрая изгълтах с мъка още едно яйце. После бях принуден да легна на кушетката и да пия вода.

„Само ядове ще имам!“ — си помислих. Ще кажат:

— Крайно време е да станеш истински мъж, а не можеш да се справиш с някакви си яйца.

Неприятности имаше, но не съвсем каквито очаквах. Когато мама се върна от работа, аз още лежах на кушетката. Тя влезе най-напред в кухнята и ми извика:

— Ти пак нищо не си ял, Алфи, какво ще излезе от теб, не знам.

— Какво, аз ли не съм ял нищо? Останаха само няколко още.

— Недей и да лъжеш на всичко отгоре.

Чувах как мама трака със съдовете в кухнята.

— Не си изял нито един пържен картоф.

„Какви пържени картофи? — си помислих ядосан. — Първо шестдесет яйца, а после и пържени картофи!“

После мама извика и никеловият капак падна на земята.

— Какво... е... това? Къде са яйцата? Какво си ги направил?

— Ами яйцата — казах аз и реших да бъда честен, — с приятелите успяхме само толкова, ама повече наистина не можахме.

Мама стоеше на вратата и ме гледаше сърдито.

— Яйцата, яйцата — не преставаше да вика тя, — те бяха за консервиране. Хубавите ми яйца! — извика тя повторно.

На кухненската маса лежеше мамината бележка:

Стопли си пържените картофи и си чукни едно яйце на очи върху тях.

Мама държеше бележката пред мен. В стомаха ми къркореа цял куп яйца и аз си помислих: „Била ми е определила само едно-единствено яйце“.

Сега мама ще каже пак, че съм разсеян и никога не внимавам. Какво да правя просто? Даже когато веднъж ям добре, пак не е добре. Лежа на кушетката и гледам Пуци. Кацнал е в кафеза си наклонил глава встрани, и наблюдава ситно нарязаното яйце в купичката си.

— Да, да — казвам аз, — и на двама ни не ни е лесно.

КАК ЯЗДИХ ЕДНА КЪРТИЦА

Винаги съм си мислил: „На село няма нищо интересно, няма техника, има само крави, коне и кучета, а те не разбират от техника“.

Този път през лятната ваканция заминах отново при чичо Тео и леля Марта.

— Сега въобще няма да влизам в краварника — казах още в самото начало. Миналия път си бях изпатил здравата с езиците на кравите.

Чичо Тео се засмя.

— Напротив, напротив, ние имаме всъщност нов краварник и доилно помещение „рибена кост“. Непременно трябва да ги видиш, гражданинче.

Помислих си какво ли значи пък това.

За вечеря леля бе приготвила варени картофи и маринована херинга. Беше чудесна със сметана. Това вече е за доилната „рибена кост“. Дявол знае за какво им са костите. Представих си, че краварникът е постлан с рибени кости. Но тогава кравите сигурно не ще искат да лягат върху тях. А върху костите от моите риби пък съвсем не, бях оставил много херинга по тях. Не обичам да чистя костите й. Или пък смесват костите с храната? Може би кравите обичат кости от риба или нещо друго? Разказах на леля Марта, че при нас сметта вече не се извозва с коне, а с боклукчийски коли. Отзад се прикачват кофите за смет и колата поглъща сама сметта. Така че вече боклукчиите не се измъчват.

Леля Марта и чичо Тео не се учудиха никак, като им разказах това. Леля Марта каза:

— Ние тук, на село, имаме комбайни, които сами гълтат зърното, смилат го веднага и отгоре излиза готовият хляб.

Чичо Тео ми смигна.

— Чак до хляба още не се е стигнало, но почти. И селянинът не трябва вече да се трепе като преди.

— Ние пък сега имаме ново електрическо осветление по улиците — казах аз гордо.

— А ние имаме електрически доилни машини в ТКЗС-то — рече чичо Тео и пак ми смигна.

Помислих си: „Вие не можете да имате чак толкова неща, колкото има при нас... ще я видим тая работа“.

На другия ден отидохме с чичо Тео в новия краварник. Беше много хубав и чист като болница.

— Кравите стоят тук с удоволствие и дават повече мляко, отколкото в стария тъмен краварник — каза чичо Тео и погали по челото една едра крава. Аз обаче предпочитах да стоя малко по встрани заради предишния си опит с кравите. И понеже не исках да си призная, казах:

— Е да, вярно, вие имате в ТКЗС-то краварник, но въпреки това е странен. А откъде получавате рибните кости?

Чичо Тео ме погледна учудено.

— Това пък с рибните кости какво е?

— Ами че новата наука — ти сам каза, че имате нужда от рибни кости за доенето.

Най-напред си помислих, че изрева някой вол. Но това беше чичо Тео, който се смееше така високо.

— Може би рибни кости от маринована херинга, а? Погъделичкаме ли ги с тях, и млякото излиза, какво ще кажеш? Не, това вече е прекалено!

Чичо Тео се смееше така силно и така си поемаше дъх, че кравите в научния краварник се обърнаха към нас и наостриха уши.

Наистина се обидих. Чичо Тео ме плесна по рамото с голямата си като лопата ръка.

— Доилно помещение „рибена кост“, Алфонс, това също е новата наука. Там доим кравите много бързо и чисто, а отделението е подредено като рибена кост. Нищо ли не си чувал за това?

Хубаво загазих сега с моите коли за смет и новото улично осветление.

Тук на село съществуват също чудесни неща и аз вече знаех, че ще си имам хубави неприятности.

Децата от селското училище имат също летен лагер. Аз ги посещавах, защото познавах вече някои от последното си гостуване.

Играех с тях и ходех на вечерната проверка за свалянето на знамето. Още в началото, за да не ме помислят за много глупав, казах:

— Тук имате много хубав краварник, а доилното помещение „рибена кост“ е последна дума на науката.

И направих една физиономия, сякаш това ми е било винаги известно.

Един ден Вили, синът на агронома, дойде при мен. Искаше да ми съобщи приятна новина.

— Утре ще ходим в МТС-то и най-добрите пионери ще се занимават с „гъсеницата“ и „къртицата“.

Този път не ми се казваше нищо ново.

— Уф — изпъшках аз, — гъсениците и къртиците не са за мен нищо ново. Вече ги минахме. На витрината в училище имаме една къртица.

Вили ококори очи.

— Ами да — казах надуто, — да не мислите, че само вие умеете да правите нещо!

На другия ден отидохме в МТС-то. Развеждаше ни един млад тракторист. Вили каза на децата:

— Алфонс познава вече „гъсеницата“ и „къртицата“.

Всички деца се учудиха. На двора на МТС-то имаше трактори и много машини, за които не можех и да си представя за какво са тук. Трактористът ни обясни всичко. Кои машини прибирали сами картофите, кои царевицата и кои цвеклото. Там имаше и един комбайн. Беше висок почти колкото къщата ни и хич нямаше да се учудя, ако хлябът излиза отгоре.

„Сега пък какво ли ще ни покажат? — си помислих аз. — Няколко шарени гъсеници и една препарирана къртица. Тогава ще им разкажа защо къртицата е сляпа и защо има грамадни като лопати лапи.“

— И така, това тук е „гъсеницата“ — обясни трактористът.

Гледах, гледах и не виждах никаква гъсеница.

— Къде е гъсеницата? — попитах тихо Вили.

— Ето там — отговори той, ядосан, че го безпокоя.

— Къде е това там? — прошепнах аз.

— Аз мислех, че ти познаваш „гъсеницата“ — прошепна Вили още по-ядосан.

Кимнах, но внимателно.

Ние стояхме пред един огромен трактор, който се движеше върху широки вериги.

— Тези гъсеници се произвеждат в СССР. С тях обхождаме най-блатистите места.

Леле-мале, каква огромна гъсеница! Тя можеше да мине през къщата ни със слонската си сила.

— А пък това е „къртицата“, прочутото самоходно шаси.

Но там имаше не къртица, а трактор, на който можеха да се окачат много уреди.

Не казах нищо. Ех, да бях продумал думичка поне.

Трактористът се обърна към мен:

— Чух, че си познавал вече „къртицата“. Може би си слушал за нея в града, в часовете по политехническо обучение. А може би дори си се и качвал на нея.

Кимнах. Не исках да призная, че не познавах новите технически изобретения — „къртица“ и „гъсеница“.

— Е, тогава, качвай се! — каза младият тракторист и се засмя.

Поне сега да бях... Напълно вцепенен, аз се качих на трактора.

— Сега ние двамата ще направим една обиколка.

Тук се натиска... така... дръпни лоста... дръж кормилото!

Но аз още... още ни...

Моторът забръмча и „желязната къртица“ потегли бавно. До мен седеше трактористът и държеше здраво заедно с мен кормилото.

— Отпускай крака бавно — каза високо той.

Бях ужасно развълнуван и изведнъж си дръпнах крака. Тогава „къртицата“ скочи като тигър, който се хвърля върху заек, с грамаден скок напред.

— Дявол да го вземе! — успях да чуя. След това трактористът падна от „къртицата“.

Аз обаче седях горе и „къртицата“ потегли с мен. Тя направи голям завой и аз видях как децата се разбягаха на всички страни. Забелязах също ококорените очи на Вили и зяпналата му уста. Чух още трактористът да вика:

— Натисни спирачката!

Но как да натисна спирачката, като не зная къде е.

Така тракторът „къртица“ забумтя с мен по селската улица, после нагоре по полския път към обора.

Кравите край обора се разбягаха на тумби, като ме гледаха мълчаливо. С едното си око забелязах, че чичо Тео изтърва вилата от ръката си. Аз се държах здраво за кормилото и казах:

— Не карай, спри де, спри сама, престани, „къртице“!

Където и да минехме с „къртицата“, кокошките се разкудукудякваха, като че ли ги нападаха стотици ястреби. Крещяха край оградите и политаха чак до дърветата. Едно рунтаво куче хукна край мен, опита се да ухапе колелата, но си подви все пак после опашката, като за малко не го прегазих, правейки острите си завои. Цялото село изпадна в паника. Леля Марта ме видя от прозореца, когато профучах край самата къща, и аз чух как изтърва една чиния и тя се счупи върху плочите.

„Ще трябва да извикат пожарната команда“ — си помислих, готов да заплача. Вече бяхме извън селото и полският път свършваше. Опитах се да издърпам няколко ръчки и да натисна няколко педала. „Къртицата“ само бръмчеше и ставаше все по-бърза. В далечината се виждаше голяма гора. „Къртицата“ се движеше право към нея. Опитвах се да я направлявам, но накъдето и да я насочех, тя отиваше все към гората. Усетих как сълзи напълват очите ми. Изведнъж до мен се показа червената глава на тракториста и аз се изплаших двойно повече. Той караше един стар раздрънкан велосипед. Пот течеше от челото му. Когато се приближи непосредствено до нас, хвърли велосипеда, затича се и с един скок беше горе при мен. Бъл... бъл... тракторът спря и трактористът ме изгледа побеснял.

— Лошо ли карах? — попитах аз боязливо.

— А аз мислех, че познаваш „къртицата“, та нали ти самият разказваше!

— Но аз имах предвид истинската.

— А тази да не би да е фалшива?

Трактористът се беше вече поуспокоил и потупваше трактора си, както правеше чичо Тео с кравите си, които даваха най-много мляко.

— Не, но аз си мислех за истинската къртица, която рови пръстта и е сляпа, и има грамадни като лопати лапи.

— Боже господи — каза трактористът и избърса потта от челото си.

На връщане, когато минавахме през селото: трактористът горе, върху желязната си къртица, а аз върху раздрънкания велосипед, който бе почти без спици, трябваше да понеса твърде много.

Изобщо не искам да пиша какво ми казаха всички. Особено Вили. А и другите деца от селото. Сега те казват:

— Той си няма и хабер от техника. Не може да различи даже „къртицата“ от къртица. А къде е спирачката на „къртицата“, е известно на всеки второкласник.

От къщи бях получил едно сърдито писмо от отрядния ни председател Петер. Бях му писал, че съм се возил на къртица. Премълчах останалото. Сега той ми пишеше в писмото си:

Известно е, Алфонс Треперибузков, че обичаш да си правиш шеги, но това, че можеш да се возиш на къртица, го разкажи в следващия час по биология, за да има за какво да се посмеем всички. Самохвалко такъв! Къртиците са прекалено малки за каране и освен това имат крака, а не колела.

Сега навсякъде гледат на мене зле. Най-добре да не казвам нищо повече. Все пак тук, на село, има толкова много техника. Но сега обмислям дали да се преселя някога на село и да стана председател на всички обори, доилни отделения „рибена кост“ или тракторист на „гъсеници“ и „къртици“.

КАК ОБЪРКАХ ПИОНЕРСКАТА ВЕРИГА

Имахме пионерски сбор. Хари, ръководителят ни, направи едно предложение:

— Искате ли да организираме пионерска верига?

Не знаехме какво е това, но Хари ни обясни.

— Когато се наложи да се съберем по спешност за нещо много важно, Петер, отрядният ни председател, ще даде сигнал. Един ще изтича при друг и за съвсем кратко време ще се съберем всички.

Бяхме във възторг. Луизе получи поръчението да разработи пионерската верига.

След няколко дни тя пристигна с един голям лист хартия. Застанахме около масата и тя ни обясни всичко. Аз бях пети. При мен трябваше да дойде Бруно. Аз пък трябваше да изтичам при Луизе и при Ервин.

— А какво ще правим нощем, когато са заключени входните врати? — попитах аз.

Петер, отрядният ни председател, каза:

— Алфонс е напълно прав. Трябва да измислим нещо. Направи някакво предложение, Треперибузков.

Бруно извика:

— Ще вземем камък и ще го хвърлим в прозореца.

Спомних си за люлеещия се камък и за госпожа Матнер и казах:

— Бруно не е с всичкия си. Ще си имаме само неприятности.

Всички се развикаха. Някои казаха да престана с обидите; други пък смятаха, че съм прав. Тогава предложих нещо по-хубаво.

— Едно изсвирване е достатъчно — казах аз. — Всеки ще трябва да предаде по-нататък уговорения сигнал.

— Аз не мога да свиря с уста — каза Луизе.

Решихме, че тя ще пее. Повечето момичета трябваше да пеят.

Хари се засмя и каза:

— На следващия поход момичетата ще трябва да се научат да свирят с уста.

Ние се разпределихме всички и бяхме щастливи, че имахме хубава пионерска верига. Накрая Хари каза:

— Може би ще направя веднъж проверка, за да видя дали всичко ще бъде на ред. Нещата е хубаво да вървят бързо. Знаете, че във важни моменти пионерите трябва да се отзовават тутакси.

Когато си тръгнахме, попитах тихо Хари:

— Може би ще направиш и нощна проверка?

Хари не каза абсолютно нищо. Само ми смигна. Но това можеше да означава всичко.

През тази вечер си стегнах раницата.

Мама ме попита учудено:

— Какво правиш там, Алфи?

Разказах работата с пионерската верига. Татко беше във възторг. Той каза, че в неговия боен отряд имат същата верига. Но той смяташе, че не е необходимо да си приготвям раницата.

— Кой знае колко време ще трае, може би четири, пет дни, ако ни повикат по спешност.

Мама се развълнува.

— Ако трае толкова дълго, трябва да си вземеш чисто бельо.

Тя почти ми препълни раницата. Може би не вярваше и искаше да се помайтапи с мен, като ми подготви такава тежка раница, която не можех дори да отворя. Защото след това тя каза още:

— Алфи, и вземи да си лъснеш вечерта обувките добре, в случай че имате нощна пионерска верига. Много често сутрин те мързи да го направиш.

Вечерта будувах дълго и се ослушвах. Но не чух никакво изсвирване. На следващата вечер — пак нищо. И на по-следващата вечер — нищо. Когато видях Хари, му прошепнах:

— Какво става с пионерската верига?

Но той само примигна.

На осмата вечер обаче, в девет и половина часа, аз погледнах нарочно часовника, чух сигнала. Съвсем ясно го чух. Но не се виждаше никой, когато изтичах към прозореца и погледнах надолу. Може би Бруно беше хукнал вече към училището. Скорчих в стаята, където татко проверяваше домашните на мама. Тя следва задочно.

— Пионерската верига влезе в действие — извиках аз, — трябва да вървя.

Мама се нервира, че я обезпокоих при учебните ѝ занимания. Но татко смяташе, че щом нещо е важно, всичко друго трябва да остане на заден план.

Мама ми намаза набързо няколко филии и все повтаряше да не оставам навън толкова дълго, вече е тъмно. Преди да се измъкна с раница на гърба, татко ми даде джобното си фенерче. Веднага след това позвъних отново на вратата. Мама отвори.

— Тъкмо започнах отново да уча и ето че ме безпокоиш пак, Алфи. Скъсала ли се е веригата ви?

Бях забравил само ключа за входната врата. После хукнах, както беше предвидено в пионерската верига, към Луизе.

Разбира се, къщата им беше вече заключена. Изсвирих. Сигналът ми беше откъс от песента „Нощта премина“. Горے, на втория етаж, живееше Луизе, но прозорците останаха тъмни. Изсвирих още веднъж, още веднъж и още веднъж. Все по-силно. Иначе Луизе чува много добре, когато някой в класа иска да подсказе и шепне съвсем тихо. Тя му изсъсква тогава:

— Бъди честен!

А сега, когато се отнася за нещо важно, е оглушала. Започнах да свиря все по-силно. Отвори се един прозорец.

— Извинете — извиках бързо, — спешно е. Бихте ли казали на Луизе Залин, че пионерската верига е в движение и Треперибузков ѝ свири.

— Нищо не разбирам — отговори един глас. — Каква Луизе?

— Нали тук живее Луизе Залин?

— Тук не живее никакъв Залин, а още по-малко Луизе.

— Живее! — извиках отчаяно аз.

„Тряс“ и прозорецът се затвори. Взех джобното фенерче на татко и осветих номера. Бях попаднал на 82 вместо на 32 номер и съм свирил не където трябва.

Хукнах към истинския номер. Вторият етаж. Светлина. Изсвирих, прозорецът остана затворен. Засвирих все по-често и по-високо. Един мъж, който водеше нещо за въженце, спря до мен.

— Слушай! От известно време вървя след теб. Свириш навсякъде и безпокоиш хората. Престани!

Бялото нещо, което той водеше със себе си и приличаше в тъмното на овца, се спря до мен и аз усетих как по панталона ми

потече надолу нещо топло.

— Дявол го взел, вашата овца с кучешка опашка се държи неприлично.

Светнах с фенерчето.

— Съжалявам много.

Мъжът стана изведнъж много любезен.

— Моят сиамски дългокос дакел иначе не прави такова нещо, само на хора, които му допадат.

Разказах му историята със свиркането. Тогава мъжът с бялото куче се присъедини към мен. Свирехме двамата заедно. Получаваше се доста силно. При Луизе не се обади никой. Затова пък този път се отвориха едновременно два прозореца.

— Я вижте само, възрастен мъж и някакъв хлапак подсвиркват цяла вечер пред къщата ни. Ти-ши-наа-а-а!

Готвех се да попитам за Луизе Залин, но не успях.

Пляс! Поток от вода се приземи върху другия, сухия досега крачол на панталона ми.

Бяха изсипали отгоре ни една кана.

Тогава и мъжът с кучето ме изостави. Останах сам и не смеех повече да свиря.

„Може би — помислих си аз — е по-добре да изтичам първо при Ервин. Като го включа в пионерската верига, ще го изпратя при Луизе. Нека и него да го опръскат!“

Веднага открих Ервиновата къща. Но свиркането ми не помагаше. Долу, до входната врата, в една гостилница свиреше оркестър. Той вдигаше такъв шум, че моето свиркане с уста заглъхваше и положително Ервин не чуваше нищо. Отново дойде един мъж, но този път от гостилницата.

— Това е ресторант „Винцерцолц“.

— Е, и — казах ядосано. — Каква полза имам от това?

— Затова пък аз имам, защото днес празнувам в тази гостилница сватбата си! — Погледна ме. — А ти си сам и тъжен. В този ден не бива никой да е тъжен.

Мъжът, облечен в черен костюм, ми подари една марка. Не исках да я приема, защото бях служебно зает, можеше да се сметне за подкуп. Но той изобщо не ми даде да проговоря.

— Вземай и се весели! Защото днес Паул Кафка се жени за най-хубавото момиче в света.

Наистина никаква полза нямах от това, понеже Луизе и Ервин не чуваха.

Запромъквах се към сборния ни пункт в училището. Пак ще кажат:

— Алфонс Треперибузков изпълнява лошо пионерските си поръчения. — А Петер, отрядният ни председател, ще ми покаже скришом юмрук.

В училището и около училището всичко беше като онемяло. Почаках известно време, но не дойде никой. Изведнъж едно страшно подозрение подскочи у мен, както бялото куче скочи върху господаря си. Бруно искаше само да си направи майтап с мен. Да, точно това бе направил, бе ме метнал с това изсвирване.

— Отмъщение навеки! — извиках силно в тъмнината и тръгнах към къщи.

— Как мина, Алфи? — попита мама.

Показах й мокрите си крачоли: „Веднъж от едно куче и веднъж от вода. Освен това един господин Кафка се женеше за най-хубавото момиче на света“.

При това дръннах с монетата от една марка.

Мама се ококори. Татко се съгласи с мен.

— Действително, Павел Кафка от съседната бригада се жени днес. Цялата бригада е там. А ти откъде знаеш?

Не отговорих и се прибрах тихо в леглото си.

На другата сутрин на ъгъла ме срещна Бруно.

— Добро утро — каза той лицемерно, — какъв разкошен ден е днес, а?

Аз мълчах и го презирах. Бруно стана неспокоен.

— Какво се е случило, Треперибузков?

— Ако смяташ, че с подсвиркванията си можеш да ме ядосаш, много се лъжеш. Не съм се хванал на въдицата ти, както може би си мислиш. Да. Останах си в леглото.

Бруно ме погледна изненадано. Приближи се и Луизе.

— Алфонс говори напълно откачени работи — побърза да й съобщи Бруно.

— А ти да мълчиш — казах на Луизе. — Престани да спиш като заклана и си отпуши ушите!

През първото междучасие Бруно и Луизе се оплакаха на Петер, отрядния ни председател, че съм ги бил обиждал. След това имахме биология. Господин Филкендорф ни донесе картини на птички и ни пусна грамофонна плоча с птичи гласове. Славей и дрозд, жълта овесарка и авлига.

Изведнъж чух сигнала на пионерската ни верига. Погледнах към Бруно. Но не беше той. Сигналят прозвуча още веднъж. Подскочих.

— Пионерската верига — извиках аз.

— Така свири скорецът. Точно по това време можете да го чуете често.

Господин Филкендорф спря да обяснява и ме погледна сериозно.

Петер се обади:

— Треперибузков е неспокоен днес през целия ден.

Някои ми правеха знак, че ми хлопа дъската.

Да, една птичка ме беше направила на глупак. Няма да кажа на никого за това, да ми се смеят пак, как не!

Но с Бруно си уговорихме нов сигнал. Ще тръби с една лейка. Звучи като рев на лъв. А в града ни няма толкова лъвове, колкото скорци. Това не мога да объркам.

— Пионерската верига е чудесно нещо — казах на Бруно. — Ако ми дадеш през нощта сигнал, си обуй непромокаеми панталони.

Бруно помисли, че съм все още сърдит, тръгна си и отдалеч ми направи знак, че съм смахнат. При това аз наистина исках да му помогна. Ето каква е файдата от приятелството!

КАК СЕ СТАРАЕХ ДА БЪДА ВЕЖЛИВ

През есенната ваканция щях да отида пак при баба и дядо.

— Едно запомни, Алфи, бъди вежлив! Не зная какво става с това момче в последно време.

Мама ме погледна строго и аз кимнах. Татко само промърмори нещо. Не можах да дешифрирам какво означава то.

— Да — добави мама, — крайно време е вече да запомниш правилата за вежливост: да държиш отворена вратата на хората, да не си пъхаш ръцете в джобовете, когато разговаряш с някого, да изчакваш, докато те заговорят и т.н.

Дори и на гарата, когато потегли влакът, мама отново извика след мен:

— Направи ми тази услуга, Алфи, и бъди вежлив, това е много важно.

„Добре — си помислих, — ще се постарая.“ И се постарях. Но какво излиза от всичко това, питам аз. И справедливо ли е?

Сега искам да разкажа за моята вежливост и какво ми се случваше всеки път. Всичко започна още от влака. Бяхме пътували известно време и аз си помислих: „Може би е време да бъдеш вежлив и да проветриш въздуха в купето“. Отворих прозореца и се огледах дружелюбно наоколо.

— По дяволите! — изръмжа един господин. — Какво значи това? Цял ветрилник, нечувано!

Хубаво започваше с вежливостта. После не бях повече особено вежлив и по време на пътуването нещата тръгнаха добре.

От гарата до малкия град се пътува с рейс. Но пак ме хванаха лудите и пожелах да бъда особено вежлив. Изчаках, докато се качиха всички хора. Искях да се кача последен като най-вежлив. Но преди да успея да направя това, рейсът потегли. Все още виждам шофьора, който ми се закани с пръст и извика от прозореца:

— Какво си играеш около рейса, върви да играеш някъде другаде.

— Но аз исках вежливо да пътувам с вас — извиках аз.
Обаче той не ме чу. Наложих се да чакам цял час до следващия рейс.

Когато пристигнах, баба и дядо се зарадваха много. Помислих си, че ако не съм чак толкова вежлив, всичко ще върви добре. Но си спомних думите на мама и отново реших — каквото и да стане да си остана вежлив.

Обичам да съм при баба и дядо. Те ми угаждат много. Баба знае, че обичам кейк с маково семе. Тя направи един, широк като масата и дебел като талпа. Баба наля кафе от синята кана.

— Внимавайте, момчета, сигурно е много горещо.

Ах, ето че отново можех да бъда вежлив! Скочих и отпих по една глътка от кафето на баба и дядо.

— Не е горещо, хубаво е, можете да пиете — казах аз и се зарадвах на вежливостта си.

Дядо ме погледна много особено.

— Какво става с теб, Алфонс?

— Хм! — казах аз.

Но баба поклати глава. Изглежда, вежливостта ми не се посрещна добре. След като изпихме кафето, разтребихме масата.

— Ще изляза последен — казах аз.

Защото мама ми беше обяснила, че едно момче не бива да се блъска напред.

— Как така последен? — попита баба сърдито. — Май много си се изнежил, за да можеш да изнесеш съдовете? Старите ти баба и дядо да го правят, а ти ще си седиш в креслото! Я вземи каната и тръгвай напред!

„Хубаво е да си вежлив, няма що — си помислих огорчен. — Човек се представя винаги в лоша светлина.“

Дядо явно забеляза, че съм в лошо настроение.

— Ще се поразходим след кафето, ще се поогледаш отново из стария град и всичко ще бъде както преди — рече той.

Как каза мама: „Не се блъскай между хората, върви отстрани. А когато си с дама, Алфонс, се движи от лявата ѝ страна. Не е зле да го запомниш отсега“.

Наистина баба е за мен моята любима баба и никаква дама. Ала поисках да тръгна от лявата ѝ страна, просто от вежливост. Но дядо

вървеше вече отляво. Дръпнах го за ръкава:

— Мини от другата страна, моля те. Тук трябва да вървя аз.

Дядо ме изгледа пак особено.

— Какво става с теб? — попита той тихо, но сърдито. — Станал си някак друг, някак особен!

Но мина вдясно, като клатеше глава. Аз тръгнах от лявата страна на баба, вежлив и възпитан. Само когато стигнахме до една голяма локва, не знаех как да постъпя. От вежливост минах направо през локвата, без да се отделям от баба.

— Алфонс — извика тя, — не се минава през локвите. Аз специално я заобиколих, а ти направо през средата... даже ме опръска.

— Но аз исках само...

— Да, ти само искаше — каза баба сърдито. — Дяволът се е вселил в това момче!

За мой късмет по улицата се зададе дядо Мюркелмайер, приятелят на дядо. Поздравиха се. Какво беше казала мама: „Изчаквай, докато те заговори възрастният човек, и не се намесвай непрекъснато в разговора“.

Държах ръцете си отзад и гледах в земята. Дядо ме побутна. „Аха — помислих си, — на прав път съм.“

Дядо Мюркелмайер се закашля, а баба, която иначе никога не говори така, каза бързо:

— Това вече е върхът! През целия ден момчето е невежливо, сякаш го е ухапала бълха. Няма ли най-после да кажеш „Добър ден!“ на дядо Мюркелмайер?

Гледах и мълчах. Та нали трябваше първо възрастните да заговорят.

— Е — запита дядо сърдито, — какво чакаш?

Тогава казах с плачевен глас:

— След като дядо Мюркелмайер не казва нищо, и аз не мога да кажа нищо.

Това ядоса много всички. Но дядо Мюркелмайер се засмя и ме погали по главата.

Следобед мълчахме и тримата и бяхме в не особено добро настроение. Едва вечерта, когато дойдоха дядо Мюркелмайер и дядо Полих, стана пак весело. Те играеха всяка неделя заедно скат^[1]. Струва ми се, че на баба не ѝ е много приятно, защото тогава те пушат лули.

Тя казва, че пердетата пожълтявали от това. Тримата дядовци играеха и бяха много весели. Те викаха:

— Хвани го на тясно, Паул... сега вече ще му видиш сметката... прекалено се изхвърля.

Баба правеше през това време сандвичи. Отново ми хрумна нещо. „Още веднъж опитай с вежливост! — си помислих. — Но после вече ще прекратиш!“

Поиска ми се да се сдобря с дядо и да бъда особено вежлив към него. Обиколих масата и огледах картите на другите. Когато бях пак до дядо, му прошепнах в ухото:

— Дядо Мюркелмайер има две момчета и две аса, а дядо Полих — само купи, освен деветката и седмицата.

Дядо Мюркелмайер удари с юмрук по масата.

— Ясна е работата! — извика той. Гласът му беше толкова силен, че прозорецът задрънча. — Първо, хлапето не ми подава ръка и мълчи като риба, а после издава картите ми.

Дядо Полих беше на същото мнение, а дядо ми положи големи усилия, докато му повярват, че не знае нищо за това и не ме е карал да го правя. Беше страшно умърлушен.

— С това момче става нещо. През целия ден прави само глупости. А сега пък разваля и хубавата ни игра на карти. Вън!

Отидох в кухнята и си направих сандвичи. После си легнах. Отказах се от особената си вежливост и всичко тръгна постарому. Разбихахме се и беше хубаво при баба и дядо.

Само дето като се върнах в къщи, се случи нова неприятност. Мама размаха една пощенска картичка под носа ми. Познах върху нея почерка на баба.

— Какво значи това? — попита мама и зачете на глас: — „Алфонс е добре. Но нещо при него не е в ред. Много е особен и не е любезен. Но може би ще се оправи.“

— Навярно не си бил вежлив? Кога ще се научиш най-после?

Така става, когато човек иска да е особено вежлив.

[1] Скат — вид игра на карти. — Бел.пр. ↑

КАК ПОЛЕТЯ НАЙ-ХУБАВОТО МИ ХВЪРЧИЛО

Един ден Петер, отрядният ни председател, каза:

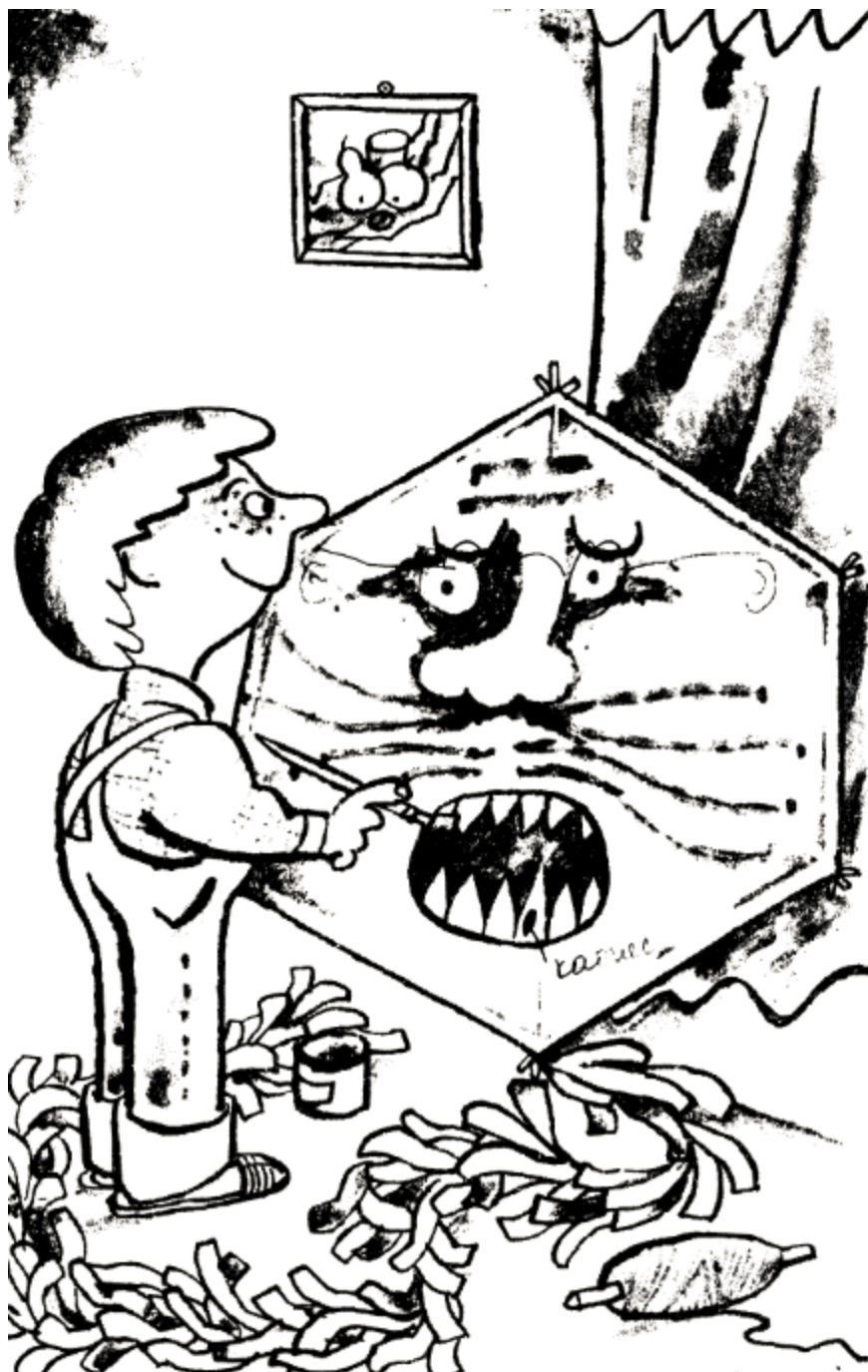
— Ще проведем голямо състезание по пускане на хвърчила. Кой ще вземе участие?

Разбира се, че аз се кандидатирах и много други също и образувахме отбор от шест души. Участваше и едно момиче, Луизе. Аз казах:

— Момичетата са си змейове, но да правят книжни змейове, те не могат. Положително няма да спечелим, щом е включена и Луизе.

Другите обаче не бяха съгласни с мен. После обявиха условията на състезанието: колко голямо да е хвърчилото, кога сме щели да се срещнем и т.н. Помислих си: „Не ще допусна още и да ми нареждат. Ще си направя чудно хвърчило и тогава ще видят как отрядът ни ще спечели“.

И Ервин беше в нашия отбор. Той искаше да работим заедно. Другите също си търсеха другари. Аз — не. Правех си в къщи хвърчилото сам. Стана нещо прекрасно. Голямо като локомотивно колело. Работих четири дни и нарисувах върху него една муцуна, от която се изплаших и аз самият, когато се събудих сутринта, а тя ми се ухили от ъгъла. Хвърчилото беше станало тежко, а опашката му дълга три метра.

Дойде денят на пионерското състезание с хвърчила. Аз мълчах загадъчно, когато Петер, Ервин, Бруно и Луизе питаха какво става с хвърчилото ми. Накрая Бруно обяви: „Алфонс не е направил никакво хвърчило“. Малко остана да му лепна един. Щеше да разбере тогава.

Площадката за състезанието се намираше недалеч от града. Щяхме да се срещнем навън. На тръгване взех кожените ръкавици на

татко, за да мога да издържа на напъна при изопването на хвърчилото. Първата неприятност възникна още на трамвайната спирка. Кондукторката звънна за тръгване под носа ми и ми извика:

— Забранено е да се превозват туби с бензин, обемист багаж и грамадни хвърчила.

Ама че се ядосах, щях да закъснея! Следващата кондукторка излезе по-любезна. Затова пък един по-възрастен господин ми настъпи хвърчилото с дебелия си обувка. Хартията изшумоля така силно, че всички обърнаха глави към мен и ме загледаха.

Змейската муцуна изглеждаше сякаш се смее. Устата ѝ беше провиснала надолу като дебела устна.

— Стъпкайте ми хвърчилото. Не е редно! — извиках аз. — Може би сега вие ще спечелите състезанието с вашите обувки.

Сега дойде и добрата кондукторка, започна да ме ругае и аз трябваше да сляза една спирка по-рано.

Въобщо не бях забелязал, че докато съм слизал, съм скъсал чудесната триметрова опашка на хвърчилото си. Едва по-късно открих, че е останало само едно съвсем малко парче.

Когато пристигнах на мястото за състезанието с хвърчила, всички бяха зле настроени към мен. Бруно току викаше:

— Ние сме непълнен отбор... по твоя вина.

— Но аз съм тук — казах тихо, — а и хвърчилото ми е доста хубаво.

Съдиите, десетокласници, членове на Съюза на свободната германска младеж^[1], пристигнаха и един от тях ми каза:

— С това чудо не ще бъдеш допуснат до състезанието.

— Чудо ли? — извиках аз. — Ха направи и ти такава! Ще ви приседне смехът, когато се издигне на 5000 метра височина!

Петер, отрядният ни председател, ме погледна разгневено и безмълвно. Настъпи голяма суматоха. Дори дойдоха учителите и господин Филкендорф каза последната дума. Наистина бях изключен от състезанието. Не бях спазил размерите, а също бях и закъснял.

„Ще си отмъстя — си помислих, — ще го пусна да хвъркне. Тогава ще ми паднат на колене и ще ме приемат отново в отбора. А аз ще им се изсмея подигравателно и ще кажа: «Сега си се състезавайте сами!».“

Състезанието започна. Хвърчилата летяха насам-натам, издигаха се нагоре и падаха отново. Отдръпнах се настрани и реших да пусна и моето хвърчило. Ще видят те сега. Но за да го пусна, са необходими двама души. Един да тегли въжето и друг да повдига хвърчилото. Никой не пожела да ми помогне. Бях принуден да го сложа на земята, да надяна кожените ръкавици на татко и просто да се затичам. Зад мен нещо шумолеше и пукаше, хвърчилото не се издигна, но се бе скъсало малко. Сега вече се ядосах истински. „Това е саботаж“ — си помислих. Предпазливо закачих хвърчилото на оградата, отпуснах отново въжето и се напънах здравата. Сега ще се издигне нагоре като орел. То се разтърси малко и аз се проснах на земята. Точно пред краката на Луизе. Въжето се беше скъсало.

— Не ми пречи — каза Луизе с нейното пискливо гласче, — моето се издига страхотно. — И ме настъпи с токче по ръката.

— Глупачка — рекох ѝ, — твоята гарга няма никога да излети. Ще видите, като дойда аз!

Тръгнах ожулен, търкайки болната си ръка, да завързвам въжето си. Така опитвах половин час. Хвърчилата на другите се издигаха нагоре и аз започнах да се безпокоя.

— Няма ли да хвъркнеш най-после! — изръмжах тихо на хвърчилото си. — Я излитай!

Това помогна наистина. При следващия опит забелязах как хвърчилото се отдели бавно от оградата. Дойде и моето време!

— Идвам! — извиках с цялото си гърло.

Всички чуха крясъка и погледнаха към мен и хвърчилото ми. Дяволската муцуна се издигна бавно нагоре. Вятърът я грабна и замята насам-натам.

— Настрани! — извиках аз. — Всички настрани!

Хвърчилото заклати глава, сякаш не искаше да ме послуша. Муцуната се обърна надясно и профуча встрани като граната сред останалите шнулове на хвърчила.

— Махай се... ще си омотаем въжетата... ще ни объркаш! — викаха другите.

Но чудото хвърчило не ми се подчиняваше вече. Фучеше лудешки на ляво и дясно, омотаваше се горе и долу. Изведнъж се спря за секунда и после полетя надолу като ракета. Нямаше да е толкова лошо, но видях как се стовари сред групата на съдиите.

— Внимавайте! — извиках аз. — Хвърчилото ми пада.

Единственият, който можа да се спаси, беше господин Филкендорф. Той отскочи настрана. После се чу ясен удар като от гонг. Съдиите — трима десетокласници и двама учители — бяха погребани под хвърчилото ми. Изглеждаше като при автомобилна катастрофа. Всички лежаха прострени на земята. Един си беше промушил ръката през хартията, друг десетокласник, точно този, който ме беше отстранил от играта, си беше подал главата през хартията и бе зинал с уста като риба на сухо. Вляво и вдясно паднаха още няколко хвърчила. Моето ги беше повлякло надолу.

Хубав край. На всяка цена трябваше да се махам. Бруно, чието хвърчило също бе паднало, ревеше след мен:

— Ти самият си змей! За нищо не те бива, Алфонс! Ще те вържа за едно въже и ще те накарам да хвъркнеш, ама че...

Мама ме попита:

— Защо се връщаш днес толкова рано, Алфи?

Снех бавно кожените ръкавици и казах:

— Хвърчилото ми се издигна прекалено високо, откъсна се и отлетя. Иначе щях да бъда победител.

После се прибрах в стаята си и не излязох до вечерта.

Когато татко се върна, мама му каза:

— Представи си само, Алфи за малко щял да стане победител.

Нещо не ми хареса в гласа ѝ. Между другото, Луизе спечели състезанието. Тъкмо тя!

[1] Младежка организация в ГДР, която съответства на ДКМС у нас. — Бел.пр. ↑

КАК СЕ УСЪМНИХА В МЕН, ЧЕ СЪМ ОТКРИВАТЕЛ НА БАЛОНИ

С голям труд се измъкнах от големите. Искаха да ме бият, но това е подло, та аз не бях направил нищо лошо и съм невинен. Даже и някои възрастни ме наругаха.

Това се случи преди малко на пързалката с шейни.

Когато пристигнах, всички почнаха да се смеят и да викат:

— Ето го и Треперибузков с неговото разбрицано корито.

Като че ли има някакво значение каква ти е шейната и как изглежда. Важното е какъв е водачът ѝ. Аз казах:

— Не се безпокойте! С моето корито ще ви победея всички и ще поставя рекорд!

Бяхме отишли с пионерския ни отряд да се пързалиме с шейни и да се упражняваме за училищната спартакиада. Но нито веднъж не постигнах най-доброто време. Толкова се стараех, накланях се целият на завоите и се вкопчих в шейнилото. Шейната ми не беше чак толкова хубава, колкото смятах. Тогава стана сблъскването. Когато се спускахме надолу и пред нас се появяваше някой друг, викахме много силно: „Писта, варда!“.

Забелязах, че имам хубав старт. Шейната ми потегли добре. Тогава видях пред мен в снега да лежат няколко момичета с шейните си. Не знам защо, но не извиках сигнала ни „писта, варда“, а „писта, давай наште!“. Просто това ми хрумна. Всеки случай момичетата не обърнаха внимание на това, явно си помислиха, че е шега, и веднага след това шейната ми беше счупена. А и носът ми отчасти. Всички се втурнаха към мен. Но като видяха, че шейната ми е счупена, носът ми само малко е пострадал и че нищо друго не беше счупено, съчувствието им секна и те започнаха да ме ругаят. Петер, отрядният ни председател, каза:

— Алфонс, ти наруши дисциплината при пързалинето с шейни, а знаеш ли какво можеше да се случи!

— То се случи вече — рекох и посочих остатъците от шейната си.

Но Петер отсече:

— Смятам, че за днес трябва да изключим от състезанието Треперибузков.

Бях направил голяма глупост с моето „давай наште“, и си тръгнах умърлушен.

Подире ми се провикна Бруно:

— Погледнете Алфонс как е навирил нос!

Аз действително си държах носа нагоре, защото от него течеше малко кръв. Резултат от нараняването. Всеки случай положението с носа ми се влошаваше. Спрях се на ъгъла и си вдигнах носа съвсем отвесно нагоре. Тук не можеше да ме види никой и да помисли, че го правя от високомерие. Така постоях пет минути, за да спре кръвенето. Като тръгнах, се учудих. Край мен стояха няколко големи момчета, а близо до тях и двама възрастни, които също си държаха носовете нагоре. Помислих си, че на пързалката са се счупили много шейни и носове, защото тук, на ъгъла, всички си държаха носовете нагоре.

След като прибрах в мазето моята счупена шейна, се върнах обратно на пързалката. Искях да видя поне кой е станал победител. На ъгъла се бяха струпали много хора — приблизително петдесет души — и се караха помежду си.

— Трябва да е било балон... — казваха някои — не, метеор... изглежда, е прелетял някакъв самолет с формата на стрела... Първо го е видяло едно малко момче — чух да говорят.

— Ето го и него — извикаха някои.

Огледах се. Кой ли беше той?

— Хей — каза един мъж, — какво видя всъщност?

— Аааз ли? — попитах. — Абсолютно нищо!

— Какво? — извикаха момчетата. — Значи той ни е погодил номер.

— Той застана на ъгъла и се правеше, че е видял и открил нещо.

Това разгневи ужасно хората. Трябваше бързо да избягам, понеже големите бяха по следите ми.

За съжаление ме видя Бруно. Сигурно утре ще разказва в класа, че пак съм направил някаква беля.

Но какво съм виновен аз, че кръвта в носа ми спира така бавно?

КОГАТО ИМАХ ХРЕМА

Забелязах, че ме хваща хрема. Винаги знаех дали ще бъде силна или слаба. При слаба хрема се секна непрекъснато, иначе нищо ми няма. Но този път, изглежда, ще е силна. При всяко кихане, сякаш корабна камбана биеше в главата ми. Очите ми се изпълваха със сълзи като на момиче, на което са взели куклата. В къщи се постарях да не споменавам нищо за хремата си. Изчаках до четвъртък. В петък трябваше да правим класно по математика.

В четвъртък вечерта установих, че хремата ми е много силна. Кихнах високо и се изсекнах като ревяща мечка.

— Момче — каза мама съчувствено, — та ти лаеш като болно куче.

Погледнах я с насълзените си очи. Мама сложи ръка на челото ми.

— Ясно като бял ден, температура — казах аз бързо.

— Може би ще е добре, ако си полегнеш малко, Алфи.

Нямах никакво желание за това. Но го направих, защото си мислех за класното по математика. Легнах на кушетката, увит около врата с дебел, боцкащ шал, и изядох половин кутия ментолово драже. Всеки път, когато мама влезеше при мен и ме поглеждаше, пъшках. Беше един приятен следобед. Четях си книгата и с радост си мислех за утрешното класно по математика, от което ще ме спаси силната ми хрема. Когато татко се върна от работа и ме видя на кушетката, най-напред се изкашля.

— Я виж ти, болен ли си, Алфонс?

Кимнах бавно.

— Температура? — попита той.

Мама и аз свихме рамене. Татко донесе термометъра. Здравно го стиснах под мишницата си, но той не мръдна повече от 37° — задържа се точно на червената черта. Татко ме погледна бавно. Поиска лъжица и ми огледа гърлото.

— Всичко е наред — каза той тихо на мама, — момчето има слаба хрема, каквато може всеки да хване при това време. Не е нужно да го завиваш като тежко болен.

Кихнах и накарах да забият всички камбани в главата ми, зароних и сълзи. Татко чу, но не ме погледна.

— Няма температура, гърлото не го боли, не го затваряй в къщи! Навън, на чист въздух, всичко ще се оправи.

— Аз не съм го затворила, а той самият ме помоли. По-добре е да се вземат предпазни мерки, отколкото после да се лекува.

Забелязах, че мама започна да се ядосва по малко. Но татко държеше на своето.

— Именно най-добре могат да се вземат предпазни мерки против простуда на чист въздух.

— За да пипне още някой и друг бацил, нали? Не всеки има такъв здрав организъм като твоя.

Татко отговори:

— Алфонс е мой син и може да издържа много. Хремата не ти пречи, нали, Алфонс?

Какво можех да направя? Отговорих:

— Не, само малко ми пречи.

— Съвсем ще объркаш момчето. Остави го да лежи и да се лекува. — Мама се ядоса още повече.

— Там, където няма болест, няма какво да се лекува. Никаква температура, никакви болки в гърлото...

На вечеря всички бяхме малко мълчаливи. При варения ориз, който ям с удоволствие, забравих за силната си хрема и изядох две пълни чинии. Вечерта и на другата сутрин ми сложиха пак термометъра. И двата пъти показваше 36,8 градуса. Но татко каза само строго:

— Алфонс не е болен и дългът си е дълг.

Силната ми хрема добре ме подведе. Когато господин Филкендорф диктуваше задачите за класна работа, седях и тъжно гледах в тетрадката си. Малко по-късно той се учуди много и ме попита дали не съм вече готов. А аз не бях даже и започнал, защото не бях подготвен.

— Но, Треперибузков — каза господин Филкендорф, — не мога да те разбера. Та ти имаше достатъчно време за упражнения.

Вместо отговор кихнах така силно, че сълзите закапаха върху хартията и мастилото се размаза. Беше една приятна сутрин. И при всяко кихане си казвах: „Млъкни ти, предателска хремо!“.

Вечерта татко влезе бавно в стаята. Вместо да каже „Добър ден“ той кихна силно.

— Имам страшна хрема — каза той и избърса очи с голямата си носна кърпа. — На човек може да му се пръсне главата.

Татко даже не забеляза, че на вечеря изядох само половин омлет. Никак не го обичам и друг път той ме наблюдава най-внимателно.

След вечерята той легна на кушетката. Аз казах:

— Хайде да отидем да се поразходим, толкова е полезно за хремата. От чистия въздух на човек му става веднага по-добре.

Татко само махна с ръка и си завря главата във вестника.

Мама беше много развълнувана.

— Само не се разболявай, Паул. Ако те хване някоя болест, получаваш винаги усложнения.

— Ще се постарая — изохка татко и започна да яде ментоловите дражета, които бяха останали от мен.

Донесох термометъра. Татко не го искаше. Смяташе, че не бива да го занимавам с такива глупости. Накрая все пак го взе и се оказа, че има 37 температура точно на червената черта.

— Иначе винаги имам 36. 37 са вече почти температура за мен — изръмжа той и продължи да чете вестника.

После поиска един вълнен чорап и го върза около врата си.

— Боли ли те гърлото? — попита мама.

Татко измърмори иззад вестника:

— Всъщност не, но имам в устата особен вкус.

— Да, и аз също — извиках. — Това е от омлета.

На мама не ѝ стана приятно. Ах, каква дълга вечер! Ние, мъжете, лежахме, лекувахме си хремата и се състезавахме в кихане. Честно да си призная, татко кихаше повече и гласът му беше пресипнал повече от моя.

Даже и в съня си през нощта го чувах да киха. Срегнах го рано сутринта, когато излизаше от банята.

— Ще ходиш ли на работа днес? — попитах аз.

Татко стоеше пред огледалото и оглеждаше гърлото си.

— Трябва, Алфонс — измърмори татко. — В главата ми бучи като в машинен цех, но дългът си е дълг, бригадата чака.

— И ти ли ще правиш класно по математика? — го попитах аз.

— Как ти идват на ума такива глупости? — рече татко и лапна едно ментолово драже.

— Просто така — казах аз и реших бързо да порасна. Тогава даже и при хрема на човек му е по-лесно и не получава слаби бележки заради нея.

КАК ИЗМАЙСТОРИХ РАКЕТНА ЮТИЯ

Оставаше един ден до Нова година. Татко беше поканил цялата си бригада да празнуват заедно. Седеше и умуваше как ще приготви болето^[1]. И мама се вълнуваше много, най-главно за това, каква рокля да облече.

— Как смяташ, дългата черната или късата тъмносинята? — попита тя татко.

Татко нямаше време и само измърмори:

— Да, да облечи... захар, ананас и после се оставя на студено.

Аз нямах никаква работа и си подготвих ракетите, които исках да пусна на Нова година.

Изведнъж чух мама да ругае в кухнята. Влезе в стаята при татко, който все още мъдруваше за болето си.

— Ютията за гладене е повредена. Какво ще стане сега? Не мога да облека никаква рокля.

Татко каза:

— Най-главното, болето да е вкусно...

— Болето, та болето! Трябва да си огладя черната рокля.

Татко каза:

— Занеси я в кооперацията за поправка на електроуреди. Там ще я ремонтират. След ананаса, виното...

„Роклята ли?“ — си помислих учуден.

Мама седеше тъжна в кухнята, когато влязох.

— Сигурно празникът с колегите на татко ти щеше да бъде хубав, а ето че аз не мога да облека никаква рокля!

— Но нали имаш също и скиорски панталони? — казах аз.

— Скиорски панталони, как си го представяш, Алфи? На мен ми е необходима рокля.

Мама беше неутешима. При това в гардероба й висят и други дрехи.

— Добре — казах аз накрая. — Дай ми ютията, аз ще я занеса.

— Много ти благодаря, Алфи, но това няма да помогне. Утре е Нова година. Дотогава не могат да ми поправят ютията.

Хрумна ми една идея.

— Дай ми спокойно ютията. Аз ще я поправа. Хари, отрядният ни ръководител, казва винаги: „Силният мъж разчита на себе си“.

Мама ми нямаше голямо доверие. Попита татко:

— Слушай, Алфи иска да поправи ютията. Какво смяташ, дали ще може вече?

Мисля, че татко не я слушаше.

— Да, да, но ме оставете най-последно на мира. На пет шишета вино, три шишета шампанско.

Мама ми даде ютията и аз се затворих в стаята си.

Като я разглобих, се смаях: какво ли нямаше под желязната обвивка. Досега бях работил само със строителя и металния конструктор. Ютията изглежда отвътре много по-опасна. Завъртях с отвертката веднъж тук, веднъж там. След това я разтърсих здраво и накрая завих няколко телчета. След като сглобих всичко отново, ми останаха няколко винтчета. Но иначе ютията изглеждаше добре. Включих я в контакта. (Досега винаги съм внимавал много с него — нали знаете, с електричеството шега не бива.) Нещо изсъска в ютията и аз се обнадеждих. Щях да отида веднага при мама и да ѝ кажа: „Всичко е наред. Дребната повреда е отстранена“.

Като си мислех за това зарадван, чух как нещо още повече засъска в ютията, появи се синкав пушек и замириса отвратително на горена гума. Бързо изключих уреда и отвъртях отново гайките. Отвътре беше малко почерняло. Колкото и да въртях и теглех, натисках и отвъртах, сега нищо не помръдваше в ютията. Даже не изсъска поне веднъж. Оставих я така половин час и седнах междувременно да почета. Мислех си, че като изистине, ще се оправи от само себе си. Мама почука и попита за ютията.

— Момент — извиках аз, — ей сега, изненадата ще бъде готова веднага.

Всъщност не можех да направя нищо повече. Тъкмо исках да изляза и да кажа, че нищо не излезе от поправката ми, и се сетих за ракетите си. Ако монтирам в ютията три-четири бройки като в ракетен двигател, ютията трябваше да се затопли и да се движи по-леко с ръка.

Пожертвах три от петте си ракети и ги монтирах в ютията. Не беше никак лесно!

— Сега може да влезете. Ще се изненадате от изследванията ми. Мама ме изгледа особено.

— Сложи роклята! — казах аз.

Но мама реши да опита най-напред с престилката си. Когато понечи да използва контакта, аз ѝ извиках:

— Не ти е нужен повече, мамо. Сега ще гладиш по метода на Алфонс Треперибузков.

Запалих клечка кибрит и подадох на ютията-ракета огън. Ютията изсвири най-напред, после затегли ръката ми като кон и заподскача с пукот и пушек насам-натам по престилката.

— Тревога! — извиках аз и се скрих под кухненската маса.

Мама разтвори прозорците, а татко скочи смело и се опита да успокои полудялата ютия. Но тя съскаше в ръката му като зла котка.

Когато пушекът се разпръсна, аз се обадох от прикритието си:

— Беше много добре, нали? Само дето има един реактивен заряд в повече. С две ракети ще работи положително чудесно.

Сега не зная защо всички ме ругаят. Мама казва, че се изплашила страшно много. Но утре по улиците ще се гърми много повече. Татко си изгори ръката и смята, че не разбирам нищо от техника. Готви се да разкаже утре на цялата бригада, а аз да съм внимавал повече в часовете по политехническо обучение.

Та аз исках да приложа модерната техника: електрическа ютия има всеки, но ракетна ютия има само семейство Треперибузкови.

Чел съм, че в началото на всички големи откриватели им е било трудно и са ги осмивали. Когато получа държавна награда за изобретението си, ще видят те.

Татко казва:

— Всяко зло за добро. Сега пък трябва да облечеш червената си рокля, която ми харесва толкова много. Впрочем, какво казах, колко шишета шампанско ми трябва за болето?

Отдолу ме викат Бруно, Ервин с Петер, да съм слезел, за да пускаме ракети. Но аз почти никакви нямам вече. Ето каква е файдата!

Вече се беше стъмнило доста, когато някой извика с плътен глас:

— Ало, има ли някой там на острова на любовта?

— Боже господи, как така остров на любовта? — каза изплашена госпожа Цвой.

— Така се казва, не сме виновни за това.

А после извиках силно:

— Да, ние сме тук, Алфонс Треперибузков и госпожа Цвой.

Госпожа Цвой се разтревожи и ми прошепна в ухото:

— Та това е рибарят Шмидке!

Една черна рибарска лодка се носеше през тръстиката и спря на брега.

— Ааа, госпожа Цвой, добър вечер! А-а-а, какъв мил, млад приятел имате!

Госпожа Цвой се смути съвсем и каза:

— Той ме спаси. Обърнах се с лодката си.

— Чудесно, момчето ми — каза рибарят Шмидке, — а сега си дайте риболовния билет моля.

— Но, уважаеми господин Шмидке — каза съвсем жално госпожа Цвой, — изгубила съм го при преобръщането.

Рибарят Шмидке не се умилостиви.

— Това няма да помогне, глоба три марки.

— Но аз нямам пари в себе си.

— Тогава ще трябва да уведомя Риболовния съюз — каза рибарят Шмидке. — А сега елате с мен. Вече е вечер, а вечер е забранено да се лови риба.

Доволен бях, че не трябва да разказвам повече. Но ми стана мъчно за госпожа Цвой. Когато бяхме в лодката, зад рибаря Шмидке, аз ѝ прошепнах:

— Не се тревожете, знам къде има поставени мрежи и утре напук на всичко, ще ви извадя един тлъст лин.

— Момче! — извика госпожа Цвой ядосано. — Това вече на нищо не прилича! Да не си решил да крадеш? Разочаровах ме.

Денят започна толкова хубаво и аз така добре си тренирах. А сега, вечерта, само неприятности. При това аз го казах само за да зарадвам госпожа Цвой.

Въобща не зная къде се намират мрежите. Е, да, най-добре е човек да си държи устата. Но кой знае какво ще направи госпожа Цвой със случките, които ѝ разказах!

[1] Боле — студено питие от вино, шампанско, плодове и подправки. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.